

ఉగ్ర-భీమ రథ శాంతి

(షష్ఠ్యబ్దపూర్తి, సప్తమ్యబ్దపూర్తి శాంతి కల్పము)

సంకలనము

ఆచార్య శ్రీ వడ్లమూడి వెంకటేశ్వరరావు

వృద్ధాప్యంలో (మలివయసులో) జరిపే శాంతులు

పురుషునికి 60 సంవత్సరాల వయసులో షష్టిపూర్తి మరియు
80 సంవత్సరాల వయసులో సహస్ర చంద్ర దర్శన శాంతి చేయడం
మనం సర్వ సాధారణంగా చూస్తుంటాము.
కాని భాస్కరభట్టు అభిప్రాయం ప్రకారం 50 సంవత్సరాల వయసు మొదలుకొని
ప్రతి 5 సంవత్సరాలకు అరిష్టం తొలగిపోవడానికి వయోవస్థా శాంతులు జరిపించాలి.
(భట్టభాస్కరీయ మలానుసారిణ్య: వయోవస్థా శాంతయ: పంచాశతీ
వర్తమారభ్య పంచభి: పంచభి: వర్తెర్యుక్తా: |
(అన్యమతేన - షష్టితమ వర్తమారభ్య దశభిర్దశభిర్వర్తై: శాంతిరుక్తా:))

శ్లో || వైష్ణవీ వారుణీ వైవ తతశ్చోగ్రరథీ తథా |
మహారథీ భీమరథీ ఐంద్రీవైవ విశేషత: || 1 ||
దాందీదార్శనీకీ రోద్రీ సౌరీ మృత్యుంజయీ తథా |
మహామృత్యుంజయీ శాంతి: క్రమశశ్చ ప్రకీర్తితా: |
అరిష్ట పరిహారార్థం శాంతిం కుర్యాత్ప్రయత్నత: || 2 ||

వాటి వివరాలు క్రింద తెలిపినట్లుగా...

1. వైష్ణవీ శాంతి --- 50 వ సంవత్సరము
2. వారుణీ శాంతి --- 55 వ సంవత్సరము
3. ఉగ్రరథ శాంతి --- 60 వ సంవత్సరము
4. మృత్యుంజయ శాంతి --- 65 వ సంవత్సరము
5. భీమరథీ శాంతి --- 70 వ సంవత్సరము
6. ఐంద్రీ శాంతి --- 75 వ సంవత్సరము
7. సహస్ర చంద్ర దర్శన శాంతి --- 80 వ సంవత్సరము
8. రోద్రీ శాంతి --- 85 వ సంవత్సరము
9. కాలస్వరూప శౌరి శాంతి --- 90 వ సంవత్సరము
10. త్ర్యంబక మహారథి శాంతి --- 95 వ సంవత్సరము
11. శతాబ్ధి -- మహామృత్యుంజయ శాంతి --- 100 వ సంవత్సరము

ఓర్-భీమ రథ శాంతి

(షష్ఠ్యబ్దపూర్తి, సప్తత్యబ్దపూర్తి శాంతి కల్పము)

సంకలనము

ఆచార్య శ్రీ వడ్లమూడి వెంకటేశ్వరరావు

సర్వస్వామ్య సహితము

ప్రథమ ముద్రణ:

ప్రభవ ఉగాది : మార్చి 1987

ప్రతులు - 1000

ద్వితీయ ముద్రణ :

వ్యయ శ్రావణ పూర్ణిమ : ఆగష్టు 2006

ప్రతులు - 1000

తృతీయ ముద్రణ :

జయ ఫాల్గుణ పూర్ణిమ, మార్చి 2015

ప్రతులు - 1000

వెల : 80/-

ప్రతులకు :

వి.వేంకటేశ్వరరావు M.Sc

వైస్ప్రిన్సిపాలు(రి), హిందూకాలేజి

శ్రీకల : 6-3-81, అరండలోపేట,

గుంటూరు - 522 002

ఫోన్ : 0863 -2232233, 94407 97997

వి. మదనమోహనరావు

ప్లాట్ నెం.: 131 సాయికృప ఆఫీసర్స్ కాలనీ,

యాప్రాల : సికింద్రాబాదు-500 087

ఫోను : 96182 27363

శ్రీ సాయిగణేష్ బుక్ హౌస్

ప్లాట్ నెం. 124, హనుమాన్తెంపుల్ ఎదురు,

రామకృష్ణాపురం, కొత్తపేట,

హైదరాబాద్ - 500 035

ఫోను : 99496 60465

ప్రస్తావన

శుద్ధ సృటిక సంకాశం సచ్చిదానంద విగ్రహమ్

దాతారం సర్వకామానాం కామేశ్వర ముపాస్మహే॥

శృంగేశ్వరములోని గ్రహములన్నియు తమ తమ కక్ష్యలలో చారవశమున
అరువది సంవత్సరములకు సుమారు తామున్న స్థానమునకే జేరును.
అన్నింటి నన్నింటి నాటి జాతకచక్ర గ్రహ సంపత్తి మరల 60 సంవత్సరముల
వచ్చునాటికి ఏర్పడుట వలననే షష్ట్యబ్ద పూర్తికి ప్రాముఖ్యత గల్గినది.
తమ వత్సరమున ప్రతివారు ఉగ్రరథుడను మృత్యువాతకు ఇట్లే 70
సంవత్సరముల వయస్సు వచ్చునాటికి భీమరథుడను మృత్యుదోషమునకు
కాగలదని ఆగమవాక్యము, శివ, శౌనక, బోధాయ నోక్తములయిన ఆగమ
పుస్తకముల ద్వారా శాంతికర్మ నాచరించుటచే తదపమృత్యునివారణ గల్గుటయే
గోచరముగా శ్రేయస్సునందగలరు.

ఉగ్రరథ శాంతి అను షష్ట్యబ్ద పూర్తి కల్పమునకు ప్రమాణము నిర్ణయ
మైన గ్రంథమునందలి తైవాగమము. దీని ననుసరించియే శిష్యులు తత్పర్యంతా
విద్యాసనముజేసి శాంతిక్రియ జరుపుకొనుచున్నారు. ఈ తంత్రమునకు
సంపత్తి జోడించి అస్మత్పూజ్య గురుపాదులు శ్రీ శృంగేరి శ్రీ విరూపాక్ష
తాతీశ్వరులు జగద్గురు శ్రీ కల్యాణానంద భారతీస్వామి వారు సంస్కరించిరి.
దానిని గూడుపదేశించిన దానినే విద్యారణ్య వేద భాష్యము, గుణనికా దీధితి,
పూర్వార్చనాది వైదికాగమ గ్రంథార్గత విశేషములతో పరిపూర్ణముగా వైదిక,
ఆగమ సుగర్వయమున సుగమమైన రీతిలో పరిష్కరించి ప్రచురించడమైనది.

ఉగ్రరథశాంతి గ్రంథముద్రణ అస్తిక్యపర్యుల అభిమానంతో రెండవ
సంస్కరణము చేయవలసరమైనది. అందుకొరకై ఈసారి భీమరథశాంతి
పుస్తకము కూడ జతచేసి ప్రచురించబడింది. ఈ రెండు శాంతిక్రమాలను
అభ్యసించు తగు అవకాశం ఉన్నంతవరకు నిర్వహించి మృత్యుంజయుని
అనుగ్రహ పాత్రులు కాగలరు.

ఇట్లు

బుధజన విధేయుడు

ఆచార్య శ్రీ వడ్లమూడి వేంకటేశ్వరరావు

ఉగ్ర -భీమ రథ శాంతులకు కావలసిన వస్తు సముదాయము

పసుపు, కుంకుమ
 గంధము
 అగరుబత్తి
 పూజా సామాగ్రి
 కర్పూరము
 తమలపాకులు, వక్కలు
 ఖర్జూరములు
 కొబ్బరికాయలు
 పండ్లు, పూలు
 ఎండుద్రాక్ష
 తేనె, అజ్ఞము
 పంచామృతములు
 పంచ గవ్యములు
 పంచ పల్లవములు
 (రావి, మేడి, మర్రి, జువ్వి, మామిడి)
 పంచ త్వక్కులు
 దశమృత్తికలు
 నవధాన్యములు
 దూర్వా
 ఉగ్రరథ మంటపమునకు
 బియ్యము, ధాన్యము
 తిలలు, మినుములు
 నవగ్రహ ధాన్యములు
 దశదానములు

దుర్దానములకు
 ఆయఃపిండి, కార్పాస లవణ తిల
 కంబళ తైల, గుడములు
 యజమానుల దీక్షా వస్త్రములు
 బ్రాహ్మణ దీక్షా వస్త్రములు
 ధోవతుల చాపు 1
 ఉత్తరీయములు 2
 తుండ్లు 3
 రెవిక గుడ్డలు 2
 చారపుబంతి
 బృహత్కలశ 1
 శతభిద్రకలశ 1
 మూకుల్చు
 అజ్ఞపాత్ర
 గ్రహసమిధలు
 పూర్ణాహుతి ద్రవ్యములు
 ఉగ్రరథశాంతికి
 చిన్న కలశలు 70
 చేతిరుమాలలు 72
 బంగారు ప్రతిమ 1
 వెండి దేవతా ప్రతిమలు 72
 భీమరథశాంతికి
 కలశలు 24
 చేతిరుమాలలు 24
 బంగారు ప్రతిమ 1
 వెండి ప్రతిమలు 24

అథ ఉగ్రరథ శాంతిః

శ్రీ గురుభ్యో నమః

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః

అథాత ఉగ్రరథ శాంతిం వ్యాఖ్యాన్యమః

జన్మాది పశ్చిమ వర్ష ప్రవేశే జన్మనక్షత్రే అనుకూలనక్షత్రే వా శుభదివసే కర్మా పత్వాసహ మంగళస్నానం కృత్వా వస్త్రాభరణాదిభిరలంకృత్య దేవాలయే నదీతీర్థ పుణ్యదేశే స్వగృహే వా ఐశాన దిగ్భాగే రంభస్తంభాది శోభితం విచిత్ర వస్త్రవిశాసితం దివ్యకుసుమాలంకృతం మండపం కృత్వా గోమయేనా నులివ్య రంగ వల్యాదిభిరలంకృత్య స్వస్తివాచక్షే రానావిధ దివ్యవాదిత్ర ఘోషైశ్చ మండపం ప్రవిశ్య విప్రైః పుణ్యాహం వాచయిత్వా నాందీం కృత్వా మహాసంకల్పం కుర్యాత్

అథ సంకల్పః

అస్య శ్రీ మదాది + + + ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం శుభతిథౌ మమ జననాది పశ్చిమ వర్ష ప్రవేశేన యో దోషస్సమజని తద్దోష పరిహారార్థం యక్ష్య మాణ తత్తద్దేవతా ప్రసాదేన సర్వారిష్ట పరిహారద్వారా సర్వాభీష్ట సిద్ధ్యర్థం మమ జన్మ నక్షత్ర జన్మరాశివశాత్ నామనక్షత్ర నామరాశివశాత్ జన్మానుజన్మ త్రిజన్మ నక్షత్రవశాత్, అంగగ్రహ వశాత్ గోచారగ్రహవశాత్ వామ దక్షిణ వేధవశాత్ షడ్వక్షత్ర గ్రహవశాత్ ఉపగ్రహవశాత్ భావగ్రహవశాత్ లత్యోపగ్రహవశాత్ సర్వతోభద్రవశాత్ జన్మలగ్నాది షడ్వర్ణవశాత్ మహాదంశాంతర్దశా అంతరాంతర్దశా సూక్ష్మదశా ప్రాదశావశాత్ గ్రహచారవశాత్ కాలచక్రవశాత్ చ ప్రాప్త సకలారిష్ట పరిహారార్థం ఆదిత్యాది సవగ్రహేషు యేయే గ్రహ అరిష్ట స్థానేషు స్థితాః తై స్తైః గ్రహైః క్రియమాణ కరిష్యమాణ అగామి సూచిత దుష్టారిష్టపరిహార ద్వారా శుభస్థాన స్థిత ఫలావాప్త్యర్థం ఆధ్యాత్మికాధి దైవికాధి భౌతిక భౌమా న్తరిక్ష దివ్య మహోత్పాత దుస్స్వప్న శకునా అద్భుతాగామి దుష్టారిష్ట పరిహారద్వారా ఆయురభి వృద్ధ్యర్థం పరమంత్ర పరయంత్ర పరతంత్ర విచ్ఛేదన పూర్వక శత్రు పలాయనార్థం సమ్ముఖోన్ముఖ లత్యోపగ్రహ రా నక్షత్ర తిథి వార క్రూర సర్వకూరగ్రహ వేధవశాత్, అష్టకవర్గ భావబలవశాత్ మాస బలవశాత్ పక్షబలవశాత్ సంక్రాంతి గ్రహణ ఉల్కాపాతవశాత్ నిత్యగ్రహ బలవశాత్ తాత్కాలిక గ్రహ బలవశాత్ నానాచక్రభావ బలవశాత్ చ ప్రాప్త సకల దోష నివృత్త్యర్థం సకల సంపత్సమృద్ధ్యర్థం, ఆదిత్యాది గ్రహమఖ పురస్కరం ఉగ్రరథ శాంతి కర్మ కరిష్యే॥

- ఇతి సంకల్ప్య

అథ రక్షాబంధనం ధృత్వా ఋత్విగ్వరణం కుర్వాత్॥ యథా-

ఈ ప్రథమతః ఆచార్యం - " అస్మి న్నుగ్రరథ శాంతి కర్మణి ఆచార్యం త్వా
మహిం వృణే" - ఇతి వృణేయాత్.

అచార్య :- "వృతోస్మి కరిష్యామి" ఇతి ప్రతపదేత్. తమాచార్యం గంధాధిధి
స్మింహ్య

శాంత్యా ముగ్రరథాభ్యాయాం సర్వకర్మసు కోవిదం

అచార్యం ఫలదాతారం వృణే త్వాం ద్విజ సత్తమ. ఇతి ప్రార్థయేత్

ఈ ప్రవీణంవృత్వా----

యథా చతుర్ముఖో బ్రహ్మ శక్రాదీనాం ప్రజాపతిః

తథా త్వం మమ యజ్ఞేస్మిన్ బ్రహ్మ ద్విజపతే భవ॥

- ఇతి ప్రార్థయేత్

అథ హోతారం ఉపహోతారం చ క్రమేణ యథా పూర్వం వృత్వా, మంత్రజపే
హోమవిధా చ యథోచితం ఋత్విజో వృణే యాత్, ఏవం చతుర్వేదజప సూర్య
నమస్కార రుద్రాభిషేక వృక్షరాజ (అశ్వత్థ) ప్రదక్షిణార్థం చ ఋత్విజో వృత్వా దుకూ
హస్త్వి గంధాధిధి శ్చ తాన్ యథా సంభవం పూజయేత్॥

అథ కలశ సంస్కారాః

భూమ్యాపరి దర్శాన్ సంస్తీర్య తదుపరి సర్వాన్ కలశాన్ సంస్థాప్య

అంత్రేణైవ సంస్కర్యాత్ యథా ॥ -

1. అక్షరశేషు ధావతి స్వేనో వర్మ విగాహతే అభిద్రోణా కని క్రదత్

- ఇత్యభిమంత్ర్య

2. అస్మం తన్వనజసో భానుమన్సిహి జ్యోతిష్మత : పథో రక్ష ధియా కృతాన్॥

అనుష్టుంపం వయత జోగువామ పోమనుర్భవ జనయాదైవ్యం జనేవ॥

- ఇతి తంతు నావేష్ట్య

3. గుంధ ద్వారాం క్రియం

- గంధం విలిప్య

4. ధూరసి ధూర్వ ధూర్వంతం ధూర్వతం యోస్మాన్ధూర్వతి తం

ధూర్వయం వయం ధూర్వామః ॥

- ఇతి ధూపయిత్వా

5. ఆపో అస్మా న్మాతరః శున్వతు ఘృతేన నో ఘృతపువః పునస్తు విశ్వ మస్త
త్రువహన్తు రిప్ర ముదాభ్య శ్శుచి రాహుత ఏమి ॥ - ఇత్యుదకమాపూర్య
6. గంగే చ యమునే కృష్ణే గోదావరి సరస్వతి
నర్మదా సింధు కావేరీ జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు ॥
ఇమం మే గంగే యమునే సరస్వతి శుశుద్ధి స్తోమగ్ం సచతా పరుష్టియా ॥
అసిక్తియా మరుద్వధే విత స్తయాఽర్జీకయే శృణుహ్యో సుషో మయా ॥
ఆపో వా ఇదగ్ం సర్వం విశ్వాభూతా న్యాపః ప్రాణా వా
అపః పశవ ఆపోఽన్న మాపోఽమృత మాప స్సమ్రా
దాపో విరాడాప స్వరాదాప శృందాగ్ం స్యాపో
జ్యోతీగ్ంష్వాపో యజుగ్ంష్వాప స్సత్యమాప స్సర్వా
దేవతా ఆపో భూర్భువస్సువ రాప ఓమ్ ॥ - ఇత్యుదక మభిమంత్ర్య
7. ఓం భూర్భువస్సువరోం - ఇత్యక్షతా నిక్షిప్య
8. యా జాతా ఓషధయో దేవేభ్య స్త్రియుగ్ం పురా ।
మందామి బ్రూహా మహగ్ం శతం ధామాని సప్త చ ॥
శతం వో అంబ ధామాని సహస్ర ముత వో రుహః । అధా
శతక్రతో యూయ మిమం మే అగదం కృత ॥ - ఓషధీ నిక్షిప్య
9. ఓషధయ స్సంవదం తే సోమేన సహ రాజ్ఞా । యస్మై
కరోతి బ్రాహ్మణ స్తగ్ం రాజన్పారయామసి॥ - పంచ త్వచః
10. అశ్వత్థేవో నిషదనం పర్ణేవో వసతిః కృతా గోభాజ
ఇత్థిలాసథ యత్న నవథ పూరుషమ్॥ - పంచ పల్లవాః
11. కాందా త్కాందా త్రురోహ నీ పరుషః పరుషః పరి
ఏవానో దూర్వే ప్రతను సహస్రేణ శతేన చ యా
శతేన ప్రతనోషి సహస్రేణ విరోహసి తస్యో స్తే
దేవీష్ట కే విధేమ హవిషా వయమ్॥ - ఇతి దూర్వాం
12. ధాన్యమసి ధినుహి దేవాన్ ప్రాణాయ త్వా పానాయ
త్వా వ్యానాయ త్వా దీర్ఘమను ప్రసీతి మాయుషేధాం॥ - ధాన్యాని

13. ఉప్పులాసి వరాహేణ కృష్ణేన శత బాహునా
 కృత్తి తే హన మే పాపం యాష్మయా దుష్టుతం కృతం॥ - దశ మృదః

14. గంధ ద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషీణీం
 తుష్టిరీగం సర్వభూతానాం తా మిహోపహ్వయే శ్రీయం ॥

- గంధం నిక్షిప్త్య

15. తేహ రత్నాని చాసుషే సువాతి సవితా భగః తం
 భాగం చిత్ర మీమహే॥

-నవరత్నాని

16. హిరణ్య రూపస్య హిరణ్య స్సంద్యగపాన్మపాత్నదు
 హిరణ్య వర్షః హిరణ్యయా త్పురియోనేత్రిషద్యో
 హిరణ్యదాద దత్తస్మి మస్మై ॥ - హిరణ్యం

17. అగ్నియస్య సమేతు తే విశ్వత స్సమ పృష్టియం ।
 తవా రాజస్య సంగధే ॥

-గోక్షీరం

18. త్రావడ్తో ఆకారిషం జిష్తో రశ్వస్య వాజినః
 సుకరినో ముఖాకర త్రుణ ఆయాగంషి తారిషత్॥

-గోదధి

19. తుక్రమసి జ్యోతిరసి తేజోసి దేవోప స్సవితోత్పనా
 త్వద్విద్రేణ పవిత్రేణ వసో సూర్యస్య రశ్మిభిః॥

-గో ఘృతం

20. మధు చాతా ఋతాయతే మధు క్షరన్తి సింధవః
 మోధ్వీర్న స్సంతోష్వధీః మధు నక్త ముతోషసి మధు
 మోత్పార్గివగ్ం రజః మధు ద్యౌ రస్తు నః పితా
 మధు మాం నో వనస్పతి ర్మధుమాగ్ం అస్తు సూర్యః
 మోధ్వీ ర్గావో భవంతు నః॥

-ఇతి మధు

21. స్విదుః పవస్య దివ్యాయ జన్మనే స్వాదురింద్రాయ
 నుహవీతు నామ్నే ॥ స్వాదు ర్మిత్రాయ వరుణాయ
 తాయవే బృహస్పతయే మధుమాగ్ం అదాభ్యః

-ఇతి శర్మరా

22. పుష్టివతీః ప్రసూవతీః ఫలిని రఫలా ఉత ।
 అశ్వా ఇవ సజితవరీర్విరుధః పారయిష్టవః ॥

-ఇతి పుష్పాణి

23. యాః ఫలినీ ర్యా అఫలా అపుష్పా యాశ్చ పుష్పిణీః ।
బృహస్పతి ప్రసూతా స్తా నో ముంచంత్యగ్ంహ సః ॥ -ఇతి ఫలం

24. పునస్తు మా దేవజనాః । పునస్తు మనవో ధియా ।
పునస్తు విశ్వ ఆయవః జాతవేదః పవిత్రవత్ ।
పవిత్రేణ పునాహి మా । శుక్రేణ దేవ దీద్యత్ । అగ్నే
క్రత్వా క్రతుగ్ రను ॥ -కుశ గ్రంథిం

25. యువం వస్త్రాణి పీవసా వసాథే । యువో రచ్చిద్రా
మస్తవో హ సర్గాః । అవాతి రత మన్మతాని విశ్వా
ఋతేన మిత్రా వరుణా సచేథే ॥ - వస్త్రేణాచ్ఛాద్య

సద్యో జాతాది పంచ, హగ్ంసః శుచిః, ప్రతిద్విష్ట, త్ర్యంబకం
తద్విష్టోః, విష్టోర్యోనిం, అనందాద్యేవ, జోతిష్కతీం - ఇతికలానావాహయేత్

అధాగ్న్యైతరణ విధినా ప్రతిమా శుద్ధిం కృత్వా పంచామృత, పంచగవ్య శుద్ధో
స్తత్ర స్మంత్రైః ప్రతిమాః సంస్మృత్య । కలశే దేవతా మంత్ర పూర్వకం ప్రతిమా
నిధాయ॥

ఓం భూః అముక మావాహయామి ।

ఓం భువః అముక మావాహయామి ।

ఓం సువః అముక మావాహయామి ॥

ఓం భూర్భువస్సువః అముక మావాహయామి ॥

- ఇతి తత్ర ద్వేవతా నావాహ్య । 'అసునీతే' తి ప్రాణప్రతిష్ఠాం కుర్యాదితి సర్వ
నుసరణీయః॥

అథ ఉగ్రరథ మండప నిర్మాణ విధిః

అధాచార్యః - గ్రహ మండపం నిర్మాయ యథా విధి గ్రహో నావాహ్య పూజయేత్

గ్రహమండపా తృశ్శిమే నిర్మతిభాగే వా భూమౌ శ్రీకలాయంత్రం విలిఖ్య

“స్యోనా పృథివీ.....॥”

“సహస్ర శీర్షా పురుషః.....

.....అబద్ధు న్పురుషం పశుం॥”

- ఇతి ఋక్సప్తకేన చ భూమిం సంప్రార్థ్య” యేన తోకాయ...” ఇతి మంత్ర

తత్పరమితం భార పంచకం వా యథా శక్తి ధాన్య రాశిం నిక్షిప్త్య చతురశ్రం
 కృత్వా సూతన వస్త్రేణాచ్ఛాద్య తదుపరి తదర్థం తండులరాశిం నిక్షిప్త్య సూతన
 వస్త్రేణాచ్ఛాద్య తదుపరి తదర్థం తిలరాశిం నిక్షిప్త్య తదుపర్యష్టదశ పద్మం విలిఖ్య
 తస్యేషాః హ్రంకారం విన్యస్య తదుపరి కలశాన్ తత్రత్ స్థానేషు తూష్టిం సంస్థాపయేత్
 తతాహి॥

అథ కలశ విన్యాసః

హ్రంకార మధ్యే ప్రధానకలశం సంస్థాప్య తద్దక్షిణే త్వది దేవతా కలశం, ఉత్తరే
 త్వది దేవతా కలశం చ స్థాపయేత్, ఏతత్కలశత్రయ పరితః నవ చిరజీవినః
 దివిజీవయేత్, ప్రధానస్య ప్రాగ్భాగే ఏక మబ్జకలశం తద్దక్షిణే యుగకలశం, ఉత్తరే
 త్వది కలశం చ స్థాపయేత్॥ ఏతేషాం పరితః ప్రాదక్షిణ్యేన అయన ఋతు మాస
 క్షిప్త తిథి వార నక్షత్ర యోగ కరణ ఇతి నవ కలశాన్ సంస్థాపయేత్ । ప్రధానస్య
 బ్రాహ్మణ్యభాగే వసుకలశం, తద్దక్షిణే రుద్రకలశం చ విన్యసేత్ । ప్రధానస్య నిర్గుణభాగే
 తుల్యకలశం సంస్థాప్య తతః ప్రధానపశ్చిమే ఉదగపవర్గం బ్రహ్మాదీన్ సప్త, తేషాం
 త్వాన్య రాశికలశం తత్పూర్వే ఉదగపవర్గం నదీజలధీ కలశద్వయం సంస్థాపయేత్॥

ప్రధానస్య వాయువ్యభాగే మరుత్కలశం తత్పూర్వే పంచ బ్రహ్మ కలశం చ
 స్థాపయేత్, ప్రధాన స్వాత్తరే ఆదిత్యాది గ్రహకలశా న్నవ విన్యసేత్, ప్రధానస్య
 తులానభాగే ద్వాదశాదిత్య కలశం, తత్పూర్వే మృత్యుంజయ కలశం, ఉత్తరే అశ్వినీ
 కలశం చ స్థాపయేత్॥

నిమ్న బ్రహ్మకలశానాం పశ్చిమే సంధ్యాకలశం తత్ ప్రాగ్దక్షిణోత్తర పశ్చిమ దిక్షు
 తత్పూర్వే కలశాన్, వేదానాముత్తరే విశ్వే దేవ కలశం చ స్థాపయేత్ ।

పూర్వాద్యష్ట దిక్షులోకపాల కలశాన్, ఇంద్రస్య పురత ఆకాశ కలశం, వరుణస్య
 తత్పశ్చిమే కలశం చ విన్యసేత్ । విదిక్ష్యంతరే చతస్రో వరుణ కలశాన్ సర్వేషాం
 (అనాగస్తాపి) పురతః శతచ్చిద్ర కలశం సంస్థాపయేదిత్యుగ్రరథ మండప దేవతా
 కలశ విన్యాసః

అథ దేవతా స్థాపనమ్॥

౧ హ్రంకార మధ్యోప నివేశిత ప్రధాన కలశే “పరంమృత్యో”

- ఇతి మంత్రేణ ప్రతిమాం నిధాయ

పదం మృత్యో అను పరేహి పంథాం యస్తే స్వ ఇతరో దేవ యానాత్ చక్షుష్యతే
శృణ్వతే తే బ్రవీమి మా నః ప్రజాగం రీరిషో మోత వీరాన్॥

ఓం భూః మృత్యు మావాహయామి

ఓం భువః మృత్యు మావాహయామి

ఓం సువః మృత్యు మావాహయామి

ఓం భూర్భువస్సువః మృత్యు మావాహయామి॥

- ఇత్యావాహ్యః । అనునీతేతి ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య । పంచోప
చారై స్సంపూజయేత్॥

౨ తద్ద క్షపిర్హ్వ నివేశిత ఉగ్ర కలశే “ స్తుహి శ్రుతం”

- ఇతి మంత్రేణ ప్రతిమా నిధాయ

స్తుహి శ్రుతం గర్త సదం యువానం మృగం న భీమ ముపహత్ను ముగ్రం ॥
మృదా జరిత్రే రుద్ర స్తవానో అన్యంతే అస్మన్ని వపంతు సేనాః॥

ఓం భూః ఉగ్ర మావాహయామి ।

ఓం భువః ఉగ్ర మావాహయామి ।

ఓం సువః ఉగ్ర మావాహయామి ।

ఓం భూర్భువస్సువః ఉగ్ర మావాహయామి ॥

- ఇత్యావాహ్యః । ప్రాణ ప్రతిష్ఠాం కృత్వా పంచోపచారైః పూజయేత్

౩ తదుత్తరే మృత్యుంజయ కలశే “ త్ర్యంబక” మంత్రేణ ప్రతిమాం నిక్షిప్య
త్ర్యంబకం యాజామహే సుగంధిం పుష్టి వర్ధనం ।

ఉర్వారుక మివ బంధనాన్మృత్యోర్ముక్షీయ మాఽమృతాత్

ఓం భూః మృత్యుంజయ మావాహయామి

ఓం భువః మృత్యుంజయ మావాహయామి ।

ఓం సువః మృత్యుంజయ మావాహయామి ।

ఓం భూర్భువస్సువః మృత్యుంజయ మావాహయామి ॥

- ఇత్యావాహ్యః । ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య పంచోపచారైః పూజయేత్ ॥

తత్పరితః చిరజీవినః ప్రాగాది ప్రాదక్షిణ్యేన ఏకైకస్మిన్ కలశే క్రమేణ

౧ బ్రహ్మ సూత్రోజ్జ్వల భుజో రాజ త్కృష్ణాజి నాసనః॥

అశ్వత్థామా చిరంజీవీ దీర్ఘమాయు ర్దదాతు మే॥

ఓం ధూ! అశ్వత్థాన మావాహయామి - ఇత్యాది ప్రాణ ప్రతిష్ఠా పూజా చ

౨ బలి: పాతాళ నిలయో ధనుర్బాణధరో నృపః ।

విష్ణుపాదాండిత శిర శ్చిరంజీవీ ప్రసీదతు ॥

ఓం ధూ! బలినమావాహయామి - ఇత్యాది ప్రాణప్రతిష్ఠా, పూజా చ

౩ బాహు: శ్చమస్త ధర్మాణాం వక్తా మునివరేడితః ।

చిరంజీవీ దీర్ఘమాయుర్దదాతు జటినో మమ ॥

ఓం ధూ: వ్యాసమావాహయామి - ఇత్యాది ప్రాణప్రతిష్ఠా, పూజా చ,

౪ హనుమా న్రామ పాదాబ్జ సంగీ వర్ణివరః శుచిః ।

నిండివనో పహర్తా చ రోగ శాంతిం దదాతు మే ॥

ఓం ధూ: హనుమంతమావాహయామి - ఇత్యాది ప్రాణప్రతిష్ఠా పూజా చ

౫ విభీషణో ధర్మపరో రామార్చన పరాయణః ।

దదాతు చిరజీవిత్యం చిరజీవీ జితేంద్రియః ।

ఓం ధూ: విభీషణ మావాహయామి - ఇత్యాది ప్రాణప్రతిష్ఠా, పూజా చ

౬ కృప: కృపాపయోరాశి స్తవస్సీ చీర వస్త్రధృత్ ।

చిరనోరు ప్రసన్నాత్మా యావజ్జీవ మరోగతామ్ ॥

ఓం ధూ: కృపమామా వాహయామి - ఇత్యాది ప్రాణ ప్రతిష్ఠా పూజా చ

౭ తిరతూర్జ్వల హస్తాబ్జో జటామండల మండితః

దదాతు చిరజీవిత్యం ప్రసన్నాత్మా భృగుద్యహః

ఓం ధూ: పరుశురామ మిత్యాది, ప్రాణ ప్రతిష్ఠా, పూజా చ

౮ గోర్క్షదేయో మహర్షిర్మే మృత్యుంజయ పదాశ్రితః

దదాతు దీర్ఘమాయుః ప్రసన్నాత్మా జితేంద్రియః

ఓం ధూ: మార్కండేయమావాహయామి - ప్రతిష్ఠా పూజా చ

౯ కుంభస్థసింహ భక్తో మే ప్రహ్లాదో రాక్షసేశ్వరః

దదాతు చిరజీవిత్యం యావజ్జీవ మరోగతామ్ ।

ఓం ధూ: ప్రహ్లాద మావాహయామి - ప్రతిష్ఠా, పూజా చ

అబ్బ కలశ స్థాపనమ్

ప్రధానస్థ ప్రాగ్భాగే అబ్బకలశే జన్మాబ్జాది షష్ట్యబ్దా నావావ్య ప్రాణాన్ ప్రాతిష్ఠాప్య
 భూమయేత్॥ యథా --

1. అక్షాద్యంకిత పాణి పద్మ మభయం చిన్మృద్రికాం హస్తయో
 ర్హిత్రాణం చతురాననం ప్రవికచ త్పద్మాసనాంతః స్థితమ్
 వక్షోభాగ విరాజమాన విశద శ్రీబ్రహ్మ సూత్రో జ్వలం
 వందేహం ప్రభవాభిదం కమలజం శ్రేయోభి వృద్ధిప్రదం ।
 ఓం భూః ప్రభవాబ్జ దేవతాం కమలజ మావాహయామి - ఇత్యాది
2. భాస్వత్కిరీటం వర చక్ర శార్ఙ్గ గదాభి రామై స్సహితం చతుర్భుః ।
 కరై రనంతాసన సన్నివిష్టం ధ్యాయే ద్రమేశం విభవాభిధానమ్ ॥
 ఓం భూః విభవాబ్జ దేవతాం రమేశం మి - ఇత్యాది ।
3. జటిల మురగభాషా భూషతాంగం త్రినేత్రం
 శశధర మకుటాన్తం వ్యాఘ్ర చర్మోత్తరీయమ్ ।
 వృషవర కృత వాహం శుక్ల సంజ్ఞం గిరీశం
 నమదమర మునీంద్రం శూలపాణిం నమామి ॥
 ఓం భూః శుక్లాబ్జ దేవతాం శూలపాణిం....మి - ఇత్యాది ।
4. కరీంద్ర వక్త్రంకనదేక దంతో జ్వలం ప్రమోదూత కృతాభిధానం ।
 ప్రత్యూహ శాంతిప్రద మాఖు సంస్తం ధ్యాయే ద్ధృదబ్జే సతతం గణేశం ॥
 ఓం భూః ప్రమోదూతాబ్జ దేవతాం గణేశ మామి ఇత్యాది
5. దంతీంద్ర వక్త్రాంక గతాం సుశక్తిం చతుర్భుజాం చంద్రకళావతంసాం ।
 భక్తేష్ట పాథోనిధి పూర్ణ చంద్రం వందే ప్రజోత్పత్తి కృతాభి ధానం ॥
 ఓం భూః ప్రజోత్పత్త్యబ్జ దేవతాం శక్తి మా .. . మి - ఇత్యాది ।
6. శక్తుకైక బాహుం శశధర మకుటం మయూర మారూఢం
 అంగీరసాభిధానం షణ్ముఖ మీదేఽ మరేంద్ర సేనాన్యమ్ ॥
 ఓం భూః అంగీరసాబ్జ దేవతాం షణ్ముఖ మా . . .మి - ఇత్యాది
7. చంద్రముఖీం చారుదృశాం కుక్కుట వాహం గుహాదృతా మనిశం
 శ్రీ ముఖ సంజ్ఞాం వల్లిం శ్రేయో వృద్ధి ప్రదామహంకలయే ॥
 ఓం భూః శ్రీ ముఖాబ్జ దేవతాం వల్లి మా . . . మి - ఇత్యాది ।

- 9 గౌరీ గిరింద్ర తనయాం వృషవర సంస్థాం కలాధరాం శశినః
భావాభ్యా మహా మీదే భవకుతుకాంభోధి పూర్ణచంద్రాం తామ్ ॥
ఓం భూః భావాబ్జ దేవతాం గౌరీ మా . . మి - ఇత్యాది ।
- 10 యువ సంజ్ఞా మహమీదే బ్రాహ్మీం బ్రహ్మాది వందితాంప్రి యుగామ్ ।
సౌంసవరారూఢాం తాం శమ్భు మనోహారి రూప సౌభాగ్యామ్ ॥
ఓం భూః యువాబ్జ దేవతాం బ్రాహ్మీ మా . . . మి - ఇత్యాది
- 11 మహేశ్వరీ హృదభ్యే విలసతు సతతం చ ధాతు సంజ్ఞా మే
2. చంద్రావతంస సహితా శ్రేయో వృద్ధిప్రదా సదా శంభోః ॥
ఓం భూః ధాత్వాబ్జ దేవతాం మాహేశ్వరీ మా . . . మి
- 11 కొమారీ మహా మీదే సంపద్దాంత్రిం సదా శుకారూఢామ్
తా మిశ్వరాభిధానాం శంకర తోష ప్రదాం స్వరూపేణ ।
ఓం భూః ఈశ్వరాబ్జ దేవతాం కొమారీ మా . . . మి . .
- 11 బహుధాన్య నామ ధేయాం సతతం హృదయేన వైష్ణవీం కలయే ।
శంకర వామాంకస్థాం నమతా మిష్టార్థ దాయికా మనిశం ॥
ఓం భూః బహుధాన్యాబ్జ దేవతాం వైష్ణవీ మా . . మి
- 11 వారాహీం ప్రణమామో ధూర్జటి హర్షాబ్ధి పూర్ణ చంద్రాంతాం
శ్రేయోభివృద్ధి దాత్రీం కృత నిజనామ్నీం ప్రమాథీతి ॥
ఓం భూః ప్రమాథ్యబ్జ దేవతాం వారాహీ మా . . మి . . .
- 11 మహేంద్రీం కలయామో విక్రమ సంజ్ఞాం వృషా సనారూఢాం
కౌమర చంద్ర కిరీటాం భక్తాభీష్ట ప్రదాం భియాం శాంత్యై ॥
ఓం భూః విక్రమాబ్జ దేవతాం మహేంద్రీ మా . . . మి . . .
- 11 చాముదాం చారుతనూ మహామిహ వందే వృషాసనా రూఢాం
శ్రేయో నామ్నీం సురవంద్యాం దైత్యకుల ధ్వంసకారిణీ మనిశమ్
ఓం భూః వృష్యాబ్జ దేవతాం చాముండ మా . . . మి ।
- 11 మోగహ్వయ మీదేహం చిత్రభానుం సదా ముదే ।
శంకరగమ వరారూఢం మకుటోజ్జ్వల మస్తకమ్ ॥
ఓం భూః చిత్రభాన్వాబ్జ దేవతా మోగ మా . . . మి ।

17. ఆరోగ్య సిద్ధిదం నృణాం స్వభానుం బ్రాజ సంజ్ఞితమ్ ।
గజారూఢం లసత్పద్మ ఖేట హస్తం నమామ్యహమ్ ॥
ఓం భూః స్వభాన్వబ్ధ దేవతాం బ్రాజ మా. . . మి ।.
18. అంతర్బుదబ్ధే సతతం కలయే పటరావ్యయం ।
తారణం సూర్యగమనం శూలో ద్భాసికరం భజే ॥
ఓం భూః తారణాబ్ధ దేవతాం పటర మా . . . మి ।.
19. పతంగం పతగారూఢం పార్థివావ్యయ మాశ్రయే ।
శంఖ చక్ర ధరం దివ్యం పీతాంబరమహం భజే ॥
ఓం భూః పార్థివాబ్ధ దేవతాం పతంగ మా...మి ।..
20. స్వర్ణరం కోకిలారూఢం వ్యయ సంజ్ఞక మాశ్రయే ।
చంద్రావతంసం జటిలం త్రినేత్రం శూల భాసురం ॥
ఓం భూః వ్యయాబ్ధ దేవతాం స్వర్ణర మా. . . మి ।..
21. సర్వజిత్సంజ్ఞకం వందే జ్యోతిషీమంత మిష్టదం ।
భుశుందీపాశ హస్తాబ్ధం వ్యాఘ్రారూఢం త్రిలోచనమ్ ॥
ఓం భూః సర్వజిదబ్ధ దేవతాం జ్యోతిషీమంత మా... మి..
22. విభాసనామకం భానుం సర్వధారి కృతావ్యయమ్ ।
ఇష్ట ప్రాప్త్యై సదా వందే సప్తాశ్వ రథమాస్థితం ॥
ఓం భూః సర్వధార్యబ్ధ దేవతాం విభాస మా...మి ।..
23. మేరు శృంగాసన స్థం తం విరోధికృత నామకం
కశ్యపం పంచవదనం దశహస్తం నమామ్యహమ్ ।
ఓం భూః విరోధ్యబ్ధ కదేవతాం కశ్యప మా... మి ।..
24. రవిం వికృతి నామానం త్రిశీర్షం షడ్భుజం భజే ।
పన్నగేశ్వర మారూఢం చారు పీతాంబరావృతమ్ ॥
ఓం భూః వికృత్యబ్ధ దేవతాం రవి మా . . . మి..
25. సూర్యాభిధం ఖరం వందే చతుర్నక్తాష్ట హస్తకమ్ ।
ఖగవర్య సమారూఢం నీలాంబర సమావృతమ్ ॥
ఓం భూః ఖరాబ్ధ దేవతాం సూర్య మా... మి ।..

16. భానుం నందన నామానం భాసా చారు పరిష్కృతం ।
మృగేంద్ర వాహనం పంచవక్త్రం దశభుజం భజే ॥
ఓం భూః నందనాబ్జ దేవతాం భాను మా... మి..
17. షణ్ముఖం ద్వాదశ భుజం వ్యాఘ్రవాహన మాశ్రితం ।
వ్యాఘ్ర చర్మాంబరం వందే ఖగం విజయ సంజ్ఞకమ్ ॥
ఓం భూః జయాబ్జ దేవతాం ఖగ మా. . . మి । ...
18. పూషణం జయ నామానం జయదం భక్త సంతతేః ।
శంఖ చక్రాంకిత కర ద్వంద్వం హృది సమాశ్రయే ॥
ఓం భూః జయాబ్జ దేవతాం పూషణ మా... మి...!
19. హంసవర్యాధి రూఢం తం వీణా కుండిత హస్తకం ।
హిరణ్య గర్భం వందేహం మన్మథధాఖ్య మనిష్ఠహమ్ ॥
ఓం భూః మన్మథాబ్జదేవతాం హిరణ్య గర్భ మా... మి ।...
20. మరీచిం దుర్ముఖాఖ్యానం మన్యుం మర్కట మాశ్రితమ్ ।
విశ్వుతాన్యం జగద్వీతి దాయకం సంశ్రయే ముదా ॥
ఓం భూః దుర్ముఖాబ్జ దేవతాం మరీచి మా... మి ।...
21. అదిత్యం తేజసాం స్థానం హేవళంబి కృతా స్వయం ।
సప్త సప్తి సమారూఢం జగతాం నేత్ర మాశ్రయే ॥
ఓం భూః హేవళంబుబ్జ దేవత మాదిత్య మా... మి ।...
22. విళంబి సంజ్ఞం మనసా సవితారం స్మరా మ్యహం ।
రాపబాణ ధరం దోర్భ్యాం తురంగవర వాహనమ్ ॥
ఓం భూః విళంబుబ్జ దేవతాం సవితార మా ... మి ।...
23. అర్కం వికారి నామానం కర్మశం క్రక చాయుధమ్ ।
గ్రూర వ్యాఘ్ర సమారూఢ మేక నేత్రం సమామ్యహమ్ ॥
ఓం భూః వికార్యబ్జ దేవతా మర్క మా... మి ।..
24. భాస్కరం శార్వరీ సంజ్ఞం భాసా పూరిత దిబ్ముఖం ।
చక్రో జ్ఞులకరం వందే భాస్వద్రథ సమాశ్రయమ్ ॥
ఓం భూః శార్వర్యబ్జ దేవతాం భాస్కర మా... మి ।...

35. అగ్నిం నమామి సతతం జ్వాలామాలం తమోపహం |
అజారూఢం చతుర్వస్తం ద్విశీర్షం ప్లవ సంజ్ఞికమ్ ||
ఓం భూః ప్లవాబ్జ దేవతా మగ్ని మా... మి | ...|
36. జాతవేదస మీదేహం శుభకృన్నామకం సదా |
అందోళికా సమారూఢం ఖద్గ ఫేటధరం శుభమ్ ||
ఓం భూః శుభకృద్దేవతాం జాతవేదస మా... మి...|
37. సహోజనం శోభకృతం నృణా మిష్టద మాశ్రయే |
శిబికా వాహనారూఢం తోమరద్వయ పాణినమ్ ||
ఓం భూః శోభకృద్దేవతాం సహోజన మా... మి...|
38. అజిరాప్రభు మీదేహం క్రోధీతి కృత నామకం |
గోరథారూఢ మినిశం కుంతోజ్జ్వల కరాంబుజమ్
ఓం భూః క్రోధ్యబ్జ దేవతా మజిరాప్రభు మా ... మి |..
39. వైశ్వానరం భజే నిత్యం విశ్వావసు కృతాన్వయమ్ |
నరవాహన సమారూఢం ఖద్గ ఫేటధరం విభుమ్ ||
ఓం భూః విశ్వావస్వబ్జ దేవతాం వైశ్వానర మా...మి |...
40. పరాభవావ్యయం వందే నర్యాపన ముదర్పిషం |
ఉత్తుంగ తురగారూఢం పరశూజ్జ్వల పాణినమ్ ||
ఓం భూః పరాభవాబ్జ దేవతాం నర్యాపన మా... మి |
41. పం క్తిరాధస మీదేగ్నిం ప్లవంగ ఇతి విశ్రుతం |
శ్వేతాశ్వ వాహనారూఢం శార్ఙ్గ బాణ ధరం సదా ||
ఓం భూః ప్లవంగాబ్జ దేవతాం పంక్తిరాధస మా... మి |
42. విసర్పిణం హుతవహం కీలకావ్యయ మాశ్రయే |
ఉత్తుంగ గజమారూఢం శూరోజ్జ్వల కరాంచలమ్ ||
ఓం భూః కీలకాబ్జ దేవతాం విసర్పిణ మా... మి | ...
43. మత్స్యమూ ర్తిం హరిం వందే శిరసా సౌమ్య సంజ్ఞకమ్ |
శంఖ చక్రోజ్జ్వల కరం భక్తాభీష్ట ప్రదాయకమ్ ||
ఓం భూః సౌమ్యబ్జ దేవతాం మత్స్యమూ ర్తి మా... మి |...

కూర్మకృత మహం వందే మందరాచల ధారిణం ।

కామిదశీ శార్దూల హస్తం సాధారణ కృతా హ్వయమ్ ॥

ఓం భూః సాధారణాబ్జ దేవతాం కూర్మ మా... మి ।...

తలగ్నిరూఢ మహీభాగం క్రోడరూపధరం హరిం ।

తతాభయదుల వందే విరోధికృదితి శ్రుతమ్ ॥

ఓం భూః విరోధికృదబ్జ దేవతాం వరాహ మా ... మి ।...

శృంగిణి రఘుం వందే హరిం స్తంభ విదారణం ।

శ్రుద్ధిద భీష్మదాతారం పరీధావి కృతాహ్వయమ్ ॥

ఓం భూః పరీధావ్యబ్జ దేవతాం నృసింహ మా... మి ।...

శ్రుద్ధిల కరం వందే హరిం వామన రూపిణం ।

శ్రుతారణకరం ప్రమాదీచ కృతాహ్వయమ్ ॥

ఓం భూః ప్రమాదీదాబ్జ దేవతాం వాయున మా... మి ।...

జగతానంద జనకం సీతావల్లభ మాశ్రయే

కామి మనంద నామానం ధృత కోదండ మార్గయమ్ ॥

ఓం భూః ఆనందాబ్జ దేవతాం రామ మా... మి ।...

జూర శ్రోష్ట్రుల కరం జటా మండల మండీతం

కాశ్మీరం రామ మాశాసే రాక్షసాభిద మంజసా ॥

ఓం భూః రాక్షసాబ్జ దేవతాం భార్గవరామ మా... మి ।...

శ్రోత్రాని కరాంభోజం నీలాంబర సమావృతమ్ ।

కలకామ మహం వందే నళాహ్వయ మహర్ని శమ్ ॥

ఓం భూః నళాబ్జ దేవతాం బలరామ మా... మి ।...

శృంగ పింగళ నామానం బర్హి బర్హోజ్జ్వలా కృతిం ।

శ్రుద్ధిగోష్ట్రుల కరం సృత్యంతం హృది సంశ్రయే ॥

ఓం భూః పింగళాబ్జ దేవతాం కృష్ణ మా... మి ।...

శ్రుద్ధిపతి కృతం ధ్వేషం కాళయుక్తి కృతాహ్వయం ।

కలయే కర్మమారూఢం ధనుర్బాణ ధరం సదా ॥

ఓం భూః కాళయుక్త్యబ్జ దేవతాం కల్కిన మా... మి ।...

53. సిద్ధార్థి కృత నామానం బుద్ధాకృతి మహం భజే ।
 నగ్నం విరూప పపుషం స్త్రీ ప్రథర్షణ కారణమ్ ॥
 ఓం భూః సిద్ధార్థ్యబ్జ దేవతాం బుద్ధ మా... మి ॥

54. దుర్గాం విపత్తి ధుతయే రౌద్రీతి కృత సంజ్ఞకామ్ ।
 ధ్యాయామి దైత్య హంత్రీం తాం రక్త స్వాదన తత్పరామ్ ॥
 ఓం భూః రౌద్ర్యబ్జ దేవతాం దుర్గా మా... మి ॥

55. యాతుధానం వక్రముఖ మేకాక్షం దారుణాకృతిం ।
 ధ్యాయా మ్యనిష్ఠ శాంత్యర్థం దుర్మతీతి కృతాహ్వయమ్ ॥
 ఓం భూః దుర్మత్యబ్జ దేవతాం యాతాధాన మా... మి : ...

56. దుందుభీతి కృతాఖ్యానం సమ స్తరిపు భైరవమ్ ॥
 భైరవం శ్వవరారూఢం దిగంబర ముపాశ్రయే ॥
 ఓం భూః దుందుభ్యబ్జ దేవతాం భైరవ మా... మి ।

57. హనుమంతం వాయుసుతం రుధిరోద్ధారి సంజ్ఞకం ।
 సముద్ర లంఘనోద్యుక్తం దీర్ఘలాంగూల మాశ్రయే ॥
 ఓం భూః రుధిరోద్ధార్యబ్జ దేవతాం హనుమంత మా... మి ।

58. సరస్వతీం భానమాన వీణోజ్జ్వల కరాంబుజాం ।
 రక్తాక్షి సంజ్ఞకాం దేవీం ప్రపద్యే వాగ్విభూతిదామ్ ॥
 ఓం భూః రక్తాక్ష్యబ్జ దేవతాం సరస్వతీ మా... మి ।

59. దాక్షాయణీం క్రోధనాఖ్యాం దక్షక్రతుహర ప్రియాం ।
 శుకారూఢాం శూలధరాం భజేఽ భీష్టస్య సిద్ధయే ॥
 ఓం భూః క్రోధనాబ్జ దేవతాం దాక్షాయణీ మా.... మి ।

60. ప్రపద్యే క్షయ సంఖ్యానాం లక్ష్మీం క్షీరాబ్ధి కన్యకాం ।
 హంసారూఢా మిందుముఖీం పాణిద్వయ కృతాంబుజామ్ ॥
 ఓం భూః క్షయాబ్జ దేవతాం లక్ష్మీ మా ... మి ।

ఇత్యావాహ్య, ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య పంచోపచారైస్సం పూజయేత్ ॥

యుగ కలశ స్థాపనమ్

అబ్జ కలశస్య దక్షపార్శ్వే యుగ కలశే జన్మయుగాది ద్వాదశ యుగ దేవతా నామ్నః పూజయేత్ ॥

|| గాల్గొని || పరమం పదమయదా పశ్యంతి సూరయః | దివీవ చక్తు రాతతమ్ ||

1. భూ: విష్ణుం యుగేశ మావాహయామి। ఓం భువః - ఇత్యాది

శ్రీనివాసాచార్య యదర్యో అర్హాద్యుమ ద్విభాతి

ప్రశ్న: యుద్ధదయ చువసార్త ప్రజాత

అనియు, మ ద్రుమణం ధహి చిత్రమ్ ॥

౬౦ భూః బృహస్పతిం యుగేశ మావాహయామి । - ఇత్యాది

జనయన్న హాని జిగాయోశిగ్గిః

ప్రారోచయ న్మనవే కేతు మహ్యమ్ ।

అర్చనా రహిత రక్షణయ ॥ (బ్రా. 2-4-3-6)

ఓం భూః ఇంద్రం యుగేశ మావాహయామి । - ఇత్యాది ।

అట్లు సుదీర్ఘముగా రయిం విశ్వాయు పోషనమ్

విశ్వాధర భూమి చువనే || (బ్రా. 2-4-5-3)

శ్రీమద్ భాగ్య లక్ష్మి యుగేశ మావాహయామి । - ఇత్యాది

అట్లు ముగియించి విశ్వరూప ముపహ్వయే ।

మొదటి పుస్తక దేవలః॥ (సం. 3-1-11)

ఓం భూః త్వష్టారం యుగేశ మావాహయామి । - ఇత్యాది

● ॥ అధ్యాయ మంత్రం మే గోపాయ । యృ మృషయ

మీరూ మీదూః బుచ్చ స్వామాని యజ్ఞగింపి .

శాంతి, దమ్మతా సతామ్ ॥

గ్రంథా: అపిర్బుధ్నం యుగేశ మావాహయామి । - ఇత్యాది

హిందూ ధర్మమునకు దూరమైన దైవభజనః ।

సచేమహి || (సం. 1-8-5) వ్రాసినది

ఉం భూ: పితరం యుగేశ మావాహయామి । - ఇత్యాది

భిక్షుచరిత్ర పౌరుషేయణ దైవ్యస

సాధారణ స్వాధీన జోహానా తన

అనుచు నున్నది. (సం. 4-7-15)

౬౦ భూః విశ్వేదేవం యుగేశ మావాహయామి । - ఇత్యాది

9. సోమయాస్త్ర మయో భువో ధీతయః సస్తి దాశుషే । తాభిర్నో వితా భవః॥
(సం. 4-1-11)

ఓం భూః సోమం యుగేశ మావాహయామి । - ఇత్యాది

10. ఉభా వామిద్రాగ్నీ అమృత వధ్యా ఉభా రాధసః
స్తనూ మాదయద్వే । ఉభా దాతారౌ విప్రాగ్ంరయూ శృం
ణా ముభా వాజస్య స్రాతయే మువేవాం ॥ (సం. 1-5-5)

ఓం భూః ఇంద్రాగ్నీ యుగేశా వావాహయామి । - ఇత్యాది

11. అశ్వినౌ నవసే విహ్వయే వాఘ్నః ఆ సూనం యాతగ్ం
సుకృతాయ విప్రాప్రాతర్ముక్షేన సువృతా రథేన ।
ఉపాగచ్ఛత మవసా ౨౨ గతం నః ॥ (బ్రా. 2-4-3-7)

ఓం భూః అశ్వినౌ యుగేశా మావాహయామి । - ఇత్యాది

12. భగ ప్రణేత ర్భగ సత్యరాధః । భగేమ్నా ధియ ముదవ
దదన్యః । భగ ప్రణో జనయ గోభి రశ్వైః । భగ
ప్రస్థభి ర్భువంతః స్వామ ॥ (బ్రా. 1-565-2)

ఓం భూః భగం యుగేశ మావాహయామి । - ఇత్యాది

- ప్రాణ ప్రతిష్ఠా, పూజా చ కుర్యాత్

వత్సర కలశ స్థాపనమ్

అట్టి కలశస్య వామపార్శ్వే వత్సర కలశే జన్మవత్సరాది పంచ వత్సరా నావాహ
పూజయేత్ ॥

ఇదువత్సరాయ పరి వత్సరాయ సంవత్సరాయ కృణుతా బృహస్పతిః । తేషా
వయగ్ం సుషేతో యజ్ఞియానాం జ్యోగజితా అహతాః స్వామ ॥ (సం. 5-7-2)

- ఇతి కలశే ప్రతిమా నిధాయ

1. అగ్ని ఆయుగ్ంషి పవస ఆ సువోర్ధ్వమిషం చ నః ।

ఆరే బాధస్య దుచ్చనామ్ ॥ (సం. 1-5-5)

ఓం భూః సంవత్సర దేవతా మగ్ని మావాహయామి । - ఇత్యాది

2. హిరణ్యపాణి మూతయే సవితార ముపహ్వయే।
స చేత్తా దేవతా పదమ్! (సం. 1-4-25)

ఓం భూః పరివత్సర దేవతాం సూర్య మావాహయామి - ఇత్యాది

3. ఉభే సుశృంధ్ర సర్విష్టో దర్శీ శ్రీణీష ఆసని । ఉతోన
ఉత్సుపూర్యా ఉక్లేష శవసస్పత ఇష్గం స్తోతృభ్య ఆ భర ॥ (సం. 1-4-4)

ఓం భూః ఇదావత్సర దేవతాం చంద్ర మావాహయామి - ఇత్యాది

4. ప్రజాపతే నత్వ దేతాన్యన్యో విశ్వా జాతాని పరితా
బభూవ, యత్కామా స్తే జాహుమ స్తన్నో అస్తు
దయగ్గ్స్యామ పతయో రయీణామ్ ॥

ఓం భూః అనువత్సర దేవతాం ప్రజాపతి మావాహయామి - ఇత్యాది

5. సమో హిరణ్య బాహవే హిరణ్య వర్షాయ హిరణ్య
రూపాయ హిరణ్య పతయేఽమ్మికా పతయ ఉమా
దతయే పశుపతయే సమో నమః

ఓం భూః ఉద్వత్సర దేవతాం గౌరీపతి మావాహయామి - ఇత్యాది

అయన కలశ విధి:

అర్చ కలశస్య పరితః పూర్వాది ప్రాదక్షిణ్యేన అయన, ఋతు, మాస, పక్ష, తిథి, వార, నక్షత్ర, యోగ, కరణ కలశేషు జన్మాది తత్తద్దేవతా నావాహ్య పూజయేత్॥ తథాహి

అయన కలశే జన్మాదనాది అయనద్వయ మావాహ్య పూజయేత్॥

- 1 ఉదుత్యం జాతవేదసం దేవం వహంతి కేతవః ।

భృతో విశ్వాయ సూర్యమ్ ॥ (సం. 1-4-37)

ఓం భూః దక్షిణాయన దేవతాం సూర్య మావాహయామి ॥ - ఇత్యాది

- 2 త్వగ్ం సోమ ప్రచికితో మనీషా త్వగ్ం రజిష్ఠ
మిసు నేషి పంథామ్ తవ ప్రణీతీ పితరో న
ఐందో దేవేషు రత్న మభజన్తధీరాః । (సం. 2-6-12)

ఓం భూః ఉత్తరాయణ దేవతాం చంద్ర మావాహయామి - ఇత్యాది

- ప్రాణ ప్రతిష్ఠా పూజా చ కుర్యాత్ ॥

ఋతు కలశ విధి:

ఋతు కలశే జన్మాది షడ్గుతూనావాహ్య పూజయేత్ । యథా ॥

గ్రీష్మో హేమన్త ఉత నో వసన్తః శరదృర్వాః సువితం నో అస్తు । తేషా మృతూనాగ్ శత శారదానాం నివాత ఏషా మభయే స్యామ ॥ (సం. 5-7-2)

-ఇతి కలశే ప్రతిమాం నిధాయ

- 1 అగ్ని మీదే పురోహితం యజ్ఞస్య దేవ మృత్విజం ।
హోతారగ్ం రత్న ధాతమమ్ ॥ (సం. 4-3-13)

ఓం భూః వసంతర్తు దేవతా మగ్ని మావాహయామి - ఇత్యాది

- 2 అగ్ం హోముచే ప్రభరేమా మనీషా మోషిష్ఠ కావ్యే దావేన్తి
సుమతిం గృణానాః॥ ఇద మింద్ర ప్రతి హవ్యం గృభాయ
సత్యాః సస్తు యజమానస్య కామాః॥ (సం. 1-6-12)

ఓం భూః గ్రీష్మర్తు దేవతాం ఇంద్ర మా..మి - ఇత్యాది

- 3 యదిదం మాఽభిశోచతి పౌరుషేయేణ దైవ్యేన ।
స్తౌమి విశ్వాన్దేవా న్నాథితో జోహవీమి తేనో
ముంచత్వేనసః ॥ (సం. 4-7-15)

ఓం భూః వర్షర్తు దేవతా స్విశ్వేదేవా నావాహయామి । ఇత్యాది

- 4 మన్వే హం మిత్రావరుణా తస్య విత్తగ్ం సత్యేజసా
దృగ్ం హణా యం నుదేధే । యా రాజానగ్ం సరథం
యాథ ఉగ్రా తానో ముంచత మాగసః । (సం. 4-7-15)

ఓం భూః శరదృతు దేవతే మిత్రావరుణా వావాహయామి - ఇత్యాది

- 5 బృహస్పతే అతియదర్యో అర్హద్భుమద్విభాతి క్రతు
మజ్జనేషు॥ యద్దీదయచ్ఛవసర్త ప్రజాత తదస్మాసు
ద్రవిణం ధేహి చిత్రం ॥

ఓం భూః హేమంతర్తు దేవతాం బృహస్పతి మావాహయామి - ఇత్యాది

- 6 బృహస్పతే అతి.. ధేహి చిత్రం ॥

ఓం భూః శిశిరర్తు దేవతాం బృహస్పతి మావాహయామి । ఇత్యాది

- ప్రాణ స్థాపనం కృత్వా సంపూజయేత్ ।

మాసకలశ విధి:

మాసకలశే “మధుశ్చ మాధవశ్చే” తి ప్రతిమాం నిధాయ జన్మమాసాది ద్వాదశ
మాసానావాహ్య పంచోపచారైః పూజయేత్ - యథా -

మధుశ్చ మాధవశ్చ శుక్రశ్చ శుభశ్చ నభశ్చ నభస్యశ్చ షక్తిర్జశ్చ సహశ్చ
సహస్యశ్చ తపశ్చ తపస్యశ్చైవ యామ గృహీతోసి సగంసర్వోన్మయగంహస్తత్యాయ
శ్వా ॥ (సం. 1-4-14) - ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

1	ఓం భూః మధు	మాసదేవతాం	విష్ణు	మావాహయామి - ఇత్యాది
2	ఓం భూః మాధవ	మాసదేవతాం	మధుసూదనం	॥
3	ఓం భూః శుక్ర	మాసదేవతాం	త్రివిక్రమం	॥
4	ఓం భూః శుచి	మాసదేవతాం	వామనం	॥
5	ఓం భూః నభో	మాసదేవతాం	శ్రీధరం	॥
6	ఓం భూః నభస్య	మాసదేవతాం	హృషీకేశం	॥
7	ఓం భూః ఇష	మాసదేవతాం	పద్మనాభం	॥
8	ఓం భూః ధిర్బ	మాసదేవతాం	దామోదరం	॥
9	ఓం భూః సహో	మాసదేవతాం	కేశవం	॥
10	ఓం భూః సహస్య	మాసదేవతాం	నారాయణం	॥
11	ఓం భూః తపో	మాసదేవతాం	మాధవం	॥
12	ఓం భూః తపస్య	మాసదేవతాం	గోవిందం	॥

- తతః ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య పూజయేత్ ॥

పక్ష కలశ విధి:

పక్షకలశే “పవిత్రం” “సహస్వాన్” ఇతి మంత్రాభ్యాం ప్రతిమాం నిధాయ
పక్షాగ్ని పక్షద్వయ మావాహ్య పూజయేత్ ॥ యథా -

పక్షం పవయిష్య స్పృతో మేధ్యః । యశో యశస్వా నాయు రమృతః । జీవో
హ్యగ్ని ర్భూతః ॥
సహస్వా స్సహమానః జయన్తు భిజయన్తు ద్రవిణో ద్రవిణోదాః ।
సహస్వో హరిగో మోదః ప్రమోదః ॥ (త్రై.బ్రా. 3-1-1)

ఇతి కలశే ప్రతిమాం నిధాయ ।

1. త్వగ్గం సోమ పితృభిః సర్వవిద్రానోఽనుద్యావా పృథివీ ఆ
తతస్థ । తస్మై త ఇందో హవిషా విధేమ
వయగ్గం స్యామ పతయో రయూణామ్ ॥ (సం.2-6-12)

ఓం భూః శుక్ల పక్ష దేవతాం ఇందు మా ... మి । - ఇత్యాది

2. తరణిర్విశ్వ దర్శతో జ్యోతిష్సుదసి సూర్య ।
విశ్వమాభాసి రోచనమ్ ॥ (సం.1-4-31)

ఓం భూః కృష్ణ పక్ష దేవతాం సూర్యమా... మి ।..

- ఇత్యావాహ్య ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య పూజయేత్ ॥

తిథి కలశ విధి:

తిథికలశే “సంజ్ఞానం” “దర్శాదృష్టా” “ప్రస్తుతం” “సుతా సున్వతీ” తి మం
చతుష్టయేన ప్రతిమాం నిధాయ, జన్మతిథ్యాది పోడశ తిథీ నావాహ్య పూజయేత్
యథా-

సంజ్ఞానం విజ్ఞానం ప్రజ్ఞానం జానదభిజానత్ । సంకల్పమానం ప్రకల్పమా
ముపకల్పమాన ముపక్లుప్తం క్లుప్తం । శ్రేయో వసీయ ఆయత్సంభూతం భూతమ్
దర్శా దృష్టా దర్శితా విశ్వరూపా సుదర్శనా । ఆప్యాయమానా ప్యాయమానాప్యాయ
సూన్యతేరా । ఆపూర్వమాణా పూర్వమాణా పూరయన్తీ పూర్ణా పౌర్ణమాసీ ॥

ప్రస్తుతం విష్ణుత్వగ్గం సగ్గంస్తుతం కల్యాణం విశ్వరూపమ్ । శుక్ర మమృత
తేజస్వి తేజః సమిద్ధమ్ । అరుణం భానుమన్మరీచి మదభితప త్తపస్వత్ ॥

సుతా సున్వతీ ప్రసుతాసూయమానాఽభి మూయమాణా । పీతీ ప్రపాసం
తృప్తి స్తర్పయన్తీ । కాంత్యా కామ్యా కామజాతాఽఽ యుష్మతీ కామదుఘా
(తై.బా.3-1-1) - ఇతి కలశే ప్రతిమాం నిధాయ । జన్మ తిథ్యాది పోడశ తి
అవాహయేత్ ।

1. మా నో హిగ్గంసీ జ్ఞనితా యః పృథివ్యా యో వా
దివగ్గం సత్యధర్మా జ్ఞానీ యశ్చాఫ శృంధ్రా బృహ
శ్చ తీ ర్జజాన కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ ॥ (సం 4-2-7)

ఓం భూః ప్రతిపత్తిధి దేవతాం కమలజ మా..... మి ।.. - ఇత్యాది

2. ధాతా ప్రజాయా ఉత రాయ ఈశే ధాతేదం విశ్వం
భువనం జజాన | ధాతా పుత్రం యజమానాయు
దాతా తస్మా ఉ హవ్యం పుత్రవ ద్విధేమ || (సం. 3-3-1)
ఓం భూః ద్వితీయా తిథి దేవతాం విధాతార మావాహయామి - ఇత్యాది
3. హరిన్ హరన్త మనుయన్తి దేవా విశ్వ స్తేజానం వృషభం
మతీనామ్ | బ్రహ్మ సరూప మను మేద మాదాయనం మా వివర్ధిర్విక్రమస్య ||
ఓం భూః తృతీయా తిథి దేవతాం హరి మావాహయామి - ఇత్యాది
4. ఇమం యమ ప్రస్తర మా హిసీ దాంగిరోభిః పితృభిః
సంవిదానః | ఆ త్వా మంత్రాః కవిశస్తా వహన్తేనా
రాజన్ హవిషా మాదయ స్వ || (సం. 2-6-12)
ఓం భూః చతుర్థీ తిథి దేవతాం యమ మావాహయామి - ఇత్యాది
5. అప్యాయస్వ సమేతుతే విశ్వత స్తోమ వృష్టియం |
భద్రా వాజస్య సంగ ధే || (సం. 3-2-5)
ఓం భూః పంచమీ తిథి దేవతాం శకాంక మావాహయామి - ఇత్యాది
6. తత్పురుషాయ విద్యహే మహాసేనాయ ధీమహి తన్నః
షణ్ముఖః ప్రచోదయాత్ ||
ఓం భూః షష్ఠీ తిథి దేవతాం షణ్ముఖ మావాహయామి - ఇత్యాది
7. త్రాతార మింద్ర మవితార మిన్ద్రగ్ం హవే హవే సుహవగ్ం
శూర మిన్ద్రమ్ | హువే ను శక్రం పురుహూత మిన్ద్రగ్ం
న్దున్తి నో మఘవాధాత్విన్ద్రః
ఓం భూః సప్తమీ తిథి దేవతాం శక్ర మావాహయామి - ఇత్యాది
8. యాతా హ తద్వహతో గౌర్యం చిత్తదిషి తామముంచ
గా యజత్రాః | ఏవా త్వ మస్మత్ప్రముంచావ్యగ్ంహః
ప్రాగౌర్వగ్ం ప్రతరాం న ఆయుః (సం. 4-7-15)
ఓం భూః అష్టమీ తిథి దేవతా వసూ నా మావాహయామి - ఇత్యాది

9. యా ఇషవో యాతుధానానాం యేనా వసస్సతీగ్ం
రను । యే వాఽ వృతేషు శేరతే తేభ్య స్సర్వేభ్యో నమః (సం. 4-2-8)
ఓం భూః నవమీ తిథి దేవతాం భుజగ మావాహయామి - ఇత్యాది
10. అగ్ని ర్గర్వేణాన్నాదః । మృత్యుర్గర్వేణాన్నపతిః ।
బ్రహ్మ క్షత్రగ్ం స్వాహా ॥ (బ్రా. 265-7)
ఓం భూః దశమీ తిథి దేవతాం ధర్మమా వాహయామి - ఇత్యాది
11. యే దేవా దివ్యేకాదశస్థ పృథివ్యా మధ్యే కాదశ
స్థా పృషదో మహినై కాదశస్థ తే దేవా యజ్ఞ మిమం జుషధ్వమ్ ॥
(సం. 1-4-0)
ఓం భూః ఏకాదశీ తిథి దేవతాం ఈశాన మావాహయామి - ఇత్యాది
12. ఆ సత్యేన రజసా వర్తమానో నివేశయ స్సమృతం
మర్త్యం చ । హిరణ్యయేన సవితా రథేనా దేవో యాతి భువనా విపశ్యన్ ।
ఓం భూః ద్వాదశీ తిథి దేవతాం సవితార మావాహయామి - ఇత్యాది
13. కామ దేవాయ విద్యహే పుష్ప బాణాయ ధీమహి
తన్నోఽ నంగః ప్రచోదయాత్ ॥
ఓం భూః త్రయోదశీ తిథి దేవతాం మన్మథ మావాహయామి - ఇత్యాది
14. ప్రేషా మజ్యేషు విధురేవ రేజతే భూమి ర్యామేషు యజ్ఞ
యుంజతే శుభే । తే క్రీడ యోధునయో బ్రాజ దృష్టయః
స్వయం మహిత్యం పనయన్త ధూతయః (సం. 4-3-13)
ఓం భూః చతుర్దశీ తిథి దేవతాం కలి మావాహయామి - ఇత్యాది
15. విశ్వేదేవాః శ్రుణుతగ్ం హవం మే । యే అంతరిక్షే య
ఉప్రద్యవిష్టాయే అగ్ని జిహ్వ ఉత వా యజత్రా ఆ సద్యా స్మిన్ బర్హిషి
మాదయద్ధ్వం ॥
ఓం భూః పూర్ణిమా తిథి దేవతాన్ విశ్వేదేవా నావాహయామి - ఇత్యాది
16. పునర్నః పితరో మనో దదాతు దైవ్యో జనః । జీవం వ్రాతగ్ం సచేమహి ॥
ఓం భూః అమావాస్య తిథి దేవతాన్ పితౄ నావాహయామి - ఇత్యాది
- తతః వ్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య సంపూజయేత్ ॥

తమలజ విధాతృ హరి యమ శశాంక పద్మక్త శక్ర వసు భుజగాః ।

ధర్మేశ సవిత్త మన్మథ కలయో విశ్వే చ తిథిపతయః ।

పితరో^౧ మావాస్యాయాం సంజ్ఞా సదృశాశ్చ తైః క్రియా కార్యాః

- బృహత్సంహిత

వార కలశ విధి:

వార కలశే జన్మవారాది సప్త వార దేవతానావాహ్య, పూజయేత్ ॥-యథా

1. కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీధుష్టమాయ తవ్యసే ।

పోచేమ శంతమగం హృదే ॥

౧౦ ధూః రవి వారాభిమాని దేవతాం రుద్రమావాహయామి - ఇత్యాది

2. గౌరీ మిమాయ సలిలాని తక్షత్యేకపదీ ద్విపదీ సా చతుష్పదీ ।

అష్టపదీ నవపదీ బభూవుషీ । సహస్రాక్షరా పరమే వ్యోమన్ ॥

౧౦ ధూః సోమ వారాభిమాని దేవతాం గౌరీ మావాహయామి - ఇత్యాది

3. యద్రోద్యోప్రథమం జ్యాయమాన ఉద్యన్ త్త్రముద్రా

భుతవా పురిషాత్ । త్యేనస్య పక్షా హరిణస్య

భావూ ఉపస్తుతం జనిమ తత్రే అర్చన్ ॥ (సం. 4-2-8)

౧౦ ధూః కుజ వారాభిమాని దేవతాం స్కంద మావాహయామి - ఇత్యాది

4. బుధ విష్ణు ర్విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదం । సమూధ మస్య పాగ్ంసురే ॥

౧౦ ధూః బుధ వారాభిమాని దేవతాం విష్ణు మావాహయామి - ఇత్యాది

5. బ్రహ్మ జ్ఞానం ప్రథమం పురస్తా ద్విసీమత స్సురుచో వేన ఆవః ।

నీ నుద్ధియా ఉపమా అస్య విష్ణా స్సతశ్చ యోని మసతశ్చ వివః ॥

౧౦ ధూః గురు వారాభిమాని దేవతాం బ్రహ్మణ మా...మి.. - ఇత్యాది

6. ఇంద్రుః పో విశ్వతస్సరి హవామహే జనేభ్యః । అస్మాక మస్తు కేవలః ।

౧౦ ధూః శుక్ర వారాభిమాని దేవతాం ఇంద్ర మా...మి.. - ఇత్యాది

7. యమాయ సోమగ్ం సునుత యమాయ జుహుతా

హవిః యమగ్ం హ యజ్ఞో గచ్ఛత్యగ్ని దూతో అరం కృతః ॥

ఓం భూః శని వారాభిమాని దేవతాం యమ మావాహయామి- ఇత్యాది

- ప్రాణ ప్రతిష్ఠాం కృత్వా సంపూజయేత్॥

నక్షత్ర కలశ విధి:

నక్షత్ర కలశే జన్మ నక్షత్రాది సప్తవింశతి నక్షత్రా నావాహ్య పూజయేత్॥ యథా-

1. తదశ్వినా వశ్యయుతోపయాతాం । శుభంగమిష్టౌ సుయమేభి ర శైవ్యః । స్వం
నక్షత్రగ్ం హవిషా యజంతౌ । మధ్యా సంపుక్తౌ యజుషా సమక్తౌ । యో
దేవానాం భిషజోహవ్యవాహౌ । విశ్వస్య దూతా వమృతస్య గోపౌ । తా
నక్షత్రం జుజుషాణో పయాతాం । నమోఽ శ్వభ్యాం కృణుమోఽ శ్వయుగ్భ్యామ్ ॥

ఓం భూః అశ్వినీ నక్షత్ర దేవతే అశ్వినావా...మి...

2. అప పాప్మానం భరణీ ధృరంతు । తద్యమో రాజా భగవాన్ విచష్టాం ।
లోకస్య రాజా మహతో మహాన్ హి । సుగం నః పంథా మభయం కృణోతు ।
యస్మి న్నక్షత్రే యమ ఏతి రాజా । యస్మి న్నేన మభ్యషించంత దేవాః ।
తదస్య చిత్రగ్ం హవిషా యజామ । అప పాప్మానం భరణీ ధృరంతు॥

ఓం భూః భరణీ నక్షత్ర దేవతాం యమం ...మి...

3. అగ్ని ర్భుః పాతు కృత్రికాః । నక్షత్రం దేవ మింద్రియం । ఇద మాసాం
విచక్షణం । హవిరాసం జుహోతన । యస్య భాంతి రశ్మయో యస్య కేతవః
యస్యై మా విశ్వా భువనాని సర్వాః । స కృత్రికాభిరభి సంవసానః । అగ్ని ర్భో
దేవ స్సువితే దధాతు ॥

ఓం భూః కృత్రికా నక్షత్ర దేవతాం అగ్ని ...మి...

4. ప్రజాపతే రోహిణీ వేతు పత్నీ । విశ్వరూపా బృహతీ చిత్ర భానుః । సా న
యజ్ఞస్య సువితే దధాతు । యథా జీవేమ శరద స్సవీరాః । రోహిణీ దేవు
దగాత్పురస్తాత్ । విశ్వరూపాణి ప్రతి మోదమానా । ప్రజాపతిగ్ం హవిషా
వర్ధయంతీ । ప్రియా దేవానా ముపయాతు యజ్ఞమ్ ॥

ఓం భూః రోహిణీ నక్షత్ర దేవతాం ప్రజాపతి ...మి ॥

6. సోమో రాజా మృగశీర్షేణ ఆగన్ । శివం నక్షత్రం ప్రియ మస్య ధామ ।
అప్యాయమానో బహుధా జనేషు రేతః ప్రజాం యజమానే దధాతు । యత్రే
నక్షత్రం మృగశీర్ష మ స్తి । ప్రియగ్ం రాజన్ ప్రియతమం ప్రియాణాం । తస్మై
తే సోమ హవిషా విధేమ । శం న ఏధి ద్విపదే శం చతుష్ప దే ॥

ఓం భూః మృగశీర్షా నక్షత్ర దేవతాం సోమ మా...మి ।

7. అర్ధయా రుద్రః ప్రథమాన ఏతి । శ్రేష్ఠో దేవానాం పతి రఘ్ని యానాం ।
నక్షత్రమస్య హవిషా విధేమ । మా నః ప్రజాగ్ం రీరిష న్మోత వీరాన్ । హేతి
రుద్రస్య పరిణో వృణక్తు । అర్ధా నక్షత్రం జుషతాగ్ం హవిర్హః । ప్రముంచ
తూనా దురితాని విశ్వా అపాఘశగ్ం సన్నుదతా మరాతిమ్ ॥

ఓం భూః అర్ధా నక్షత్ర దేవతాం రుద్ర మా... మి।

8. పున ర్న దేవ్యదితి స్ఫుటోతు । పునర్వసూ నః పునరేతాం యజ్ఞం । పున
ర్న దేవా అభియంతు సర్వే పునః పునర్వో హవిషా యజామః । ఏవాన
దేవ్యదితి రనర్వా । విశ్వస్య భర్త్ర జగతః ప్రతిష్ఠా । పునర్వసూ హవిషా
కర్మయంతి । ప్రియం దేవానా మప్యేతు పాదః॥

ఓం భూః పునర్వసూ నక్షత్ర దేవతా మదితి మా మి॥

9. బృహస్పతిః ప్రథమం జాయమానః । తివ్య న్నక్షత్ర మభినంబభూవ ।
శ్రేష్ఠదేవానాం పృతనాసు జిష్ఠః । దిశోను సర్వా అభయ న్నో అస్తు । తివ్యః
పురస్తాదుత మధ్యతో నః । బృహస్పతి ర్హః పరిపాతు పశ్చాత్ । బాధేతాం
ర్షిణో అభయం కృణుతామ్ । సువీర్యస్య పతయః స్వామ

ఓం భూః పువ్యమీ నక్షత్ర దేవతాం బృహస్పతి మా....మి

10. అదగ్ం సర్వేభ్యో హవిర స్తు జుష్టం । ఆశ్రేషా యేషాం మను యంతి చేతః ।
యే అంతరిక్షం పృథివీం క్షియంతి । తేన స్పర్శాసో హవమాగమిష్టాః । యే
రీరిష సూర్యస్యాపి సర్వాః । యే దివం దేవీ మనుసంచరంతి । యేషా
తూగ్ం అనుయంతి కామం । తేభ్య స్సర్వేభ్యో మధు మజ్జహోమి ॥

ఓం భూః ఆశ్రేషా నక్షత్ర దేవతాం సర్ప మా... మి

11. అది మూతాః పితరో యే మఖాసు । మనోజవన స్సుకృత స్సుకృత్యాః । తే
సో నక్షత్ర హవ మాగమిష్టాః । స్వధాభి ర్యజ్ఞం ప్రయతం జుషంతాం । యే

అగ్ని దగ్గా యేల నగ్ని దగ్గా: యే ముం లోకం పితర: క్రియంతి । యాగ్ శ్చ
విద్య యాగ్ం ఉ చ న ప్రవిద్య । మఘాసు యజ్ఞగ్ం సుకృతం జుషంతాం ॥
ఓం భూ: మఘా నక్షత్ర దేవతాం పితృనా.... మి

11. గవాంపతి: ఫల్గునీనామసి త్వం తదర్హమ స్వరుణ మిత్ర చారు । తం త్వా
వయగ్ం సనితారగ్ం సనీనాం । జీవా జీవంత ముపసంవిశేమ । యేనేమా
విశ్వా భువనాని సంజితా । యస్య దేవా అను సంయంతి చేత: । అర్యమా
రాజాఽ జరస్తు విష్ణాన్ । ఫల్గునీనా మృషభో రోరవీతి ॥
ఓం భూ: పూర్వ ఫల్గునీనక్షత్ర దేవతాం సూర్య మా.... మి

12. శ్రేష్ఠో దేవానాం భగవో భగాసి । తత్త్వా విదు: ఫల్గునీ స్తస్య విత్తాత్ ।
అస్మభ్యం క్షత్ర మజరగ్ం సువీర్యం । గోమదశ్వప దుపసన్ను దేహ । భగో
హ చాతా భగ ఇత్రుచాతా । భగో దేవీ: ఫల్గునీ రావివేశ । భగస్యేత్రం ప్రసవం
గవేమ । యత్ర దేవై స్సధమాదం మదేమ ॥
ఓం భూ: ఉత్తరఫల్గునీ నక్షత్ర దేవతాం భగమా..మి

13. అయాతు దేవ స్సవితోపయాతు । హిరణ్యయేన సువృతా రథేన । వహన్
హస్తగ్ం సుభగం విద్య నాపసం । ప్రయచ్ఛం తం పపురిం పుణ్యమచ్ఛ ।
హస్త: ప్రయచ్ఛ త్వ మృతం వసీయ: । దక్షిణేన ప్రతిగృభ్ణీమ ఏనత్ । చాతార
మద్య సవితా విదేయ । యో నో హస్తాయ ప్రసువాతి యజ్ఞమ్ ।
ఓం భూ: హస్తా నక్షత్ర దేవతాం అర్యస్థ మా.. మి

14. త్వష్టా నక్షత్ర మభ్యేతి చిత్రాం । సుభగం ససంయువతిగ్ం రోచమానాం ।
నివేశయ న్నమృతా న్మర్త్యాగ్ంశ్చ । రూపాణి పిగ్ంశస్సువనాని విశ్వా । తన్న
స్తష్టా తదు చిత్రా విచష్టాం తన్నక్షత్రం భూరిదా అస్తు మహ్యం । తన్న
ప్రజాం వీరవతీగ్ం సనోతు! గోభిర్న అశ్వైస్సమనక్తు యజ్ఞమ్ ॥
ఓం భూ: చిత్రా నక్షత్ర దేవతాం త్వష్టార మా....మి ।

15. వాయు ర్నక్షత్ర మభ్యేతి నిష్టాం । తిగ్మ శృంగో వృషభో రోరువాణ: ।
సమీరయ న్మృవనామాతరిశ్వా । అప ద్వేషాగ్ంసి నుదతా మరాటి: । తన్న
వాయు స్తదు నిష్టా శృణోతు । తన్నక్షత్రం భూరిదా అస్తు మహ్యం । తన్న
దేవా సో అను జానంతు కామం । యథా తరేమ దురితాని విశ్వా ॥
ఓం భూ: స్వాతీ నక్షత్ర దేవతాం వాయు మా... మి ।

16 దూరమస్మ చ్ఛత్రవో యంతు భీతాః । తదింద్రాగ్ని కృణుతాం తద్విశాభే ।
తన్నో దేవా అనుమదంతు యజ్ఞం । పశ్చాత్పురస్తా దభయన్నో అస్తు ।
నక్షత్రాణా మధిపత్నీ విశాభే । శ్రష్టా వింద్రాగ్ని భువనస్య గోపౌ । విమోచ
శ్చత్రా నపబాధమానౌ । అపక్షధన్నుదతా మరాతిమ్ ॥

ఓం భూః విశాఖా నక్షత్ర దేవతే ఇంద్రాగ్ని మా...మి

17 ఋద్ధ్యాస్మ హన్త్యై ర్నమ సోపసద్య । మిత్రం దేవం మిత్ర ధేయన్నో అస్తు ।
అనూరాధాన్ హవిషా వర్ధయంతః । శతం జీవేషు శరద స్సవీరాః । చిత్రం
నక్షత్ర ముదగాత్పురస్తాత్ । అనూరాధాన ఇతి యద్వదంతి । తస్మిత్ర ఏతి
తథిభి ర్దేవ యానైః । హిరణ్యయై ర్వితతై రంతరిక్షే ।

ఓం భూః అనూరాధా నక్షత్ర దేవతాం మిత్రం మా.....మి ।

18 ఇంద్రో జ్యేష్ఠామను నక్షత్రమేతి । యస్మి న్స్వత్రం వృత్ర తూర్వే తతార । తస్మి
న్యాయ మమృతం దుహానాః । క్షుధం తరేషు దురితిం దురిష్టిం । పురందరాయ
భృషభాయ ధృష్ణవే । అషాధాయ సహమానాయ మీధుషే । ఇంద్రాయ
జ్యేష్ఠా మధు మద్భవోనా । ఉరుం కృణోతు యజమానాయ లోకం ।

ఓం భూః జ్యేష్ఠా నక్షత్ర దేవతా మింద్ర మా....మి ।

19 మూలం ప్రజాం వీరవతీం విదేయ । పరాచ్యేతు నిర్భతిః పరాచా । గోభిర్నక్షత్రం
తతుభి స్సమక్తం । అహర్యాయా ద్యజమానాయ మహ్యం । అహర్నో అద్య
నువితే దధాతు । మూలం నక్షత్రమితి యద్వదంతి । పరాచీం వాచా నిర్
ఋతిం నుదామి । శివం ప్రజాయై శివమస్తు మహ్యం ॥

ఓం భూః మూలా నక్షత్ర దేవతాం అసురమా....మి

20 యో దివ్యా అపః పయసా సంబభూవుః । యా అంతరిక్ష ఉత పార్థి వీర్యాః ।
యా సా మషాధా అనుయంతి కామం । తాన అపశృగ్గ్ సోనా భవంతు ।
యాశ్చ కూప్యా యాశ్చ నాద్యా స్సముద్రియాః । యాశ్చ వైశుంతి రుత వ్రాసదీర్యాః ।
యాసామషాధా మధు భక్షయంతి । తాన అపశృగ్గ్ సోనా భవంతు ॥

ఓం భూః పూర్వాషాధా నక్షత్ర దేవతా అప.....మి

21. తన్నో విశ్వే ఉప శ్వణ్యంతు దేవాః । తదషాఢా అభిసంయంతు యజ్ఞం ।
తన్నక్షత్రం ప్రథతాం పశుభ్యః । కృషిర్వృష్టి ర్మజ మానాయ కల్పతాం ।
శుక్రాః కన్యా యువతయ స్సుపేశసః । కర్మ కృత స్సుకృతో వీర్యావతీః ।
విశ్వాన్ దేవాన్ హవిషా వర్ధయంతీః । ఆషాఢాః కామ ముపయాంతు యజ్ఞమ్ ॥

ఓం భూః ఉత్తరాషాఢా నక్షత్ర దేవతా విశ్వదేవానా....మి..

22. శృణ్వంతి శ్రోణా మమృతస్య గోపాం । పుణ్యామస్య ఉప శృణోమి వాచం ।
మహీం దేవీం విష్ణుపత్నీ మజూర్యాం । ప్రతీచీ మేనాగ్ం హవిషా యజామః ।
త్రేధావిష్ణు రురుగాయో విచక్రమే । మహీం దిపం పృథివీ మంతరిక్షం ।
తచ్ఛ్రోణేతిశ్రవ ఇచ్చమానా । పుణ్యగ్ శ్లోకం యజమానాయ కృణ్వతీ ।

ఓం భూః శ్రవణ నక్షత్ర దేవతావిష్ణుం మా....మి ।

23. అష్టా దేవా వసవ స్సోమ్యాసః । చతస్రో దేవీ రజరా శ్రువిష్టాః । తే యజ్ఞం
పాంతు రజసః పరస్తాత్ । సంవత్సరీణ మమృతగ్ స్వస్తి । యజ్ఞ స్తుః పాంతు
వసవః పురస్తాత్ । దక్షిణతోభియంతు శ్రవిష్టాః । పుణ్యం నక్షత్ర
మభిసంవిశామ । మానో అరాతీ రఘశగ్ంసాగన్ ॥

ఓం భూః ధనిష్ఠా నక్షత్ర దేవతా వసూనా మా... మి ।

24. క్షతస్య రాజా వరుణోఽధిరాజః । నక్షత్రాణాగ్ం శతభిష గ్వసిష్ఠః । తౌ
దేవేభ్యః కృణుతో దీర్ఘమాయుః । శతగ్ం సహస్రా భేషజాని ధత్తః । యజ్ఞం
నో రాజా వరుణ ఉపయాతు । తన్నో విశ్వే అభిసంయంతం దేవాః । తన్నో
నక్షత్రగ్ం శతభిష గ్జుషాణం । దీర్ఘమాయుః ప్రతిరద్భేషజాని ॥

ఓం భూః శతభిష నక్షత్ర దేవతా వరుణం మా... మి।

25. అజ ఏకపాదుదగా త్పురస్తాత్ । విశ్వాభూతాని ప్రతిమోద మాసః । తస్య
దేవాః ప్రసవం యంతి సర్వే । ప్రోష్ఠ పదాసో అమృతస్య గోపాః । విభ్రాజమాన
స్సమిధాన ఉగ్రః । అంతరిక్ష మరుహదగంద్యాం । తగ్ం సూర్యం దేవ
మజమేక పాదం । ప్రోష్ఠపదాసో అనుయంతి సర్వే ॥

ఓం భూః పూర్వభాద్రపద నక్షత్ర దేవతా మజమేకపాదంమా...మి॥

26 అహిర్బుద్ధియః ప్రథమాన ఏతి । శ్రేష్ఠోదేవానా ముత మానుషాణాం ।
 రంబ్రాహ్మణా స్సోమపా స్సోమ్యాసః । ప్రోష్ఠ పదాసో అభిరక్షంతి సర్వే
 చత్వార ఏక మభి కర్మ దేవాః । ప్రోష్ఠపదాన ఇతి యాన్ వదంతి । తే
 బుద్ధియం పరిషద్యగ్గస్తువంతః । అహిగ్ం రక్షంతి నమసోపసద్య ।

ఓం భూః ఉత్తరాభాద్రపద నక్షత్ర దేవతా మహిర్బుద్ధియ మా...మి॥

27. పూషా రేవత్యస్వేతి పంథాం । పుష్టిపతీ పశుపా వాజ బస్త్వా । ఇమాని హవ్యా
 ఘ్రయూలా జపాణా । సుగైర్హి యానై రుపయాతాం యజ్ఞం । క్షుద్రాన్ పశూన్
 రక్షతు రేవతీ నః । గావో నో అశ్వాగ్ంఅస్వేతు పూషా । అన్నగ్ం రక్షంతౌ
 బహుధా విరూపం । వాజగ్ం సనుతాం యజమానాయ యజ్ఞం ॥

ఓం భూః రేవతీ నక్షత్ర దేవతాం పూషణం... మి ॥

ఇత్యావాహ్య ప్రాణ స్థాపనం కృత్వా పూజయేత్ ॥

యోగ కలశ విధి:

యోగ కలశే జన్మాది యోగ దేవతా నావాహ్య పూజయేత్॥

1.	ఓం భూః	విష్ణుంభ	యోగ దేవతాం అంబా	మావాహయామి
2.	ఓం భూః	ప్రీతి	యోగ దేవతాం తుష్టిం	మావాహయామి
3.	ఓం భూః	ఆయుష్మంత	యోగ దేవతాం పుష్టిం	మావాహయామి
4.	ఓం భూః	సౌభాగ్య	యోగ దేవతాంమతిం	మావాహయామి
5.	ఓం భూః	శోభన	యోగ దేవతాం ధృతిం	మావాహయామి
6.	ఓం భూః	అతిగండ	యోగ దేవతాం శాంతిం	మావాహయామి
7.	ఓం భూః	సుకర్మణ	యోగ దేవతాం స్వస్తిమతీ	మావాహయామి
8.	ఓం భూః	ధృతి	యోగ దేవతాం కాంతిం	మావాహయామి
9.	ఓం భూః	శూల	యోగ దేవతాం నందినీం	మావాహయామి
10.	ఓం భూః	గండ	యోగ దేవతాం విఘ్ననాశనీం	మావాహయామి
11.	ఓం భూః	ఘృద్ధి	యోగ దేవతాం తేజోవతీం	మావాహయామి
12.	ఓం భూః	ధృవ	యోగ దేవతాం త్రినయనాం	మావాహయామి
13.	ఓం భూః	వ్యాఘాత	యోగ దేవతాం లోలాక్షీం	మావాహయామి
14.	ఓం భూః	వార్షణ	యోగ దేవతాం కామరూపిణీం	మావాహయామి
15.	ఓం భూః	పజ్ర	యోగ దేవతాం మాలినీం	మావాహయామి

16. ఓం భూః సిద్ధి	యోగ దేవతాం హంసినీం	మావాహయ్యామి
17. ఓం భూః వ్యతీపాత	యోగ దేవతాం మాతరం	మావాహయ్యామి
18. ఓం భూః వరీయ	యోగ దేవతాం మలయాచలవాసినీం	మావాహయ్యామి
19. ఓం భూః పరిఘ	యోగ దేవతాం సుముఖం	మావాహయ్యామి
20. ఓం భూః శివ	యోగ దేవతాం నలినీం	మావాహయ్యామి
21. ఓం భూః సిద్ధ	యోగ దేవతాం సుభూం	మావాహయ్యామి
22. ఓం భూః సాధ్య	యోగ దేవతాం శోభనాం	మావాహయ్యామి
23. ఓం భూః శుభ	యోగ దేవతాం సురనాయికాం	మావాహయ్యామి
24. ఓం భూః శుక్ల	యోగ దేవతాం కాలకంఠీం	మావాహయ్యామి
25. ఓం భూః బ్రహ్మ	యోగ దేవతాం కాన్తిమతీం	మావాహయ్యామి
26. ఓం భూః బంద్ర	యోగ దేవతాం క్షోభిణీం	మావాహయ్యామి
27. ఓం భూః నైర్భతి	యోగ దేవతాం సూక్ష్మరూపిణీం	మావాహయ్యామి
- ఇత్యావాహ్య ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య సంపూజయేత్

కరణ కలశ విధి:

కరణ కలశే జన్మాద్యేకాదశ కరణానావాహ్య పూజయేత్.

1. త్రాతార మింద్ర మవితార మింద్రగ్ం హవేహవే సుహవగ్ం చూర మిన్ద్రమ్
హవేను శక్రం పురుహూత మింద్రగ్ం స్వస్తిన్ మఘవా ధాత్వింద్రః ॥
ఓం భూః బవ కరణ దేవతాం ఇంద్ర మా..మి...1
2. మా నో హిగ్ంసీజ్జనితా యః పృథివ్యా యో వా దివగ్ం సత్య ధర్మా జ్జాన
యశ్చాపశ్చంద్రా బృహస్పతి ర్జ్జాన కన్తే దేవాయ హవిషా విధేమ ॥
(సం. 4-2-7)

ఓం భూః బాలవ కరణ దేవతాం కమలజ మా... మి ।

- 3 మిత్రో న ఏహి సుమిత్రాధా ఇంద్ర స్యోరు మావిత దక్షిణ ముశన్ము శంత
స్యోనః స్యోనగ్ం స్యోన బ్రాజాం ఘోరే బంభారే హస్తస్సుహస్త కృశాన వేత
స్యోమ క్రయణా తాద్రక్షద్వ మ్మావోదభన్ ॥
ఓం భూః కౌలవ కరణ దేవతాం మిత్ర మా... మి ।

ర్షణ	యోగ దే:	ఘ్ణీం మావాహయ్యామి
జ	యోగ దే:	మావాహయ్యామి

అర్థమా యాతి వృషభస్తు విష్ణోన్ ద్రాతా వసూనాం పురుహూతోఽ రుహన్న్ ।
సహస్రాక్షో గోత్రభి ద్వజబాహు రస్మాసు దేవో ద్రవిణం దదాతు ॥

ఓం భూః తైతుల కరణ దేవతాం అర్థచ్ఛ మా...మి

భూరస్య భూమిరస్య దితిరసి విశ్వధాయా విశ్వస్య భువనస్య ధర్మీ పృథివీం
యాచ్య పృథివీం ధృగంహ పృథివీం మా హిగంసీః ॥ (సం. 4-2-9)

ఓం భూః గరజ కరణ దేవతాం భువం...॥

కుగస శ్చిత్త మాకూతిం వాచస్పత్య మసీమహి । పశునామాయాపనున్నస్య
కుయి త్రిః శ్రయతాం యశః ॥

ఓం భూః వణిజ కరణ దేవతాం శ్రియం....॥

అగరోఽథ రాగహి యజ్ఞయోభి ర్యమ వైరూపైరిహ మాదయస్య । వివస్వన్తగ్ం
సూచి యః పితా తే య స్మిన్ యజ్ఞే బర్హిష్ఠా నిషద్య ॥ (సం. 2-6-12)

ఓం భూః భద్ర కరణ దేవతాం యమ॥

మత్సృష్ణ విధురేష రేజతే భూమి ర్యామేష్టు యద్ధ యుంజతే శుభే । తే
గ్రీత యో భునయో బ్రాజదృష్టయః స్వయం మహిత్వం పనయన్త భూతయః ॥

(సం. 4-3-13)

ఓం భూః శకున కరణ దేవతాం కలి ...॥

యోహి ఘోషే పశుపతిః పశూనాం చతుష్పదా ముత చ ద్విపదామ్ । నిష్ప్రితోయం
స్థిర్యుం భాగమేతు రాయ స్పృష్టా యజమానస్య సన్తు ॥ (సం. 8-1-4)

ఓం భూః చతుష్పద కరణ దేవతాం వృషం...॥

సహి అస్తు సర్వభ్యో యే కే చ పృథివీ మను । యే అంతరిక్షే యే దివి తేభ్యం
వర్షిణ్యో నమః ।

ఓం భూః నాగకరణ దేవతాం ఫణి మావాహయామి । - ఇత్యాది

గౌరీయా... మన్వే అధినో బ్రువన్తు ప్రేమాం వాచం విశ్వా మవన్తు విశ్వే ।
అతాగ్భ్యో నుయమానూతయే తే నో ముంచంతేననః॥ (సం. 4-7-15)

- ఇత్యావాహ్య ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య పూజయేత్ ॥

అర్చన
బ్ర

బవ బాలవ కౌలవ తైతుల్యా గర వణిజవిష్ట సంజ్ఞానామ్ ।

పతయః స్యు రింద్ర కమలజ మిత్రార్థమ భూ శ్రీయః ॥

సయమాః ॥ కృష్ణ చతుర్థశ్చర్ధా ధృవాణి శకుని శ్చతుష్పదం నాగమ్ । కింస్తుఫ
మితి చ తేషాం కలి వృష ఫణి మారుతాః పతయః ॥ - బృహత్సంహిత.

రాశి కలశ విధి:

ప్రధానస్య పశ్చిమభాగే స్థిత రాశికలశే జన్మలగ్న రాశ్యాది ద్వాదశ రాశిదేవ
అవాహ్య పూజయేత్ ।

వాజశ్చ ప్రసవశ్చాపిజశ్చ క్రతుశ్చ మూర్ధా చ వృశ్చి యశ్చాది
న్యాయనశ్చాన్యశ్చ భౌవనశ్చ భువనశ్చాధిపతిశ్చ ॥ -ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

1. ఓంభూః మేష రాశిమావాహయామి - ఇత్యాది
2. ॥ వృషభ ॥
3. ॥ మిథున ॥
4. ॥ కటక ॥
5. ॥ సింహ ॥
6. ॥ కన్యా ॥
7. ॥ తులా ॥
8. ॥ వృశ్చిక ॥
9. ॥ ధనూ ॥
10. ॥ మకర ॥
11. ॥ కుంభ ॥
12. ॥ మీన ॥

... ఇత్యావాహ్య ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య సంపూజయేత్॥

వసు కలశ స్థాపనమ్

ప్రధానస్య ఆగ్నేయ భాగే వసుకలశే "అష్టాదేవా" ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ
అష్టవసునావాహ్య పూజయేత్॥

అట్టిదేవా వసవః సోమ్యాసః చతస్రో దేవీ రజరా శ్రవిష్టాః తే యజ్ఞం పాంతు
 తిలసిః పరస్తాత్ సంవత్సరీణ మమృతగ్ం స్వప్తి ॥ - ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

1	ఉ. ధూ:	ధ్రువం	వసుమావాహయామి -ఇత్యాది
2	॥	అధ్వరం	॥
3	॥	సోమం	॥
4	॥	అపః	॥
5	॥	అనిలం	॥
6	॥	అనలం	॥
7	॥	ప్రత్యూషం	॥
8	॥	ప్రభాసం	॥

ఋగ్వేదాన్ని ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య సంపూజయేత్

రుద్ర కలశ విధి:

గాను తలశస్య దక్షిణ భాగే రుద్రకలశే " కద్రుద్రామేతి" ప్రతిమాం నిక్షిప్య
 తిలాగిత రుద్రానావాహ్య సంపూజయేత్ ॥

తిలాగితాను ప్రవేశసే మీధుష్టమాయ తవ్యసే । వోచేమ శంతమగ్ం హృదే॥

1	ఉ. ధూ:	వీరభద్రం రుద్రమావాహయామి -ఇత్యాది
2	॥	శంభుం
3	॥	గిరీశం
4	॥	భైరవం
5	॥	పినాకినం
6	॥	స్థాణుం
7	॥	భర్గం
8	॥	సదాశివం
9	॥	స్మరారిం
10	॥	శివం

11 ఉ. ధూ: హరం రుద్రమావాహయామి -ఇత్యాది
 -ప్రాణస్థాపనం కృత్వా సంపూజయేత్ ॥

దుర్గా కలశ విధి:

ప్రధానస్వ నైర్వతి దిగ్భాగే దుర్గాకలశే “జాతవేదసే”తి ప్రతిమాం నిధానవదుర్గా ఆవాహ్య పూజయేత్ |

జాతవేదసే సునవామ సోమ మరాతీ యతో నిదహోతి వేదః |

స నః పర్ష దతి దుర్గాణి విశ్వా నావేవ సిన్ధుం దురితా త్యగ్నిః ||

1. ఓం భూః శైలపుత్రీం దుర్గామావాహయామి - ఇత్యాది
2. ఓం భూః బ్రహ్మచారిణీం దుర్గామావాహయామి - ఇత్యాది
3. ఓం భూః చంద్రఘంటాం దుర్గామావాహయామి - ఇత్యాది
4. ఓం భూః కూష్మాండాం దుర్గామావాహయామి - ఇత్యాది
5. ఓం భూః స్కంద మాతరం దుర్గామావాహయామి - ఇత్యాది
6. ఓం భూః కాత్యాయనీం దుర్గామావాహయామి - ఇత్యాది
7. ఓం భూః కాలరాత్రీం దుర్గామావాహయామి - ఇత్యాది
8. ఓం భూః మహాగౌరీం దుర్గామావాహయామి - ఇత్యాది
9. ఓం భూః సిద్ధిదాత్రీం దుర్గామావాహయామి - ఇత్యాది

-ప్రాణస్థాపనం కృత్వా పూజయేత్ ||

సప్త బ్రహ్మ కలశాః

ప్రధానస్వ పశ్చిమ భాగే సప్త బ్రహ్మకలశేషు ఉదగపవర్గం దేవతానావాహనం పూజయేత్ ||

1. బ్రహ్మ జజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తా ద్విసీమత స్సురుచో వేన ఆవః | స బుద్ధిర ఉపమా అస్య విష్ణో స్సతతృ యోని మసతతృ వివః ||

ఓం భూః బ్రహ్మణ మా.. మి.. ... ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ||

2. తద్విష్ణోః పరమం పదగ్ం సదా పశ్యంతి సూరయః | దివీవ చక్షరాతతం | తద్విప్రాసో విపన్యవో జాగ్రవాం సస్సమింధతే విష్ణో ర్యత్పరమం పదమ్ ||

ఓం భూః విష్ణు మా.... | ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ||

3. యో రుద్రో అగ్నో యో అప్పు య ఓషధీషు | యో రుద్రో విశ్వాభువనావి తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు || ఓం భూః రుద్రమా ... | ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ||

4. గణానాం త్వా గణపతిగ్ం హవామహే కవిం కవీనా ముప మత్రవ స్తమమ్ జ్యేష్ఠ రాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పత ఆ నః శృణ్వ స్మృతిభి స్సేద సాదనమ్

ఓం భూః గణపతి మా.... | ప్రాణ ప్రతిష్ఠా చ ||

6. క్రతస్య పతినా వయగ్ం హితేనేవ జయామసి । గామశ్వం పోషయిత్వా సనో
 మృదాతీ దృశే ॥ ఓం భూః క్షేత్రపాలక మా.... ప్రాణప్రతిష్ఠా చ

7. యత ఇంద్ర భయామహే తతో నో అభయం కృధి । మఘవజ్ఞుగ్ధి తవతన్న
 తిరయే విద్విషో విమృధో జహి । స్వ స్తిదా విశస్వతి ర్భృతవో విమృధో వశీ
 భృషింద్రః పుర ఏతు నః స్వస్తిదా అభయంకరః॥

ఓం భూః అభయంకర మా X X X ॥ ప్రాణప్రతిష్ఠా చ

7. తాద్విష్ణుత ప్రతిజానీహ్యస్యాన్ త్వావేశో అనమిహో భవానః యత్త్వేమహే
 ధ్రువ రన్న జపస్య శం న ఏధి ద్విపదే శం చతుష్పదే ॥

ఓం భూః వాస్తు పురుష మా X X X ॥ ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ।

- ఇత్యావాహ్య సంపూజయేత్॥

మరుత్మలశ విధి:

ప్రాణాని వాయవ్య భాగే సప్త మరుద్దేవతా ఏకస్మిన్ కలశే ఆవాహ్య పూజయేత్॥

యా ది ధృవ శకమానాయ సంతి త్రిధాతూని ద్రాశుషే యచ్చతాధి । అస్మభ్యం
 తావ మరుత్ వియన్త రయిం నో ధత్త వృషణః సువీరమ్(సం. 1-5-11)
 -ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

1	ఓం భూః	అవహం	మరుతమావాహయామిఇత్యాది
2	ఓం భూః	వివహం	మరుతమావాహయామిఇత్యాది
3	ఓం భూః	ప్రవహం	మరుతమావాహయామిఇత్యాది
4	ఓం భూః	ఉద్వహం	మరుతమావాహయామిఇత్యాది
5	ఓం భూః	సంవహం	మరుతమావాహయామిఇత్యాది
6	ఓం భూః	పరివహం	మరుతమావాహయామిఇత్యాది
7	ఓం భూః	నివహం	మరుతమావాహయామిఇత్యాది

-ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య, పూజయేత్॥

పంచ బ్రహ్మ కలశ విధి:

ప్రాణాని పంచబ్రహ్మ కలశే సద్యోజాతాదిభిః ప్రతిమాం నిధాయ పూజయేత్ ॥
 సద్యోజాతం ప్రపద్యామి సద్యోజాతాయ వైనమో నమః । భవే భవేనాతి భవే
 భవస్య మాం । భవోద్భవాయ నమః ॥

ఓం భూః సద్యోజాతముఖం దేవం X X X ॥

2. వామదేవాయ నమో జ్యేష్ఠాయ నమః శ్రేష్ఠాయ నమో రుద్రాయ నమః కాలాం
నమః కలవికరణాయ నమో బలవికరణాయ నమో బలాయ నమో
బలప్రమథనాయ నమ స్సర్వభూత దమనాయ నమో మనోన్మనాయ నమః
ఓం భూః వామదేవముఖం దేవం × × × ॥
3. అఘో రేభ్యోఽభిఘో రేభ్యోఽభిఘో రేభ్యోఽభిఘో రేభ్యోఽభిఘో రేభ్యోఽభిఘో
నమస్తే అస్తు రుద్రరూపేభ్యః ॥
ఓం భూః అఘోరముఖం దేవం × × × ॥
4. తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్
ఓం భూః తత్పురుషముఖం దేవం × × × ॥
5. ఈశాన స్సర్వ విద్యానా మిశ్వర స్సర్వ భూతానాం బ్రహ్మ ధిపతి ర్బ్రహ్మణోధిప
ర్బ్రహ్మ శివో మే అస్తు సదాశివోమ్ ।
ఓం భూః ఈశానముఖం దేవం ××× ॥ -ప్రాణప్రతిష్ఠాం కృత్వా సంపూజయే

నవగ్రహ కలశాః

ప్రధానస్య ఉత్తర భాగే నవగ్రహకలశేషు ఆదిత్యాది నవ గ్రహాన్

అధిదేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహితాన్ సంపూజయేత్ ॥ తథాహి -

- 1 ఆ సత్యేన రజసా వర్తమానో నివేశయ స్సమృతం మర్త్యం చ । హిరణ్య
సవితా రథేనా దేవో యాతి భువనా విపశ్యన్ ॥

ఓం భూః సూర్యగ్రహ మా ॥

- ★ అగ్నిం దూతం వృణీమహే హోతారంవిశ్వ వేదసం । అస్య యజ్ఞస్య సుక్రతు
ఓం భూఃసూర్యగ్రాధి దేవతాం అగ్ని ... ॥

- ★ కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీధుష్టమాయ తవ్యసే । వోదేమ శంతమగ్ం హృదే
ఓం భూః సూర్యగ్రహ ప్రత్యధి దేవతాం రుద్రం ... ॥

- ప్రాణప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్ ॥

2. ఆప్యాయస్య సమేతు తే విశ్వత స్సోమ వృష్టియం । భవావాజస్య సంగమ
ఓం భూః చంద్రగ్రహ మా... ॥

- ★ అప్పు మే సోమో అబ్రవీ దంతర్విశ్వాని భేషజా । అగ్నిం చ విశ్వశంభో
మాపశ్యవిశ్వభేషజేః ।

ఓం భూః చంద్రగ్రహాధి దేవతాం అప ... ॥

★ గారి మిమాయ సలిలాని తక్ష త్యేకపదీ ద్విపదీ సా చతుష్పదీ । అష్టాపదీ
సవపదీ బభూవుషీః సహస్రాక్ష రా పరమే వ్యోమన్ ॥

ఓం భూః చంద్రగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం గౌరీం...॥ ప్రాణప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్ ॥

★ అగ్ని రూర్ధా దివః కకుత్స్థతిః పృథివ్యా అయం । అపాగ్ం రేతాగ్ం సి జిన్వతి॥

ఓం భూః కుజగ్రహ మా... ।

★ స్యానా పృథివి భవాన్మక్షరా నివేశనీ॥ యచ్ఛా న శర్మ సప్రథాః॥

ఓం భూః కుజగ్రహాధి దేవతాం పృథివిం...॥

★ క్రస్య పతినావయగ్ం హితేనేవ జయామసి । గామశ్వం పోషయిత్వా
ననో మృదరీ దృశే ॥

ఓం భూః కుజగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం క్షేత్రపాలకం...॥

- ప్రాణప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్॥

★ ఉద్యుధ్య స్వాగ్నే ప్రతిజాగ్రహ్యేన మిష్టా పూర్తే సగ్ం సృజేధా మయం చ ।

పురీ ధృష్వాగ్ స్త్వా పితరం యువాన మన్వా తాగ్ం సీ త్తయి తంతు మేతం॥

ఓం భూః బుధగ్రహ మా... ॥

★ అశం విష్ణు ర్విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదం॥ సమూధ మస్య పాగ్ం సురే ॥

ఓం భూః బుధగ్రహాధి దేవతాం విష్ణుం...॥

★ నహస్ర శీర్వా పురుషః సహస్రాక్షః సహస్రపాత్॥ సభూమిం విశ్వతో వృత్వా ।

అత్కలప్త ధృశాం గులమ్ ॥

ఓం భూః బుధగ్రహ ప్రత్యధి దేవతాం విష్ణుం...॥ - ప్రాణ ప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్ ।

★ బృహస్పతి అతి యదర్కో అర్వాద్యుమద్విభాతి క్రతుమజ్జనేషు । యద్దీదయ

ధృమిర్విజా త దదన్మాసు ద్రవిణం ధేహి చిత్రం ॥

ఓం భూః బృహస్పతిగ్రహం...॥

★ బ్రహ్మ జాహ్నవం ప్రథమం పురస్తా ద్విసీమతః సురుచో వేన ఆవః ।

న బుధగ్రహా దుమమా అస్య విష్టా సృతశ్చ యోని మసతశ్చ వివః ॥

ఓం భూః బృహస్పతి గ్రహాధిదేవతాం బ్రహ్మణం... ॥

★ అగ్రాం వా విశ్వతస్పరి హవమహే జనేభ్యః । అస్మాక మస్తు కేవలః ॥

ఓం భూః బృహస్పతి గ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం ఇంద్రం...॥ ప్రాణ ప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్ ॥

6. శుక్రం తే అన్యద్యజతం తే అన్య ద్విషురూపే అహనీ ద్వారివాసి । విశ్వాహీ
మాయా అవసి స్వధావో భద్రా తే పూషన్ని హరాతి రస్తు ॥

ఓం భూః శుక్ర గ్రహమా...॥

- ★ ఇంద్రాణీ మాసు నారిషు సుపత్నీ మహమశ్రవం । నవ్యస్యా అపరం చ న
జరసా మరతే పతిః ॥

ఓం భూః శుక్ర గ్రహాధి దేవతాం ఇంద్రాణీం...॥

- ★ ఇంద్ర మరుత్వ ఇహ పాహి సోమం యథా శార్వాతే అపిబ స్సుతన్య ।
తవ ప్రణీతీ తవ శూర శర్య న్నావివాసన్తి కవయస్సుయజ్ఞాః ॥

ఓం భూః శుక్రగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం ఇంద్రమరుత్వంతం...॥

- ప్రాణ ప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్ ॥

7. శమగ్ని రగ్నిభి స్ఫుర శ్శస్త్ర స్తపతు సూర్యః । శం వాతో వాత్సరపా అపశ్రిధః॥

ఓం భూః శనిగ్రహ మావాహయామి - ఇత్యాది

- ★ యమాయ సోమగ్ం సునుత యమాయ జుహుతా హవిః । యమగ్ంహః
యజ్ఞో గచ్ఛ ద్యగ్నిదూతో అరం కృతః ॥

ఓం భూః శనిగ్రహాధి దేవతాం యమం...॥

- ★ ప్రజాపతే నత్వ దేతాన్యన్యో విశ్వాజాతాని పరితా బభూవ ।
యత్యామాస్తే జుహుమస్తన్నో అస్తు వయగ్ స్యామ పతయో రయాణామ్ ॥

ఓం భూః శనిగ్రహ ప్రత్యధి దేవతాం ప్రజాపతిం - ప్రాణప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్ ॥

8. కయాన శ్చిత్ర ఆభువ దూతీ సదా వృధ స్సఖా । కయా శచిష్టయా వృతా ॥

ఓం భూః రాహుగ్రహమా...॥ - ఇత్యాది

- ★ ఆ యంగోః పృశ్ని రక్రమీదసన న్మాతరం పునః । పితరం చ ప్రియంభువః ॥

ఓం భూః రాహు గ్రహాధిదేవతాం గాం ॥

- ★ నమో అస్తు సర్వేభ్యో యే కే చ పృథివీ మను । యే అంత రిక్షే యే దివి తేభ్య
స్సర్వేభ్యో నమః ॥

ఓం భూః రాహుగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం సర్వం...॥ - ప్రాణప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్ ॥

9. కేతుం కృణ్వన్న కేతవే పేతో మర్యా అపేశసే । సముషద్వి రజాయథాః ॥

ఓం భూః కేతుగ్రహ మావాహయామి - ప్రాణప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్ ॥

★ సచిత్ర చిత్రం చిత్రయంత మస్మే చిత్రక్షత్ర చిత్రతమం పయోధాం । చంద్రం రంయం పురువీరం భృహంతం చంద్ర చంద్రాభిర్భూతే దువస్వ ॥

ఓం భూః కేతుగ్రహాధిదేవతాం చిత్రగుప్తం...॥

★ బ్రహ్మ దేవానాం పదవీః కవీనామ్మషి రిషిప్రాణాం మహిషో మృగాణాం । శ్లోక గృధ్రాణాగ్ం స్పృధితి ర్వనానాగ్ం సోమః పవిత్ర మత్యేతి రేభన్ ॥

ఓం భూః కేతుగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాంబ్రహ్మణం...॥

-ఇత్యావాహ్యప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య నవగ్రహాన్ పంచో పచారైః సంపూజయేత్॥

ఆదిత్య కలశ విధి:

ధాన్యము ఈశాన్యభాగే ద్వంద్వాదిత్యాన్ ఏకకలశే “ఉద్యన్న ద్యేతి” ప్రతిమాం

సృజ్య ఆవాహ్య పూజయేత్ ॥

అర్చ్యుర్బుద్ధ్య మిత్ర మహాః । ఆరోహ స్మత్తరా న్ద్వపం । హృద్లోగం మమ సూర్య మాఓం చ నాశయ ॥

1	ఓం భూః	ధాతారం	ఆదిత్య	మావాహయామి	-- ఇత్యాది
2	ఓం భూః	అర్యష్టం	ఆదిత్య	మావాహయామి	-- ఇత్యాది
3	ఓం భూః	మిత్రం	ఆదిత్య	మావాహయామి	-- ఇత్యాది
4	ఓం భూః	అరుణం	ఆదిత్య	మావాహయామి	-- ఇత్యాది
5	ఓం భూః	అంశుం	ఆదిత్య	మావాహయామి	-- ఇత్యాది
6	ఓం భూః	భగం	ఆదిత్య	మావాహయామి	-- ఇత్యాది
7	ఓం భూః	ఇంద్రం	ఆదిత్య	మావాహయామి	-- ఇత్యాది
8	ఓం భూః	వివస్వన్తం	ఆదిత్య	మావాహయామి	-- ఇత్యాది
9	ఓం భూః	పూషాణం	ఆదిత్య	మావాహయామి	-- ఇత్యాది
10	ఓం భూః	పర్జన్యం	ఆదిత్య	మావాహయామి	-- ఇత్యాది
11	ఓం భూః	త్వష్టారం	ఆదిత్య	మావాహయామి	-- ఇత్యాది
12	ఓం భూః	విష్ణుం	ఆదిత్య	మావాహయామి	-- ఇత్యాది

-- ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య పూజయేత్ ॥

మృత్యుంజయ కలశ విధి:

అర్చ్యుర్బుద్ధ్య మూర్త్యే మృత్యుంజయ కలశే త్ర్యంబకేన ప్రతిమాం నిర్ధారయేత్ ॥

యథా -

త్రంబకం యజామహే సుగంధిం పుష్టివర్ధనం! ఉర్వారుకమివ బంధనా స్మృత్యో
ర్ముక్షీయ మాఽమృతాత్ ॥

ఓం భూః మృత్యుంజయా మా...॥

- ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య పూజయేత్॥

నదీ కలశ స్థాపనమ్॥

రాశి కలశస్య ప్రాగ్భాగే నదీకలశే నద్యః "ఇమం మే గంగే"

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ, పూజయేత్॥ యథా॥

ఇమం మే గంగే యమునే సరస్వతీ శుతుద్రి స్తోమగ్ం సచతా వరుష్ణియా
లసిక్సియా మరుద్భధే వితస్తయా ౨ ౨ ర్షీక్యే శృణువ్యో సుషోమయా॥

1. ఓం భూః గంగా నదీ మావాహయామి - ఇత్యాది

2. ॥ యమునా ॥

3. ॥ కృష్ణవేణీ ॥

4. ఓం భూః గోదావరీ నదీ మావాహయామి - ఇత్యాది

5. ఓం భూః సరస్వతీ ॥

6. ॥ నర్మదా ॥

7. ॥ సింధు ॥

8. ॥ కావేరీ ॥

ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య పూజయేత్

సముద్ర కలశ విధిః

నదీ కలశస్సోత్తరే సముద్ర కలశే "సముద్రాదూర్మి" రితి ప్రతిమాం నిధాయ
సప్త సముద్రా నావాహ్య పూజయేత్ ॥ యథా-

సముద్రా దూర్మిర్మధుమాగ్ం ఉదార దుపాగ్ం శునా సమమృతత్వమానత
ఘృతస్త నామ గుప్త్యం యదస్మి జిహ్వ దేవానా మమృతస్త నాభిః॥

1. ఓం భూః లవణ సముద్ర మావాహయామి - ఇత్యాది

2. ॥ ఇక్షు ॥

3. ॥ సురా ॥

4. ॥ సర్పి ॥

5. ॥ దధి ॥

6 ఓం భూః క్షీర

సముద్ర మావాహయామి - ఇత్యాది

7. ॥ జల

॥

- ప్రాణాన్ సంస్థాప్య పూజయేత్॥

సంధ్యా వేదాంశు

సప్తస్రుహ్య దేవతానాం పశ్చిమే సంధ్యాకలశే సంధ్యాత్రయం, తత్ప్రాక్ దక్షిణోత్తర
పశ్చిమ దిక్కు చతుర్వేదాంశ్చావాహ్య పూజయేత్ ॥ యథా -

తత్పవిత్రం: ... ప్రచోదయాత్ ॥ - ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ..॥ ఇత్యాది

ఓం భూః ప్రాతః సంధ్యా దేవతాం గాయత్రీం...॥ ఇత్యాది

ఓం భూః మాధ్యాహ్నిక సంధ్యా దేవతాం సావిత్రీం॥ ఇత్యాది

ఓం భూః సాయం సంధ్యా దేవతాం సరస్వతీం....॥ ఇత్యాది

-- ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాపయేత్

1. సంధ్యా పూర్వకలశే :-

ఓం క్వోర్ధే త్వా వాయవస్థో పాయవస్థ దేవో వః సవితా ప్రార్థయతు
ప్రభాతమాయ కర్మణ ఆప్యాయధ్వ మగ్నియా దేవభాగ మూర్ధస్వతీః పయస్వతీః
ప్రాణానీ రసమివా ఆయక్త్వా మా వస్తేన ఈశత మాఘశగ్ం సో రుద్రస్య హేతిః
అథో భృగర్తు ధృవా అస్మిన్ గోపతౌ స్యాత బహ్వీ ర్యజమానస్య పశూ న్నాహి ॥

ఓం భూః యజుర్వేదమా ...! -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ॥

2. సంధ్యా దక్షిణకలశే :-

అగ్ని మిరి పురోహితం యజ్ఞస్య దేవ మృత్విజం హోతారం రత్న ధాతమం ॥

ఓం భూః ఋగ్వేద మా...! -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ॥

3. సంధ్యా ఉత్తర కలశే :-

అగ్ని అమూహి వీతయే గృణానో హవ్య దాతయే నిహోతా సత్ని బర్హిషి ॥

ఓం భూః సామవేద మా....! -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ॥

4. సంధ్యా పశ్చిమ కలశే :-

ఈ నో దేవి రభీష్టయ ఆపో భవం తు పీతయే । శం యోరభి స్రవంతు నః ॥

ఓం భూః ఆధర్వణవేద మావాహయామి....! ప్రాణప్రతిష్ఠా చ

- సంధ్యాత్రయం, చతురోవేదా స్సంపూజయేత్ ॥

విశ్వేదేవ కలశ విధి:

చతుర్వేదానాముత్త రే విశ్వేదేవ కలశే "విశ్వేదేవాః శృణుత" ఇతి విశ్వేదేవా
నావాహ్య పూజయేత్ ॥ యథా

విశ్వేదేవాః శృణుతగ్ం హవం ఘో యే అంతరిక్షే య ఉపద్య విష్ణోయే అగ్నిజిహ్వ
ఉతవా యజత్రా అసద్యాస్మిన్ బర్హిషి మాదయధ్వమ్ ॥ -ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ॥
ఓం భూః విశ్వేదేవానా....॥ ప్రతిష్ఠా, పూజాచ

అశ్వినీదేవ కలశ విధి:

అదిత్యకలశస్తోత్రరే అశ్వినీ కలశే "యదయాతం" ఇతి అశ్వినీదేవతే అవాహ్య
పూజయేత్ ॥ యథా

యదయాతం వహతుగ్ం సూర్యాయాస్త్రిచక్రేణ సగ్ంసద మిచ్ఛమానా । స్తోమి
దేవా వశ్వినౌ నాత్రితో జోహవీమి తానౌ ముంచతమాగనః ॥ (సం. 4-7-12)

-ఇతి ప్రతిమాం నిక్షిప్య

ఓం భూః అశ్వినౌ దేవా....॥ -ప్రతిష్ఠా, పూజాచ

దిక్పాల కలశా:

ప్రాగాది దిక్ష దిక్పాలకాన్ యథాక్రమం కలశేషు అవాహ్య పూజయేత్ ॥ యథా

1. ఇంద్రం వో విశ్వతస్సరి హవామహే జనభ్యః అస్మాక మస్తు కేవలః॥

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః ఇంద్రం లోకపాల మా...॥ -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ॥

2. అగ్నిం దూతం వృణీమహే హోతారం విశ్వవేదనం । అస్య యజ్ఞస్య
సుక్రతుమ్ ॥

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః అగ్నిం లోకపాలం...॥ -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ॥

3. యమాయ సోమగ్ం సునుత యమాయ జుహుతా హవిః ।

యమగ్ం హ యజ్ఞో గచ్చ త్యగ్నిదూతో అరం కృతః ॥ -ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః యమం లోకపాల॥ -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ॥

4. మోషుణః పరా పరా నిర్భతి ద్రుహణా వధీత్ । పతీష్ఠ తృష్ణయా సహ ॥

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః నిర్భతిం లోకపాలం॥ -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ॥

6. ఇమం మే వరుణ శ్రుధీ హవ మద్యా చ మృదయ । త్వమవస్మ్యురాలకే -
-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః వరుణం లోకపాలం...॥ - ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ।

7. తవ వాయు వృతస్థితే త్వష్ట ర్జామాత రద్భుతః । అవాంస్యో వృణీమహే ॥
-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః వాయుం లోకపాలం...॥ - ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ।

8. సోమో ధేనుగం సోమో అర్వంత మాశుగం సోమో వీరం కర్మణ్యం దనాతు ।
సోదన్యం విదధ్యగ్ం సభేయం పితుః క్రవణం యో దదాశ దస్త్రైః ॥
-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః కుబేరం లోకపాలం...॥ - ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ।

9. తమోశానం జగత స్తస్మష్టస్థితిం ధియం జన్య మవసే హూమహే వయం ।
భూమినో యథా వేదసా మసద్భవే రక్షితా పాయు రదబ్జః స్వస్తయే
-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః ఈ శానం లోకపాలం...॥ - ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ।

అవాహవ్య ఇంద్రాది లోకపాలకా స్సంపూజయేత్

10. ఇంద్రస్య పురతః ఆకాశ కలశే "అస్మేరుద్రా" ఇతి ప్రతిమాం నిక్షిప్య
అవాహవ్య పూజయేత్ ॥

అస్మేరుద్రా మిహనా పర్వతా సో వృత్రహత్యే భరహూతో సజ్జోషాః । యః
తలసగే స్మృతతే ధాయి పత్ర ఇంద్ర జ్యేష్ఠా అస్మాం అవంతు దేవాః ॥

ఓం భూః ఆకాశ మా...మి... - ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ।

11. తమోశానం జగత స్తస్మష్టస్థితిం ధియం జన్య మవసే హూమహే వయం ।
భూమినో యథా వేదసా మసద్భవే రక్షితా పాయు రదబ్జః స్వస్తయే
-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

అవాహవ్య పూజయేత్ ॥
అవాహవ్య పూజయేత్ ॥ (పం. 4-2)

ఓం భూః మహీ మా... - ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ।

వరుణ కలశాః

అవాహవ్య పూజయేత్ ॥
అవాహవ్య పూజయేత్ ॥ "ఇమం మే" "తత్త్వాయామి",
"సత్యం నో అగ్నే" ఇతి క్రమేణ అవాహ్య పూజయేత్ ॥ యథా-

1 ఈశాన్యం :-

ఇమం మే వరుణ శ్రుధీ హవమద్యా చ మృడయ త్వామ వస్య రాచకే ॥

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః వరుణ మా...॥ -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ।

2 అగ్నేయ్యం : తత్వయామి బ్రహ్మణా వందమాన స్తదాక్షే యజమన్ హవిర్విః । అహేడమన్ వరుణే హ బోధ్యురుశగ్ం సమాన ఆయుః ప్రమోషీః ॥

-ఇతి ప్రతిమాం నిధామ

ఓం భూః వరుణమా...॥ -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ।

3 నైర్వత్యం : త్వన్నే అగ్నే వరుణస్య విద్వాన్ దేవస్య హేడో వయాసి సీష్ఠాః యజిష్ఠో వహ్నితమః శోశుచానో విశ్వా దేవౌషాగ్ంసి ప్రముముగ్ధస్మత్ ॥

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః వరుణ...॥ -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ।

4 వాయవ్యాం : సత్వం నో అగ్నే వమో భవోతినేదిష్ఠో అస్యా ఉషసో వ్యష్టే । అవ యక్ష్యన్ వరుణగ్ం రరాణో వీహి శ్చుడీకగ్ం సుహవో న విధి ॥

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః వరుణం...॥ -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ।

శతభిద్ర కలశ విధిః

సర్వేషాం పురస్తాత్ శతభిద్ర సమన్విత బృహత్కలశే “అగ్నే సహస్రాక్ష” ఇతి ప్రతిష్ఠాం నిధాయ ప్రజాపతి మావాహ్య పూజయేత్ ॥

1 అగ్నే సహస్రాక్ష శతమూర్త్య స్తుతం తే ప్రాణాః సహస్ర మపానాః । త్వగ్ం సాహస్రస్య రాయ ఈశిషే తన్న తే విధేమ వాజాయ స్వాహా ॥ (సం. 4-6-5)

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ ।

ఓం భూః ప్రజాపతిం...॥ - ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ।

అథ సమష్టి మండప దేవతాన్ షోడశోపచారైః సంపూజ్య సువర్ణ దివ మంత్రకుసుమాంజలిం దత్వా దైవతాయై పూజాం సమర్పయేత్ ॥

జప విధి

బ్రహ్మణే స్తత్ స్మంత్రజప మధ్యోత్తరసహస్ర సంఖ్యయా ష్టోత్తరశత సంఖ్యయా వా కారయేత్ ॥ తతో హోమకర్మ సమారభేత్ యథాహి ॥

అథ ఉగ్రరథ శాంతి హేమామః

అథ కుండ నిర్మాణం

కుండపాత్యశ్చిమే భాగే కుండత్రయం కుర్యాత్ । దక్షిణే గ్రహహోమార్థం
కుండమేకకరం భవేత్ మధ్యమే శాంతిహో మార్థం కుండమేకకరం భవేత్ ద్విహస్త
కుండుయత తిలహోమార్థ ముత్తరే । తంత్రేణేకత్ర సర్వేషాం హవనేత్యేక కుండకమ్ ॥

స్వగృహ్యోక్త మార్గేణ అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య ఇద్ధుమాధాయా ఘరావాఘరయతి ॥

అతి ద్వై త్రిణి చత్వారి - ఇత్యాజ్య భాగాన్ జుహోతి అత్రాయం విశేషః ।

దక్షిణభాగాదాజ్యమాదాయ - ఓం అగ్నయే స్వాహా ।

ఇత్యుత్తరార్థ పూర్వార్థే - అగ్నయ ఇదం నమమ ॥

వామభాగాదాజ్యమాదాయ - ఓం సోమాయ స్వాహా ।

దక్షిణార్థ పూర్వార్థే - సోమాయ ఇదం నమమ ॥

మధ్యభాగాదాజ్యమాదాయ - ఓం అగ్నిషోమాభ్యాగ్ స్వాహా ।

అతి ఫాలనేత్రే - అగ్నిషోమాభ్యాం ఇదం నమమ ॥

పునర్దక్షిణ భాగాదాజ్యమాదాయ - ఓం అగ్నయే స్విష్టకృతే స్వాహా

ఇత్యగ్నిముఖే - అగ్నయే స్విష్టకృత ఇదం నమమ ॥

(తేనాహుతి చతుష్టయేన నేత్రత్రయ వక్ర్రాణా ముద్వాటనం భవతి ।

తతో వ్యస్త సమస్తాభి ర్వాహ్యతిభి ర్ముత్యా)

ఓం స్వాహా ఓంసువః స్వాహా

ఓం భూః స్వాహా ఓంభూర్భు వస్సువః స్వాహా

ఓం భువః స్వాహా

అగ్ని మంత్రేణ త్రివారమాజ్యేన జుహోతి ।

ఓం దైవానర జాతవేద ఇహోవహ లోహితాక్ష సర్వకర్మాణి సాధయ స్వాహా" ॥

-ఇతి త్రిః

అగ్నేః పంచదశ సంస్కారాః

అథాగ్ని పంచదశ సంస్కారాన్ ప్రతిసంస్కార మప్తావప్తౌ అజ్యామృతయో

అజ్యా ॥ యథా

"ఓం అస్మాగ్నే గర్భదానం సంపాదయామి నమః స్వాహా" తదైవ - పుంసవనం

సంసౌన్నయనం - జాతకర్మ - ఉగ్రాగ్నిరితి నామకరణం - ఉపనిషత్సూత్రం

- అన్నప్రాశనం - చౌలకర్మ - ఉపనయనం - ప్రాజాపత్యం - సౌమ్యం - ఆగ్నేయం - గోదానవత్రం - సమావర్తనం - వివాహం - ఇతి పంచదశ సంస్కారాన్ జుహ్వంతు ॥

తతః స్రువేణాజ్యం చతుర్వాదం స్రుచి గృహీత్వా స్రువేణాపి ధాయ । తదగ్రే పుష్పం నిక్షిప్య హస్త ద్వయేన గృహీత్వా తన్మూలం వామ స్తనాంతం నీత్వా దక్షిణపాద పురస్పర స్త్రిప్యన్ వైశ్వానర మంత్రం వౌషడం తేన హునేత్ ॥ యథా.

“ఓం వైశ్వానర జాతవేద ఇహవహ లోహితాక్ష సర్వకర్మాణి సాధయ వౌషట్॥”

ఇతి వైశ్వానర మంత్రం వౌషడం తేన హుత్వాతతో శ్రీమహా లక్ష్మీగణపతి మంత్రం దశధా విభజ్య దశాహుతీ ర్వుత్వా పునః సమస్త మంత్రేణచాజ్యేన చతుర్వాదం హునేత్॥ తథాహి

1 ఓం స్వాహా ।

2 ఓం శ్రీం స్వాహా ।

3 ఓం శ్రీం శ్రీం స్వాహా ।

4 ఓం శ్రీం శ్రీం క్షీం స్వాహా ।

5 ఓం శ్రీం శ్రీం క్షీం గ్లోం స్వాహా ।

6 ఓం శ్రీం శ్రీం క్షీం గ్లోం గం స్వాహా ।

7 ఓం శ్రీం శ్రీం క్షీం గ్లోం గం గణపతయే స్వాహా ।

8 ఓం శ్రీం శ్రీం క్షీం గ్లోం గం గణపతయే వరవరద స్వాహా ।

9 ఓం శ్రీం శ్రీం క్షీం గ్లోం గం గణపతయే వరవరద సర్వజనం మే వశం స్వాహా ।

10 ఓం శ్రీం శ్రీం క్షీం గ్లోం గం గణపతయే వరవరద సర్వజనం మే వశమానయ స్వాహా ।

పునః సమస్త గణపతి మంత్రేణ చతుర్వాదం హునేత్ ।

సామాన్యం సర్వతంత్రాణామే తదగ్నిముఖం మతం ॥

అగ్నిపుగ్ర దేవతావాహనమ్

“పరం మృతో ... వీరాన్ ॥” మృత్యుమూర్తిం కల్పయామినమః

ఇత్యగ్నౌ మృత్యుదేవతా మూర్తింకల్పయిత్వా

“ఆత్మా వహంతు హరయః స చేతనః శ్చేతైరశ్చైస్స హకేతుమద్భిః వాతాన్ ॥”
ర్భులవద్భి ర్భునోజవై రాయాహి శీఘ్రం మమ హవ్యాయ శర్వం ॥”

౧౬. స్వామిన్ సర్వ జగన్నాథ యావద్ధోమావసానకం ।

తా పత్వం ప్రీతి భావేన కుండేస్మిన్ సన్నిధిం కురు ॥

• ఇతి నర్వా ఆవాహనాది దశముద్రాః ప్రదర్శ్య “పరం మృత్యో” ఇత్యగ్నో
ప్రసాదే నిర్విష్య - అసునీ తేతి ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య ఉపచారైః సంపూజయేత్ ॥

అథ వక్రైకీకరణ హోమః

అదమ్యు । అస్మిన్నుగ్ర దేవతా హోమే కర్మణి వహ్ని మృత్యు దేవతయోః
ప్రసాదాత్ కర్మ కరిష్యే ॥

• ఇతి సంకల్ప్య - “పరం మృత్యో” ఇతి మంత్రేణ పంచవింశతి వారమా
ప్రసాదాత్ కర్మణా । నాడీ సంధానం కుర్యాత్

అథ నాడీ సంధాన హోమః

అథరాచమ్యు అస్మిన్నుగ్రదేవతాహోమే కర్మణి వహ్ని మృత్యు దేవతయోః నాడీ
సంధానాత్ కర్మ కరిష్యే ॥

• ఇతి సంకల్ప్య వహ్ని మృత్యు దేవతయోరైక్య మాత్మనా సహ భావయన్ -
“పరం మృత్యో” ఇతి మంత్రేణ ఏకాదశా జ్యాహుతీ ర్హ్వనేత్ ॥ తతః ప్రధాన హోమం
కుర్యాత్ । తథాహి -

• ఇతి ప్రథమతః గ్రహయజ్ఞేక్త ప్రకారేణ గ్రహయజ్ఞంకృత్వా “పరం మృత్యో”
ఇతి మంత్రేణ శమి సమిచ్చర్వాజ్యై రష్టోత్తం(సహస్రం) శతం జహుయాత్ ।

• ఇతి తతః ప్రత్యధిదేవతాభ్యాం “స్తుహి శ్రుతం” “త్ర్యం బకం” ఇతి ద్వాభ్యం
సమిచ్చర్వాజ్యై ప్రదర్శం జహుయాత్ ।

• ఇతి తతః “పరం మృత్యో” - ఇతి యథాశక్తి తిలహోమం - తద్గాయత్ర్యా
సమిచ్చర్వాయ విద్యహే దండహస్తాయ ధీమహి తన్నో యమః ప్రచోదయాత్ ।

• ఇతి మంత్రేణ మధుస్నిక్త దూర్వా హోమం పృషదాజ్య హోమంచ కుర్యాత్ ॥

• ఇతి తతః “పరం మృత్యో” మితి మంత్రేణ యథా శక్తి గుడూచీ హోమం । త్ర్యంబక
సమిచ్చర్వాయ వా యథా శక్తి వా తిల హోమంచ కుర్యాత్ ।

• ఇతి మంత్రేణ సమిచ్చర్వాయ మాస పక్ష తిథి వార నక్షత్ర యోగ
సంఖ్యాయా స్థానం శమి సమిచ్చర్వాజ్యై రష్టోత్తం(సహస్రం) శతం జహుయాత్ ।
• ఇతి తతః మేరైకాహుతిః ॥

ఉపాసనా హోమే వ్యగ్ని దేవతయో రాత్మనా సహైక్యభావాన్నమతేతి త్యాగో న సంభవతి । -

చిరంజీవి దేవతా హోమః

అశ్వత్థామాది చిరంజీవినః తత్తన్నామ మంత్రః ప్రత్యేక మష్ట సంఖ్యయ సమిచ్ఛర్వాణ్యై ర్ఘనేతే॥

1.	ఓం	నమశ్చిరంజీవినే	౧ శ్వత్థామ్నే	స్వాహా
2.	॥	॥	బలయే	॥
3.	॥	॥	వ్యాసాయ	॥
4.	॥	॥	హనూమతే	॥
5.	॥	॥	విభీషణాయ	॥
6.	॥	॥	కృపాయ	॥
7.	॥	॥	పరశు రామాయ	॥
8.	॥	॥	మార్కండేయాయ	॥
9.	॥	॥	ప్రహ్లాదాయ	॥

అబ్జ దేవతా హోమః

జన్మ వత్సరాది షష్టి వత్సరాంత్ర న్నామ మంత్రః సమిచ్ఛ ర్వాణ్యై రేకైకవార

1.	ఓం	నమో	బ్రహ్మణే	ప్రభవాయ	స్వాహా
2.	ఓం	నమో	విష్ణవే	విభవాయ	స్వాహా
3.	ఓం	నమో	రుద్రాయ	శుక్లాయ	స్వాహా
4.	ఓం	నమో	గణేశాయ	ప్రమోదూతాయ	స్వాహా
5.	ఓం	నమః	శక్తయే	ప్రణోత్పత్తయే	స్వాహా
6.	ఓం	నమః	షణ్ముఖాయాంగిరసాయ		స్వాహా
7.	ఓం	నమో	వత్సై	శ్రీముఖాయ	స్వాహా
8.	ఓం	నమః	గౌర్యై	భావాయ	స్వాహా
9.	ఓం	నమః	ట్రాహైర్వ	యువాయ	స్వాహా
10.	ఓం	నమః	మాహేశ్వర్యై	ధాతవే	స్వాహా

11.	ఓం	నమః	కౌమాద్యై	ఈశ్వరాయ	స్వాహా
12.	ఓం	నమో	వైష్ణవ్యై	బహుధాన్యాయ	స్వాహా
13.	ఓం	నమో	వారాహ్యై	ప్రమాదినే	స్వాహా
14.	ఓం	నమో	నూహేంద్రియై	విక్రమాయ	స్వాహా
15.	ఓం	నమః	శృముందాయై	వృషవే	స్వాహా
16.	ఓం	నమః	అరోగాయ	చిత్రభానవే	స్వాహా
17.	ఓం	నమో	బ్రాజాయ	స్వభానవే	స్వాహా
18.	ఓం	నమః	పటరాయ	తారణాయ	స్వాహా
19.	ఓం	నమః	పతంగాయ	పార్తివాయ	స్వాహా
20.	ఓం	నమః	స్వర్ణరాయ	వ్యూయాయ	స్వాహా
21.	ఓం	నమో	జ్యోతిషీమతే	సర్వజితే	స్వాహా
22.	ఓం	నమో	విభాసాయ	సర్వధారిణే	స్వాహా
23.	ఓం	నమః	కశ్యపాయ	విరోధినే	స్వాహా
24.	ఓం	నమో	రవయే	వికృతయే	స్వాహా
25.	ఓం	నమః	సూర్యాయ	ఖరాయ	స్వాహా
26.	ఓం	నమో	భానవే	నందనాయ	స్వాహా
27.	ఓం	నమః	ఖగాయ	విజయాయ	స్వాహా
28.	ఓం	నమః	పూష్టే	జయాయ	స్వాహా
29.	ఓం	నమో	హిరణ్యగర్భాయ	మన్మథాయ	స్వాహా
30.	ఓం	నమో	మరీచయే	దుర్ముఖాయ	స్వాహా
31.	ఓం	నమః	ఆదిత్యాయ	హేవళంబినే	స్వాహా
32.	ఓం	నమః	సవిత్రే	విశంబినే	స్వాహా
33.	ఓం	నమః	అర్యాయ	వికారిణే	స్వాహా
34.	ఓం	నమో	భాస్కరాయ	శార్వరిణే	స్వాహా
35.	ఓం	నమః	అగ్నయే	షణ్డాయ	స్వాహా
36.	ఓం	నమో	జాతవేదసే	శుభకృతే	స్వాహా
37.	ఓం	నమః	సహజసే	శోభకృతే	స్వాహా
38.	ఓం	నమః	అజిరాప్రభవే	క్రోధినే	స్వాహా
39.	ఓం	నమో	వైశ్వానరాయ	విశ్వానసవే	స్వాహా

40.	ఓం	నమో	నర్యాపసే	పరాభవాయ	స్వాహా
41.	ఓం	నమః	పంక్తిరాధసే	ప్లవంగాయ	స్వాహా
42.	ఓం	నమో	విసర్పిణే	కీలకాయ	స్వాహా
43.	ఓం	నమో	మత్స్యాయ	సౌమ్యాయ	స్వాహా
44.	ఓం	నమః	కూర్మాయ	సాధారణాయ	స్వాహా
45.	ఓం	నమో	వరాహాయ	విరోధికృతే	స్వాహా
46.	ఓం	నమో	నృసింహాయ	పరీధావినే	స్వాహా
47.	ఓం	నమో	వామనాయ	ప్రమాధినే	స్వాహా
48.	ఓం	నమో	రామాయ	ఆనందాయ	స్వాహా
49.	ఓం	నమః	పరశురామాయ	రాక్షసాయ	స్వాహా
50.	ఓం	నమో	బలరామాయ	నళాయ	స్వాహా
51.	ఓం	నమః	కృష్ణాయ	పింగళాయ	స్వాహా
52.	ఓం	నమః	కల్కినే	కాళయుక్తినే	స్వాహా
53.	ఓం	నమో	బుద్ధాయ	సిద్ధార్థినే	స్వాహా
54.	ఓం	నమో	దుర్గాయై	రాద్రిణే	స్వాహా
55.	ఓం	నమో	యాతుధానాయ	దుర్మతయే	స్వాహా
56.	ఓం	నమో	భైరవాయ	దుందుభయే	స్వాహా
57.	ఓం	నమో	హనూమతే	రుధిరోద్ధారిణే	స్వాహా
58.	ఓం	నమః	సరస్వత్యై	రక్తాక్షిణే	స్వాహా
59.	ఓం	నమో	దాక్షాయత్యై	క్రోధనాయ	స్వాహా
60.	ఓం	నమో	లక్ష్మ్యే	క్షయాయ	స్వాహా

యుగేశ హోమః

జన్మ యుగాది ద్వాదశ యుగేశాన్ వైదిక మంత్రః సమిచ్చ రాష్ట్రై రేకైశ్చ
హునేత్ । అథవా తేషాం నామ మంత్రస్య ।

1. తద్విష్ణోః × × × తతగ్ం స్వాహా ।
ఓం నమో విష్ణవే యుగేశాయ స్వాహా
2. బృహస్పతే × × × చిత్రగ్ం స్వాహా ।
ఓం నమో బృహస్పతయే యుగేశాయ స్వాహా

3. ఇంద్రః సువర్నా × × రణాయ స్వాహా ।
ఓం నమ ఇంద్రాయ యుగేశాయ స్వాహా
4. అనో అగ్నే × × × జీవసే స్వాహా ।
ఓం నమ అగ్నయే యుగేశాయ స్వాహా
5. ఇహ త్వష్టా × × × కేవలః స్వాహా ।
ఓం నమస్తృష్టే యుగేశాయ స్వాహా
6. అహిబుధ్నియ × × × సతాగ్ం స్వాహా ।
ఓం నమ అహిర్బుధ్నే యుగేశాయ స్వాహా
7. భువర్ష పితరో × × × మహి స్వాహా ।
ఓం నమః పిత్రే యుగేశాయ స్వాహా
8. తుదిదం × × × త్వేనసః స్వాహా ।
ఓం నమో విశ్వేదేవేభ్యో యుగేశేభ్యః స్వాహా
9. సోమయాస్తే × × × భవ స్వాహా ।
ఓం నమః సోమాయ యుగేశాయ స్వాహా
10. ఉభానా × × × హువేవాగ్ం స్వాహా ।
ఓం నమ ఇంద్రాగ్నిభ్యాం యుగే శాభ్యాం
11. అశ్వరావవసే × × × గతం నః స్వాహా ।
ఓం నమ అశ్వినీభ్యాం యుగేశాభ్యాం స్వాహా
12. భగభుదేత × × × స్యామ స్వాహా ।
ఓం నమో భగాయ యుగేశాయ స్వాహా

వత్సరదేవతా హోమః

అగ్ని హవ్యరాది పంచవత్సర దేవతాన్ వైదిక మంత్ర రేక్షక వారం హునేత్ ।

వత్సరా దేహిం నామ మంత్రే ర్వా

1. అగ్ని అయూగ్ంషి × × × దుచ్చునాగ్ స్వాహా
ఓం నమ అగ్నయే సంవత్సరాయ స్వాహా ।
2. హిరణ్య పాదీ × × × పదగ్ం స్వాహా ।
ఓం నమః సూర్యాయ పరివత్సరాయ స్వాహా

3. ఉభే సుశృంధ్ర × × ×

అభర స్వాహా ।

ఓం నమశృంధ్రాయ ఇదావత్సరాయ స్వాహా

4. ప్రజాపతే సత్వ × × ×

రయీణాగ్ం స్వాహా ।

ఓం నమః ప్రజాపతయే సువత్సరాయ స్వాహా

5. నమో హిరణ్యబాహవే × × ×

నమోనమః స్వాహా ।

ఓం నమో గౌరీపతయే ఉద్యత్సరాయ స్వాహా

అయన దేవతా హోమః

జన్మాయనాది ఆయనద్వయం వైదిక మంత్రాభ్యాం ఏకైక వారం హునేత్ । తయోర్నామ మంత్రాభ్యాం వా ।

1. ఉదుత్యం × × ×

సూర్యగ్ం స్వాహా ।

ఓం నమః సూర్యాయ దక్షిణాయనాయ స్వాహా

2. త్వగ్ంసోమ × × ×

ధీరాః స్వాహా ।

ఓం నమశృంధ్రాయోత్తరాయణాయ స్వాహా

ఋతు దేవతా హోమః

జన్మాది షడ్భతూన్ వైదిక మంత్రై రేకైకవారం హునేత్ । తేషాం నామమంత్రైర్నామ

1. అగ్నిమీదే × × ×

ధాతమగ్ం స్వాహా ।

ఓం నమో ౧ అగ్నేయే వసంత ఋతవే స్వాహా

2. అగ్ంహోముచే × × ×

కామాః స్వాహా ।

ఓం నమ ఇంద్రాయ గ్రీష్మ ఋతవే స్వాహా

3. యదిదం × × ×

ముంచత్వేనసః స్వాహా ।

ఓం నమో విశ్వే దేవభ్యో వర్ష ఋతవే స్వాహా

4. మన్వేవాం × × ×

మాగసః స్వాహా ।

ఓం నమో మిత్రావరుణాభ్యాగ్ం శరత్ ఋతవే స్వాహా

5. బృహస్పతే అతి × × ×

చిత్రగ్ం స్వాహా ।

ఓం నమో బృహస్పతయే హేమంత ఋతవే స్వాహా

6. బృహస్పతే అతి × × ×

చిత్రగ్ం స్వాహా ।

ఓం నమో బృహస్పతయే శిశిర ఋతవే స్వాహా

మాన దేవతా హోమః

కర్మాది ద్వాదశమాసాన్ తత్తన్నామ మంత్రైర్బ్రువేత్ ।

‘మధుశ్చ మాధవశ్చ × × × త్వా సాహా’

1.	ఓం సమో	విష్ణవే	మధు	మాసాయ స్వాహా
2.	ఓం సమో	మధుసూదనాయ	మాధవ	మాసాయ స్వాహా
3.	ఓం సమో	త్రివిక్రమాయ	శుక్ర	మాసాయ స్వాహా
4.	ఓం సమో	వామనాయ	శుచి	మాసాయ స్వాహా
5.	ఓం సమః	శ్రీధరాయ	సభో	మాసాయ స్వాహా
6.	ఓం సమో	హృషీకేశాయ	సభస్య	మాసాయ స్వాహా
7.	ఓం సమో	పద్మనాభాయ	ఇష	మాసాయ స్వాహా
8.	ఓం సమో	దామోదరాయ	ఊర్ధ్వ	మాసాయ స్వాహా
9.	ఓం సమః	కేశవాయ	సహో	మాసాయ స్వాహా
10.	ఓం సమో	నారాయణాయ	సహస్య	మాసాయ స్వాహా
11.	ఓం సమో	మాధవాయ	తపో	మాసాయ స్వాహా
12.	ఓం సమో	గోవిందాయ	తపస్య	మాసాయ స్వాహా

పక్ష దేవతా హోమః

అగ్నిం హవయ్యన్ × × × లోకః స్వాహా ।

సోమం హవయ్యన్ × × × ప్రమోదః స్వాహా ।

అగ్నిం హవయ్యన్ తద్దైవిక మంత్రాభ్యాం హవేత్ ॥ నామ మంత్రాభ్యాం చ ।

అగ్నిం హవయ్యన్ × × × రయూణాగ్ం స్వాహా ।

ఓం సమ ఇందవే శుక్లపక్షాయ స్వాహా

అగ్నిం హవయ్యన్ × × × లోచనగ్ం స్వాహా ।

ఓం సమస్సూర్యాయ కృష్ణ పక్షాయ స్వాహా

తిథి దేవతా హోమః

సోమం హవయ్యన్ × × ×

భూతగ్ం స్వాహా ।

సోమం హవయ్యన్ × × × × ×

పౌర్ణమాస స్వాహా ।

సోమం హవయ్యన్ × × ×

తపస్వత స్వాహా ।

4. సుతాసున్వతీ × × ×

కామదుఘా స్వాహా ।

తతో జన్మాది పోదశతిథీ స్తత్తద్వేదిక మంత్రరేక్షకం వారం హునేత్ । తా
నామ మంత్రేర్వా

1. మానోహిగ్ంసీజ్జనితా × × × విధేమ స్వాహా ।

ఓం నమః కమలజాయ ప్రతపదే స్వాహా

2. ధాతా ప్రజాయా × × ×

..... విధేమ స్వాహా

ఓం నమో విధాత్రే ద్వితీయాయై స్వాహా

3. హరిగ్ం హరన్తం × × ×

..... విక్రమస్య స్వాహా ।

ఓం నమో హరయై తృతీయాయై స్వాహా

4. ఇమం యమ × ×

..... మాదయస్య స్వాహా ।

ఓం నమో యమాయ చతుర్థ్యై స్వాహా

5. ఆప్యాయస్య × ×

..... సంగధే స్వాహా ।

ఓం నమః శకాంకాయ పంచమ్యై స్వాహా

6. తత్పురుషాయ × ×

..... ప్రచోదయాత్ స్వాహా ।

ఓం నమః షణ్మూఖాయ షష్ఠ్యై స్వాహా

7. త్రాతారమింద్ర × × ×

..... ఇంద్రః స్వాహా ।

ఓం నమ ఇంద్రాయ సప్తమ్యై స్వాహా

8. యథా హ × ×

..... ఆయుః స్వాహా ।

ఓం నమో వసుభ్యోఽష్టమ్యై స్వాహా ।

9. యా ఇషవో × ×

..... నమః స్వాహా

ఓం నమో భుజిగాయ నవమ్యై స్వాహా

10. అగ్నిర్దర్శ...

..... క్షత్రగ్ం స్వాహా

ఓం నమో ధర్మాయ దశమ్యై స్వాహా

11. యే దేవా దివి...

..... జష ధ్వగ్ం స్వాహా

ఓం నమ ఈశానాయై కాదశ్యై స్వాహా

12. అసత్యేన...

..... వివశ్వన్ స్వాహా

ఓం నమః సవిత్రే ద్వాదశ్యై స్వాహా

13. కామదేవాయ...

..... ప్రచోదయాత్ స్వాహా

ఓం నమో మన్మథాయ త్రయోదశ్యై

14 ప్రపామప్తేషు

..... ధూతయః స్వాహా!

ఓం నమః కలయే చతుర్దశ్యై స్వాహా ।

15 విశ్వదేవాః...

..... మాదయధ్వగ్ంస్వాహా ।

ఓం నమో విశ్వే దేవేభ్యః పూర్ణిమాయ స్వాహా

16 దుశర్కఃపితరో

..... సచేమహి స్వాహా ।

ఓం నమః పితృభ్యోఽమావాస్యాయై స్వాహా

వార దేవతా హోమః

■ స్యువారాది సప్త వార దేవతానక్షత్రద్వైదిక మంత్రైరేకైక వారం హునేత్ ।

17 సామ మంత్రైర్వా

18 ద్రుదాయ

..... హృదే స్వాహా ।

ఓం నమో రుద్రాయ రవి వారాయ స్వాహా

19 గోమిమాయ ...

..... వ్యోమన్ స్వాహా ।

ఓం నమో గౌర్యై సోమ వారాయ స్వాహా

20 యద క్రంద...

..... అర్వన్ స్వాహా!

ఓం నమః సృందాయ భోమ వారాయ స్వాహా

21 అదృ విష్ణు

..... సురే స్వాహా

ఓం నమో విష్ణవే బుధ వారాయ స్వాహా

22 బ్రాహ్మ బ్రహ్మనం...

..... వివః స్వాహా

ఓం నమో బ్రహ్మణే గురు వారాయ స్వాహా

23 ఇంద్రో వో ...

..... కేవలః స్వాహా

ఓం నమ ఇంద్రాయ శుక్రవారాయ స్వాహా

24 కుశోయే...

..... కృతః స్వాహా!

ఓం నమో యమాయ శనివారాయ స్వాహా

నక్షత్ర దేవతా హోమః

■ స్యువారాది నక్షత్ర దేవతా తైత్తిరీయక మంత్రైః సమిచ్ఛ ర్వాజ్యై రేకైక వారం

25 సామ మంత్రైర్వా

26 అగ్నిశ్చ పారు

..... దదాతు స్వాహా ।

ఓం నమ అగ్నయే కృత్తికా నక్షత్రాయ స్వాహా ।

2. ప్రజాపతే... యజ్ఞగిం స్వాహా
ఓం నమః ప్రజాపతయే రోహిణీ నక్షత్రాయ స్వాహా
3. సోమో రాజా చతుష్పదే స్వాహా
ఓం నమః సోమాయ మృగశీర్షా నక్షత్రాయ స్వాహా
4. ఆర్ధయా మరాతిగిం స్వాహా
ఓం నమో రుద్రాయ ఆర్ధా నక్షత్రాయ స్వాహా
5. పునర్నో దైవ్య... పాథః స్వాహా
ఓం నమ ఆదితయే పునర్వసూనక్షత్రాయ స్వాహా
6. బృహస్పతిః స్యామ స్వాహా
ఓం నమో బృహస్పతయే పుష్పమీ నక్షత్రాయ స్వాహా
7. ఇదగ్గిం సర్వభ్యో జుహోమి స్వాహా
ఓం నమః సర్పాయా ఆశ్లేషానక్షత్రాయ స్వాహా
8. ఉపహూతాః జుషంతాగిం స్వాహా
ఓం నమః పితృభ్యో మఖా నక్షత్రాయ స్వాహా
9. గవాంపతిః రోరవీతి స్వాహా
ఓం నమస్సూర్యాయ పూర్వఫల్గునీ నక్షత్రాయ స్వాహా
10. శ్రేష్ఠోదేవానాం... మదేమ స్వాహా
ఓం నమో భగాయ ఉత్తరఫల్గునీనక్షత్రాయ స్వాహా
11. ఆయాతు... యజ్ఞగిం స్వాహా
ఓం నమ అర్యష్టే హస్తా నక్షత్రాయ స్వాహా
12. త్వష్టా నక్షత్రం యజ్ఞగిం స్వాహా
ఓం నమస్త్యష్టే చిత్రా నక్షత్రాయస్వాహా
13. వాయు ర్నక్షత్రం... విశ్వా స్వాహా
ఓం నమో వాయవే స్వాతీ నక్షత్రాయ స్వాహా
14. దూరమస్మ... మరాతిగిం స్వాహా
ఓం నమ ఇంద్రాగ్నిభ్యాం విశాఖా నక్షత్రాయ స్వాహా
15. ముద్ధాస్మ... రంత రిక్షే స్వాహా
ఓం నమో మిత్రాయ అనూరాధా నక్షత్రాయ స్వాహా

10. ఇంద్రో జ్యేష్ఠా...

.....లోకగం స్వాహా

ఓం నమ ఇంద్రాయ జ్యేష్ఠా నక్షత్రాయ స్వాహా ।

11. మూలం ప్రజాం....

.....మహ్యగ్ం స్వాహా ।

ఓం నమ అసురాయ మూలా నక్షత్రాయ స్వాహా

12. యా దివ్యా ...

.....స్యోనా భవంతు స్వాహా

ఓం నమ అబ్జ్యః పూర్వాషాధా నక్షత్రాయ స్వాహా

13. తస్మ విశ్వ ...

.....యజ్జగం స్వాహా ।

ఓం నమో విశ్వేదేవేభ్య ఉత్తరాషాధా నక్షత్రాయ స్వాహా ।

14. కృణ్వంతి

.....కృణ్వంతి స్వాహా ।

ఓం నమో విష్ణవే శ్రవణా నక్షత్రాయ స్వాహా

15. సాగన్ దేవా

.....సాగన్ స్వాహా ।

ఓం నమో వసుభ్యో ధనిష్ఠా నక్షత్రాయ స్వాహా

16. భేషజాని

.....భేషజాని స్వాహా

ఓం నమో వరుణాయ శతభిషా నక్షత్రాయ స్వాహా ।

17. అజపకపా

.....సర్వే స్వాహా ।

ఓం నమ అజపకపాదాయ పూర్వాభాద్రా నక్షత్రాయ స్వాహా

18. అహిర్బుధ్నియః

.....సంద్య స్వాహా ।

ఓం నమ అహిర్బుధ్నే ఉత్తరాభాద్రా నక్షత్రాయ స్వాహా ।

19. భాదీ రేవత్య

.....యజ్జగం స్వాహా ।

ఓం నమః పూష్టే రేవతీ నక్షత్రాయ స్వాహా ।

20. తశ్విగ్నా

.....యగ్న్యాగ్ం స్వాహా ।

ఓం నమ అశ్వీభ్యా మశ్వినీ నక్షత్రాయ స్వాహా ।

21. అనిమిత్తం

.....భరంతు స్వాహా ।

ఓం నమో యమాయ భరణీ నక్షత్రాయ స్వాహా ।

- ఉపహోమాంశ్చ హవయేత్

యోగ దేవతా హోమః

అశ్వీయాగాదు సప్తవింశతి యోగాన్ తత్తన్నామ మంత్ర రక్షకవారం సమిచ్ఛర్వాజ్యై

1.	ఓం	నమ	అంబాయై	విష్ణుంభాయ	స్వాహా
2.	ఓం	నమ	తుష్ట్యై	ప్రీతయే	స్వాహా
3.	ఓం	నమః	పుష్ట్యై	అయుష్మతే	స్వాహా
4.	ఓం	నమో	మత్త్యై	సౌభగాయ	స్వాహా
5.	ఓం	నమో	ధృత్యై	శోభనాయ	స్వాహా
6.	ఓం	నమః	శాంత్యై	అతిగంధాయ	స్వాహా
7.	ఓం	నమః	స్వస్తిమత్త్యై	సుకర్మణే	స్వాహా
8.	ఓం	నమః	కాంత్యై	ధృతయే	స్వాహా
9.	ఓం	నమో	నందిన్యై	శూలాయ	స్వాహా
10.	ఓం	నమో	విఘ్ననాశన్యై	గంధాయ	స్వాహా
11.	ఓం	నమో	తేజోవత్త్యై	వృద్ధాయ	స్వాహా
12.	ఓం	నమో	త్రినయనాయై	ధృవాయ	స్వాహా
13.	ఓం	నమో	లోలాక్ష్యై	వ్యాఘాతాయ	స్వాహా
14.	ఓం	నమః	కామరూపిణ్యై	హర్షణాయ	స్వాహా
15.	ఓం	నమో	మాలిన్యై	వజ్రాయ	స్వాహా
16.	ఓం	నమో	హంసిన్యై	సిద్ధయే	స్వాహా
17.	ఓం	నమో	మాత్రే	వ్యతీపాతాయ	స్వాహా
18.	ఓం	నమో	మలయాచల వాసిన్యై	వరీయసే	స్వాహా
19.	ఓం	నమః	సుముఖ్యై	పరిఘాయ	స్వాహా
20.	ఓం	నమో	నలిన్యై	శివాయ	స్వాహా
21.	ఓం	నమః	సుక్రవే	సిద్ధాయ	స్వాహా
22.	ఓం	నమః	శోభనాయై	సాధ్యాయ	స్వాహా
23.	ఓం	నమః	సురనాయికాయై	శుభాయ	స్వాహా
24.	ఓం	నమః	కాలకంత్త్యై	శుక్లాయ	స్వాహా
25.	ఓం	నమః	కాంతిమత్త్యై	బ్రాహ్మాయ	స్వాహా
26.	ఓం	నమః	క్షోభిణ్యై	ఐంద్రాయ	స్వాహా
27.	ఓం	నమః	సూక్ష్మరూపిణ్యై	వైద్యుతయే	స్వాహా

కరణ దేవతా హోమః

అగ్నిది కరణదేవతాన్ తత్త్వద్వైదిక మంత్రైః సమిచ్ఛర్వాజ్యై రేకైకవారం హవయేత్ ।

1 గౌరీ నామమంత్రైర్య ॥

1 గ్రాతారమింద్ర...ఇంద్రః స్వాహా

ఓం నమ ఇంద్రాయ బవాయ స్వాహా

2 కూనోహిగంసీజ్జనితా....విధేమ స్వాహా

ఓం నమః కమలజాయ బాలవాయ స్వాహా

3 మృగో న....దభన్ స్వాహా

ఓం నమో మిత్రాయ కౌలవాయ స్వాహా

4 అగ్నితూ యాతి....దదాతు స్వాహా

ఓం నమ అర్యష్టే తైతులాయ స్వాహా

5 భూరసి....హిగంసీః స్వాహా

ఓం నమో భువే గరజాయ స్వాహా

6 మిగసిశ్చిత్ర....యశః స్వాహా

ఓం నమః శ్రియై వణిజే స్వాహా

7 అలగిరోధి....నిషద్య స్వాహా

ఓం నమో యమాయ భద్రాయ స్వాహా

8 గ్రిహిదుష్కము...ధూతయః స్వాహా

ఓం నమః కలయే శకునాయ స్వాహా

9 గౌరీ దూత...సన్తు స్వాహా

ఓం నమో వృషాయ చతుష్పదే స్వాహా

10 గౌరీ అన్న సర్వభ్యో....నమః స్వాహా

ఓం నమః ఫణినే నాగాయ స్వాహా

11 గౌరీ గాల ముక్త్యే...ఏన స్వాహా

ఓం నమో మరుతే కింస్తుఘ్నాయ స్వాహా

రాశి దేవతా హోమః

అగ్నిది రాశిదేవతా స్తతన్నామ మంత్రై రేకైక వారం సమిచ్ఛర్వాజ్యై ర్హవయేత్ ॥

1 రాశి మే యజ్ఞేన కల్పతాం మేషాయ రాశయే స్వాహా

2. ఓం ప్రసవశ్చ మే యజ్ఞేన కల్పతాం వృషభాయ రాశయే స్వాహా
3. ఓం అపిజశ్చ మే యజ్ఞేన కల్పతాం మిథునాయ రాశయే స్వాహా
4. ఓం క్రతుశ్చ మే యజ్ఞేన కల్పతాం కర్కటాయ రాశయే స్వాహా
5. ఓం సువశ్చ మే యజ్ఞేన కల్పతాం సింహాయ రాశయే స్వాహా
6. ఓం మూర్ధావ మే యజ్ఞేన కల్పతాం కన్యాయై రాశయే స్వాహా
7. ఓం వృశ్చియాశ్చ మే యజ్ఞేన కల్పతాం తులాయై రాశయే స్వాహా
8. ఓం అంత్యాయనశ్చ మే యజ్ఞేన కల్పతాం వృశ్చికాయ రాశయే స్వాహా
9. ఓం అంత్యశ్చ మే యజ్ఞేన కల్పతాం ధనుషే రాశయే స్వాహా
10. ఓం భౌవనశ్చ మే యజ్ఞేన కల్పతాం మకరాయ రాశయే స్వాహా
11. ఓం భువనశ్చ మే యజ్ఞేన కల్పతాం కుంభాయ రాశయే స్వాహా
12. ఓం అధిపతిశ్చ మే యజ్ఞేన కల్పతాం మీనాయ రాశయే స్వాహా

వసు దేవతా హోమః

అష్టవసున్ “అష్టాదేవా స్వస్తి॥” ఇతి మంత్రపూర్వకం తత్తన్నామ మంత్రః
సమిచ్ఛర్వాజ్యైర్భునేత్, అథవా తేషాం నామ మంత్రైర్వా।

1. ఓం నమో ధృవాయ వసవే స్వాహా
2. ఓం నమో ఋధ్వరాయ వసవే స్వాహా
3. ఓం నమః సోమాయ వసవే స్వాహా
4. ఓం నమో ఋభ్యో వసవే స్వాహా
5. ఓం నమో ఋనిలాయ వసవే స్వాహా
6. ఓం నమో ఋనలాయ వసవే స్వాహా
7. ఓం నమః ప్రత్యూషాయ వసవే స్వాహా
8. ఓం నమః ప్రభాసాయ వసవే స్వాహా

ఏకాదశ రుద్ర హోమః

ఏకాదశరుద్రాన్ “కర్తవ్యద్రాయే” తి మంత్రపూర్వకం తత్తన్నామ మంత్రః హోమః
అథవా తేషాం నామ మంత్రైః

1. ఓం నమో వీరభద్రాయ రుద్రాయ స్వాహా
2. ఓం నమః శంభవే రుద్రాయ స్వాహా
3. ఓం నమో గిరీశాయ రుద్రాయ స్వాహా

ఓం నమో భైరవాయ	రుద్రాయ స్వాహా
ఓం నమః పినాకినే	రుద్రాయ స్వాహా
ఓం నమః స్థాణవే	రుద్రాయ స్వాహా
ఓం నమో భర్గాయ	రుద్రాయ స్వాహా
ఓం నమః సదాశివాయ	రుద్రాయ స్వాహా
ఓం నమః స్మరారయే	రుద్రాయ స్వాహా
ఓం నమః శివాయ	రుద్రాయ స్వాహా
ఓం నమో హరాయ	రుద్రాయ స్వాహా

దుర్గా హోమః

దుర్గా: "జాతవేదసే" తి మంత్రపూర్వకం నామ మంత్రైర్భునేత్ । తాసాం

మంత్రైర్వా ॥

ఓం నమః	శైలపుత్ర్యై	దుర్గాయై స్వాహా
ఓం నమో	బ్రహ్మచారిణ్యై	దుర్గాయై స్వాహా
ఓం నమ	శృంగధ్రఘంటాయై	దుర్గాయై స్వాహా
ఓం నమః	కూష్మాండాయై	దుర్గాయై స్వాహా
ఓం నమః	స్కందమాత్రే	దుర్గాయై స్వాహా
ఓం నమః	కాత్యాయన్యై	దుర్గాయై స్వాహా
ఓం నమః	కాలరాత్ర్యై	దుర్గాయై స్వాహా
ఓం నమో	మహాగౌర్యై	దుర్గాయై స్వాహా
ఓం నమః	సిద్ధిదాత్రై	దుర్గాయై స్వాహా

బ్రహ్మాది దేవతా హోమః

విష్ణు రుద్ర గణపతి క్షేత్రపాల కా భయంకర వాస్తు పురుషాన్ తైత్తిరీయః

గౌరీవారం సమిచ్చర్వాణ్యైర్భునేత్ ।

విష్ణునాథ్యం ... వివః స్వాహా ।

కృష్ణః పదగం స్వాహా ।

కాల రుద్రః అస్తు స్వాహా ।

గౌరీనాథ్యం సాదనగం స్వాహా ।

విష్ణుమరినా దృశే స్వాహా ।

6. యత ఇంద్ర....అభయంకరః స్వాహా ।
7. వాస్తోష్పతే...చతుష్పదే స్వాహా ।

మరుద్దేవతా హోమః

సప్తమరుద్దేవతా "యా వః శర్మ" ఇతి మంత్రపూర్వకం తత్త న్నామ ము
రేక్షికవారం హునేత్। అధవా కేవల నామ మంత్రైర్వా

1. ఓం నమ అవహాయ మరుతే స్వాహా ।
2. ఓం నమో వివహాయ మరుతే స్వాహా ।
3. ఓం నమః భ్రవహాయ మరుతే స్వాహా ।
4. ఓం నమ ఉద్వహాయ మరుతే స్వాహా ।
5. ఓం నమః సంవహాయ మరుతే స్వాహా ।
6. ఓం నమః పరివహాయ మరుతే స్వాహా ।
7. ఓం నమో నివహవాయ మరుతే స్వాహా ।

పంచ బ్రహ్మ హోమః

పంచ బ్రహ్మణః సద్యోజాతాది పంచ మంత్రైర్హునేత్।

1. సద్యోజాతం.... నమః స్వాహా
2. వామదేవాయ.... నమః స్వాహా
3. అఘోరేభ్యో రూపేభ్యః స్వాహా
4. తత్పురుషాయ ... యాత్ స్వాహా
5. ఈశానః..... శివో స్వాహా

నవ గ్రహ హోమః

గ్రహసథి దేవతా ప్రత్యధిదేవతాంశ్చ తత్తత్సమిచ్చర్వాజ్ఞైః గ్రహయజ్ఞోక్త హునేత్।

అదిత్య హోమః

ద్వాదశాదిత్య దేవతా "ఉద్యన్న ద్యౌ" తి మంత్రపూర్వకం తత్తన్నామ ము
సమిచ్చర్వాజ్ఞైరేక్షికవారం హవయేత్ । తేషాం నామ మంత్రైర్వా ।

- 1 ఓం నమో ధాత్రే అదిత్యాయ స్వాహా
- 2 ఓం నమో అర్యష్టే అదిత్యాయ స్వాహా

౧	ఓం నమో	మిత్రాయ	ఆదిత్యాయ స్వాహా
౨	ఓం నమో	అరుణాయ	ఆదిత్యాయ స్వాహా
౩	ఓం నమ	అంశవే	ఆదిత్యాయ స్వాహా
౪	ఓం నమో	భగాయ	ఆదిత్యాయ స్వాహా
౫	ఓం నమ	జంద్రాయ	ఆదిత్యాయ స్వాహా
౬	ఓం నమో	వివస్వతే	ఆదిత్యాయ స్వాహా
౭	ఓం నమః	పూర్ణే	ఆదిత్యాయ స్వాహా
౮	ఓం నమః	పర్వన్యాయ	ఆదిత్యాయ స్వాహా
౯	ఓం నమ	ప్రక్షిప్తే	ఆదిత్యాయ స్వాహా
౧౦	ఓం నమో	విష్ణవే	ఆదిత్యాయ స్వాహా

మృత్యుంజయ హోమః

మృత్యుంజయం త్ర్యంబక మంత్రేణ సమిచ్చర్వాణ్యై రష్టాదశ వారం హునేత్ ॥

త్ర్యంబకం మాఽమృతాత్వాహా ॥

సదీ హోమః

౧. "అమం మే గంగే" ఇతి మంత్రపూర్వకం తత్తన్నామ మంత్రై రేకైక వారం

౨. శీతల నామ మంత్రైర్వా ।

౧	ఓం నమో	గంగాయై	నద్యై స్వాహా ।
౨	ఓం నమో	యమునాయై	నద్యై స్వాహా ।
౩	ఓం నమః	కృష్ణవేద్యై	నద్యై స్వాహా ।
౪	ఓం నమో	గోదావర్యై	నద్యై స్వాహా ।
౫	ఓం నమః	సరస్వత్యై	నద్యై స్వాహా ।
౬	ఓం నమో	నర్మదాయై	నద్యై స్వాహా ।
౭	ఓం నమః	సింధవే	నద్యై స్వాహా ।
౮	ఓం నమః	రావర్యై	నద్యై స్వాహా ।

సముద్ర హోమః

సముద్రాన్ "సముద్రాదూర్భి" రితి మంత్రపూర్వకం తత్తన్నామ మంత్రైర్నాగైశ్చ

ప్రక్షిప్తైర్హునేత్ । తేషాం నామ మంత్రైర్వా ॥

సముద్రాదూర్ఢి ... నాభి:

1. ఓం నమో లవణాయ సముద్రాయ స్వాహా ।
2. ఓం నమ ఇక్షవే సముద్రాయ స్వాహా ।
3. ఓం నమః సురాయై సముద్రాయ స్వాహా ।
4. ఓం నమః సర్పిషే సముద్రాయ స్వాహా ।
5. ఓం నమో దధ్నే సముద్రాయ స్వాహా ।
6. ఓం నమః క్షీరాయ సముద్రాయ స్వాహా ।
7. ఓం నమో జలాయ సముద్రాయ స్వాహా ।

సంధ్యాది హోమః

సంధ్యా త్రయం గాయత్రీ మంత్ర పూర్వకం తత్తన్నామ మంత్రైః రేక్షకవాహునేత్ । తాసాం నామ మంత్రైర్వా ॥

ఓం తత్సవితుః యాత్

1. గాయత్ర్యై స్వాహా ।
2. సావిత్ర్యై స్వాహా ।
3. సరస్వత్యై స్వాహా ।

చతుర్వేదాన్ తత్రన్మంత్రై ర్ఘనేత్ ॥ యథా--

1. ఇషేత్వో పశున్సాహి ।
ఓం నమో యజుర్వేదాయ స్వాహా ।
2. అగ్నిమీశే.... ధాతమం ।
ఓం నమ ఋగ్వేదాయ స్వాహా ।
3. అగ్న ఆయాహి.... బర్హిషి ।
ఓం నమ స్సామవేదాయ స్వాహా ।
4. శంసో దేవీ వంతునః ।
ఓం నమ అధర్వణ వేదాయ స్వాహా ।

విశ్వేదేవ హోమః

విశ్వేదేవాః మాదయుధ్వం స్వాహా ।

ఓం నమో విశ్వేభ్యో దేవేభ్యః స్వాహా ।

అశ్వనీ దేవతా హోమః

అశ్వనీ దేవతా హోమః ... మాగసః స్వాహా ।

ఓం నమ అశ్వినీ దేవతా హోమః స్వాహా ।

దిక్పాలక హోమః

దిక్పాలక తత్త్వంత్రై రేకైకవారం సమిచ్ఛర్వాజ్యై ర్హవేత్ నామ మంత్రైర్యా ॥

ఇంద్రం వో కేవలః స్వాహా ।

ఓం నమ ఇంద్రాయ దిక్పాలాయ స్వాహా ।

అగ్నిం దూతం క్రతుగ్ం స్వాహా ।

ఓం నమ అగ్నే దిక్పాలాయ స్వాహా ।

యమాయ కృతః స్వాహా ।

ఓం నమో యమాయ దిక్పాలాయ స్వాహా ।

మౌఘిణః సహ స్వాహా ।

ఓం నమో నిర్భతయే దిక్పాలాయ స్వాహా ।

అమృత మే ... రాచకే స్వాహా ।

ఓం నమో వరుణాయ దిక్పాలాయ స్వాహా ।

అపి వాయు ... మహే స్వాహా ।

ఓం నమో వాయవే దిక్పాలాయ స్వాహా ।

సోమో భేనుగ్ం తస్మై స్వాహా ।

ఓం నమో కుబేరాయ దిక్పాలాయ స్వాహా ।

అమృతానం స్వస్తయే స్వాహా ।

ఓం నమ ఈశానాయ దిక్పాలాయ స్వాహా ।

అగ్ని రుద్రా ... దేవాః స్వాహా ।

ఓం నమ ఆకాశాయ స్వాహా ।

మహి యోః ... భరీమభిః స్వాహా ।

ఓం నమో మహ్యై స్వాహా ।

అమృతం మౌఘిణ సమిచ్ఛర్వాజ్యై రేకైకవారం ।

అమృత మే వరుణ ... రాచకే స్వాహా ।

అమృతానం ... ప్రమోషిః ॥

అగ్నిం దూతం ... స్మత్ ॥

శతచ్చిద్ర దేవతా హోమః

అగ్నే సహస్రాక్ష వాజాయస్వహః

ఓం నమః ప్రజాపతయే స్వహః ।

సాధుణ్య దేవతా హోమః

దిక్పాల సాధుణ్య దేవతాం శ్రియం కేవలాజ్యేన అష్టవారం హునేత్ । యథా శ్రీ ర్మే భజతు అలక్ష్మీర్మే నశ్యతు స్వహః ।

అథాంగ హోమః

“దధ్యుస్వహో హనూభ్యాగ్ం స్వాహే త్యంగ హోమన్ జుహోతి” -

1. ఓం దధ్యుః	స్వాహా ।	17. ఓం గ్రీవాభ్యః	స్వాహా ।
2. ఓం హనూభ్యాగ్	స్వాహా ।	18. ఓం స్కంధేభ్యః	స్వాహా ।
3. ఓం ఓష్ఠాభ్యాగ్	స్వాహా ।	19. ఓం కీకసాధ్యః	స్వాహా ।
4. ఓం ముఖాయ	స్వాహా ।	20. ఓం పృష్ఠేభ్యః	స్వాహా ।
5. ఓం నాసికాభ్యాగ్	స్వాహా ।	21. ఓం పాదస్థాయ	స్వాహా ।
6. ఓం అక్షిభ్యాగ్	స్వాహా ।	22. ఓం పార్శ్వాభ్యాగ్	స్వాహా ।
7. ఓం కర్ణాభ్యాగ్	స్వాహా ।	23. ఓం అగ్ంసాభ్యాగ్ం	స్వాహా ।
8. ఓం పారశక్తవో వా		24. ఓం దోషాభ్యాగ్ం	స్వాహా ।
రేభ్యః పక్ష్యభ్య	స్వాహా ।	25. ఓం బాహుభ్యాగ్ం	స్వాహా ।
9. ఓం అవారశక్తవః		26. ఓం జఙ్ఘాభ్యాగ్ం	స్వాహా ।
పార్యేభ్యః పక్ష్యభ్య	స్వాహా ।	27. ఓం శ్రోణీభ్యాగ్ం	స్వాహా ।
10. ఓం శీర్షే	స్వాహా ।	28. ఓం ఊరూభ్యాగ్ం	స్వాహా ।
11. ఓం భ్రూభ్యాగ్	స్వాహా ।	29. ఓం అశ్రీవద్భ్యాగ్ం	స్వాహా ।
12. ఓం లలాటాయ	స్వాహా ।	30. ఓం జఙ్ఘాభ్యాగ్ం	స్వాహా ।
13. ఓం మూర్ధ్నే	స్వాహా ।	31. ఓం భసదే	స్వాహా ।
14. ఓం మస్తిష్కాయ	స్వాహా ।	32. ఓం శిఖణ్డేభ్యః	స్వాహా ।
15. ఓం కేశేభ్యః	స్వాహా ।	33. ఓం వాలధానాయ	స్వాహా ।
16. ఓం వహాయ	స్వాహా ।	34. ఓం అణ్డాభ్యాగ్ం	స్వాహా ।

1. ఓం శేఫాయ	స్వాహా ।	43. ఓం లోహితాయ	స్వాహా ।
2. ఓం రేతసే	స్వాహా ।	44. ఓం మాగ్నసాయ	స్వాహా ।
3. ఓం ప్రత్యుభ్యః	స్వాహా ।	45. ఓం స్నావభ్యః	స్వాహా ।
4. ఓం ప్రతిననాయ	స్వాహా ।	46. ఓం ఆస్తభ్యః	స్వాహా ।
5. ఓం వద్యః	స్వాహా ।	47. ఓం మజ్జభ్యః	స్వాహా ।
6. ఓం శుభ్యః	స్వాహా ।	48. ఓం అంగేభ్యః	స్వాహా ।
7. ఓం లోమభ్యః	స్వాహా ।	49. ఓం అత్మనే	స్వాహా ।
8. ఓం ర్వచ	స్వాహా ।	50. ఓం సర్వస్మై	స్వాహా ।

తతి: స్విష్టకృష్ణయాది పూర్ణామృతి బ్రహ్మ విసర్జనాంత హోమశేషం నిర్వర్త్య
పూర్ణాం దద్యాత్ ।

అథ భూతబలి:

1. **తతి:** కన్య బహిరీశాన్యే "యే భూతా" ఇతి నారికేళం భింద్యాత్ ।
2. **యే భూతా:** ప్రచరన్తి దివా నక్తం బలిమిచ్చన్తో వితుదస్య ప్రేష్యాః । తేభ్యో
3. **పూర్ణామృతా** హరామి మయి పుష్టిం పుష్టిపతి ర్దధాతు" ॥

4. **పాద పాదా** ప్రక్షాళ్య ఆచమ్య అగ్నిం సంపూజ్య ఉద్వాస యేద్యథా ।
5. **ఓం యుజ్మ** యజ్ఞం గచ్ఛ యజ్ఞపతిం గచ్ఛ స్వాం యోనిం గచ్ఛ స్వాహా । ఏష తే
6. **యజ్ఞపతి** సహనూ క్రవాకః సువీరః స్వాహా । దేవా గాతువిదో గాతుం విత్వా
7. **విత్వా** కుసస్పత ఇమం నో దేవ దేవేషు యజ్జగ్ం స్వాహా । వాచి స్వాహా । వా
8. **స్వాహా** ॥ -- ఇత్యగ్ని ముద్వాసయేత్

9. **తతి** ఏత కుండపక్ష హోమవిధిః । పూర్వోక్త కుండత్రయ పక్షే ఏకస్మిన్నవగ్రహ
10. **కుం** దిక్కుల సాధ్యణ్య దేవతా హోమం కేవలా జ్యేష్ఠ చ శాంతి హోమకుండే
11. **కుం** దిక్కుల హోమం చ కుర్యాత్ । కుండత్రయేపి ఇథాధానాది చక్షష్ఠంత పూర్వాంగ
12. **కుం** దిక్కుల గృతాది ఉత్తరాంగ హోమః పాత్రాసాదనాది బ్రహ్మవిసర్జనాంతం
13. **కుం** దిక్కుల గ్రహాంగం ।

14. **తతి** ప్రాణానాం పునః పూజాం కృత్వా దేవతా ఉద్వాస యేత్ ॥

యజమానాభిషేక విధి:

1. **తతి** గృహభిష్టాగ్నే ఇశానే వా అభిషేకార్థం కల్పిత మండపే పుత్ర పౌత్రాది
2. **యజమానం** భద్రపీఠే ప్రాజ్ఞుఖ ముపవేశ్య ఆచార్యః బ్రాహ్మణై స్సహ

శతచ్చిద్రబ్బహత్తుంభే తత్తత్తలశోదకం నిక్షిప్త వక్ష్యమాణ మంత్రైర్వార్ణయిత
స్సాపయేత్!

1 ఆటోహిష్ఠా	9 వారుణ మంత్రాః
2 హిరణ్య వర్ణా	10 పరం మృత్యో
3 పవమానః సుపర్జన	11 దేవస్య త్వా
4 సముద్ర జ్యేష్ఠా	12 ముంచామి త్వా
5 విష్ణు సూక్తాని	13 త్ర్యంబకం
6 వారుణ సూక్తాని	14 ఋతం చ సత్యం చ
7 గ్రహ మంత్రాః	15 సర్వేషు వా ఏషు లోకేషు
8 దిక్పాలక మంత్రాః	16 దశ శాంతయః

శ్లో॥ సురా స్వామభిషించంతు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరాః
వాసుదేవో జగన్నాథ స్తథా సంకర్షణో విభుః॥
ప్రద్యుష్ముశ్చా నిరుద్ధశ్చ భవంతు విజయాయ తే
అఖండలోఽగ్నిర్భగవాన్యమో వై నిర్భతి స్తథా॥
వరుణః పవనశ్చైవ ధనాధ్యక్ష స్తథా శివః
బ్రహ్మణా సహితా స్సర్వే దిక్పాలా పాంతు తే సదా ।
కీర్తి ర్లక్ష్మీర్భుతి ర్మేధా పుష్టిః శ్రద్ధా క్రియా మతిః
బుద్ధి ర్లజ్ఞా వపు శ్శాంతి స్తుష్టిః కాంతి శ్చ మాతరః ।
ఏతా స్వామభిషించంతు దేవపత్న్యః సమాగతాః
ఆదిత్యశ్చంద్రమా భౌమో బుధ జీవ సితార్కజాః॥
గ్రహాస్వామభిషించంతు రాహుకేతూ చ తర్పితాః
దేవదానవ గంధర్వా యక్షరాక్షస పన్నగాః॥
ఋషయో మనవో గావో దేవమాతర ఏవ చ
దేవపత్న్యో ద్రుమా నాగా దైత్యా శ్చాప్సరసాం గణాః॥
అస్త్రాణి సర్వశస్త్రాణి రాజానో వాహనాని చ

దెషధాని చ రత్నాని కాలస్యావయవా శ్చ యే ।

సరితః సాగరాః శైలా స్తీర్థాని జలదా నదాః

ఏతాన్స్వామభిషించంతు సర్వకామార్థ సిద్ధయే ।

అదిత్యా వసవో రుద్రా విశ్వేదేవా మరుద్గణాః

అభిషించంతు తే సర్వే ధర్మకామార్థ సిద్ధయే ।

అగ్నిగోభిషేకోస్తు ॥ అతః పరం కాంస్యోది పాత్రస్థ దీప్తైః పరితో మంగళార్థాయ

ప్రమేణ నీరాజయేత్ । అథ మంటపస్య చతుర్దిక్షు చిత్రాన్నబలిం దద్యాత్ ॥

యానీహ భూతాని వసంతి తాని

బలిం గృహీత్వా విధివత్ప్రద త్తం ।

అన్యత్ర వాసం పరికల్పయంతు

సమోఽస్తు తేభ్యః సకల గ్రహేభ్యః ॥

- ఇతి

అథ యజమాన అభిషేకాఘ్రత వస్త్రాణ్యాద్యార్యాయ దత్త్వా అన్యవస్త్ర పుండ్రాదికం

గుభ పుష్పాభి రలంకృత్వా “బృహత్సమే” తి రక్షాం ధృత్వా ।

అజ్య దానమ్

అథ పరిహారార్థం నిరీక్షతాజ్యదానం కరిష్యే ॥ - ఇతి సంకల్ప్య ।

అథాహో రూపమభ్యేమి వయసా వయః । తుధో వో విశ్వవేదా విభజతు

అగ్ని రుద్రాసౌ (సం. 1-4-43)

అథాహో రూపం ప్రతి రూపం ...”

- ఇతి మంత్రాభ్యాం కాంస్యపాత్రస్థ ఆజ్యే స్వముఖం నిరీక్ష్య

“ ॥ అలక్ష్మీర్భచ్చ మే దౌష్ట్యం సర్వాంగేషు వ్యవస్థితం ।

అక్ష్మీర్భు శమయాద్య శ్రీయం పుష్టిం చ వర్ధయ ॥

-ఇతి ఆజ్యం సంప్రార్థ్య ।

“ ॥ అమృతానోస్సముద్భూతం విష్ణు ప్రీతికరం శుభం ।

గోనానా మాజ్యమాహారమతః శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥

అస్త్రై బ్రాహ్మణాయ సంప్రదదేనమమ " -

ఇత్యాజ్యం సదక్షిణ తాంబూలం సకాంస్కపాత్రం దద్యాత్

ఏవం అయఃపిండ, కార్వాస, లవణ, తిల, కంబళ, తైల, గుడ దానాని కుర్యాత్
దుర్వానానంతరం స్నాత్వావస్తం పరివర్త్య వా ఆచమ్య వా శుచిర్భవేత్ ॥

అథ నవగ్రహ దానాని తత్తన్మంత్రైః తత్తద్వాన్యైశ్చ కుర్యాత్ ॥

అథ ఆచార్యం భద్రపీఠే ఉపవేశ్య గంధపుష్పాదిభి రలంకృత్య సాలంకారా
సదక్షిణం ఋషభం సాలంకారాం సవత్సాం సదోహన కాంస్యాం సదక్షిణం గాం
దద్యాత్ । తస్మై ప్రధాన దేవతా ప్రతిమాం సవస్త్ర కలశ దక్షిణం దద్యాత్ ।

ఏవం అధిదేవతా ప్రత్యధి దేవతా ప్రతిమానాం చ కుర్యాత్ । అన్యాన్ కలశ
సవస్త్ర ప్రతిమా దక్షిణాన్ ఋత్విగాది బ్రాహ్మణే భ్యో దద్యాత్ ॥

అథ దశదానాని కుర్వీత భూదానం చ విశేషతః

శ్లో ॥ గజాశ్వ రథ వాసాంసి తాంబూలం ఛత్ర చామరే

గృహం ధాన్యాని రత్నాని ఫలపుష్పాది కన్య కాః ।

మనసోద్దిప్త మన్యచ్చ బ్రహ్మస్థాపన మధ్వరం

ఏతాని దద్యాద్వి ప్రేభ్యో యథా విభవ మాదరాత్ ॥

లబ్ధాశీర్వాద మంగళో యజమానః ద్విజాన్ సాధూన్ శక్తును రూపం భోజయి
భూయసీం దత్వా స్వజనైః పరివృతః స్వయం భుక్త్వా సుఖమాసీత

ఏవం యః కురుతే శాంతిం శ్రద్ధా భక్తి సమన్వితః

స సర్వారిష్ట నిర్ముక్తో జీవేద్వర్ష శతం సుఖీ ॥

ఇతి శివమ్ ॥

పత్సర, యుగేశ వివరణ పట్టిక.

సంఖ్య	1	2	3	4	5	యుగేశ
1	పరిపత్సర	ఇదావత్సర	అనువత్సర	ఉద్వత్సర		
2	విభవ	శుక్ల	ప్రమోదూత	ప్రబోత్పత్తి		1. విష్ణుః
3	శ్రీముఖ	భావ	యువ	ధాత		2. బృహస్పతి
4	అపలధాన్య	ప్రమాది	విక్రమ	వృష		3. ఇంద్ర
5	స్వభాను	తారణ	పార్థివ	వ్యయ		4. అగ్ని
6	నిర్వధారి	విరోధి	వికృతి	ఖర		5. త్వష్ట
7	విజయ	జయ	మన్మథ	దుర్లిఖి		6. అభర్షుర్ష
8	విజయ	వికారి	శార్వరి	ప్లవ		7. పితృ
9	విధర్మ	క్రోధి	విశ్వావసు	పరాభవ		8. విశ్వేదేవ
10	శీల	సౌమ్య	సాధారణ	విరోధిక్య		9. సోమ
11	ప్రమాదీ	అనంద	రాక్షస	నల		10. ఇంద్రాగ్ని
12	అనియ్యుక్తి	సిద్ధార్థి	రౌద్ర	దుర్లతి		11. అశ్వినౌ
13	అధిపద్యారి	రక్తాక్షి	క్షోధన	క్షయ		12. భగ

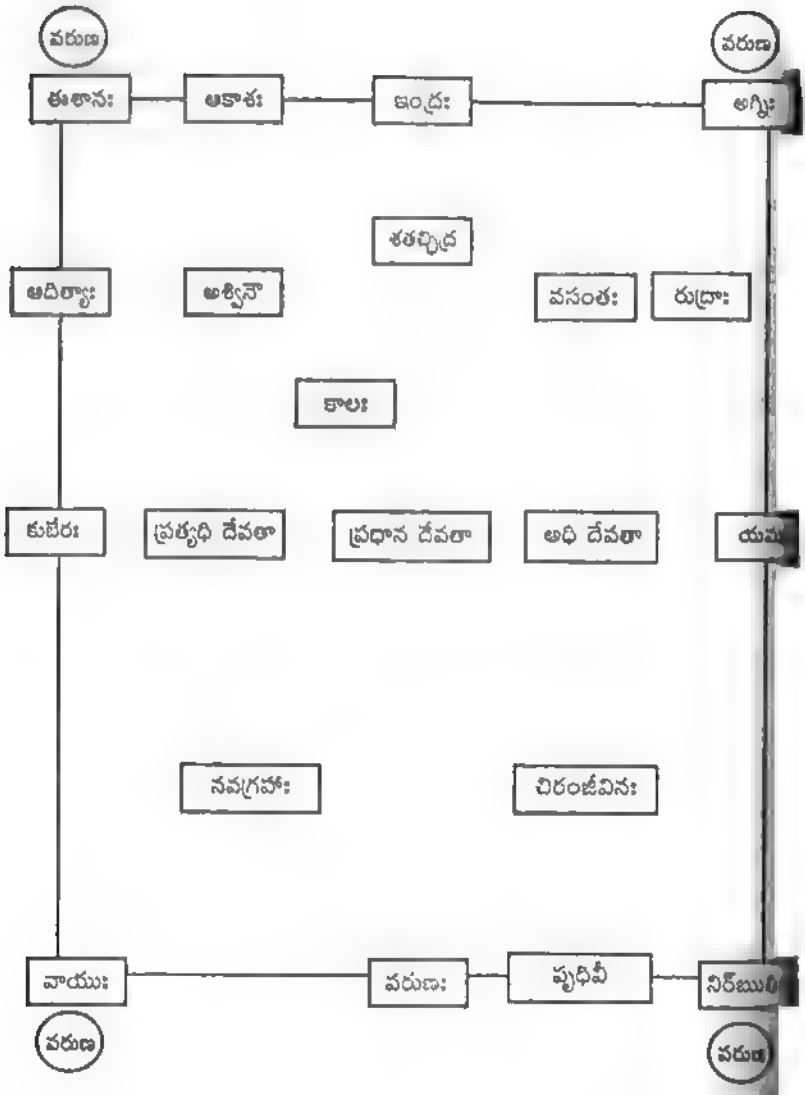
పత్సరకలశ

ఈ పత్సరకలశ ప్రతి అయిదు సంవత్సరములకు వరుసగా సంవత్సరం, ఇదావత్సరం, అనువత్సరం, ఉద్వత్సరం అని పేర్లు. జన్మించిన సంవత్సరం నుండి ప్రారంభించి అయిదు పత్సర దేవతలను క్రమంగా పత్సర కలశలో ప్రార్థన చేయవలెను.

యుగకలశ

ఈ యుగకలశ ప్రతి అయిదు సంవత్సరములు ఒక యుగముగా చెప్పబడినది. ఉదాహరణకు, విభవ, శుక్ల, ప్రమోదూత, ప్రబోత్పత్తి అను ఈ అయిదున్నూ ఒక యుగము. ఇట్లుగా 12 యుగాలుగా ఏర్పడతాయి. ప్రతి యుగానికి ఒక యుగేశ పేరు ఉన్నది. 12 యుగేశ పేర్లు పత్సరం వెన్నో యుగంలో ఉందో ఆ యుగేశ దేవత యుగముగా 12 యుగేశ పేర్లు నలను యుగకలశలో అవాహన చేయాలి.

శ్రీ: భీమరథశాస్త్రి మంటప:

అథ భీమ రథ శాంతిః

శ్రీ గురుభ్యో నమః

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః

ః

అత్మాది సప్తతి తమ వర్ష ప్రవేశే జన్మనక్షత్రే అనుకూలనక్షత్రే వా శుభదివసే
అత్మాది సప్తతి మంగళస్నానం కృత్వా వస్త్రాభరణాదిభిరలంకృత్య పుణ్యదేశే స్వగృహే
కాశాగ్రం కృత్వా ప్రవిశ్య విప్రైః పుణ్యాహం వాచయిత్వా నాందీం కృత్వా
అత్మాది సప్తతి కుర్యాత్.

అథ సంకల్పః

అత్మ శ్రీ మదాది + + + ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం శుభతిథౌ
అత్మాది సప్తతి తమ వర్ష ప్రవేశేన యో దోషస్సమజని తద్దోష పరిహారార్థం
అత్మ తీర్థ తత్తద్దేవతా ప్రసాదేన సర్వారిష్ట పరిహారద్వారా సర్వాభీష్ట సిద్ధ్యర్థం,
అత్మ శిక్షిత జన్మరాశివశాత్ నామనక్షత్ర నామరాశివశాత్ జన్మానుజన్మ త్రిజన్మ
సంకలనశాత్, అంగగ్రహ వశాత్ గోచరగ్రహవశాత్ వామ దక్షిణ వేధవశాత్ షణ్ణక్షత్ర
సంకలనశాత్ ఉపగ్రహవశాత్ భావగ్రహవశాత్ లలోపగ్రహవశాత్ సర్వతోభద్రవశాత్
అత్మాది షడ్వర్ణవశాత్ మహాదంశాంతర్దశా అంతరాంతర్దశా సూక్ష్మదశా ప్రాణ
సంకలనశాత్ గ్రహదారవశాత్ కాలచక్రవశాత్ చ ప్రాప్త సకలారిష్ట పరిహారార్థం
అత్మాది నవగ్రహేషు యేయే గ్రహ అరిష్ట స్థానేషు స్థితాః తై సైః గ్రహైః క్రియమాణ
అత్మాది అగామి సూచిత దుష్టారిష్టపరిహార ద్వారా శుభస్థాన స్థిత ఫలావాప్త్యర్థం,
అత్మాది దైవితాది భౌతిక భౌమా న్తరిక్ష దివ్య మహోత్పాత దుస్స్వప్న శకునాది
అత్మాది అగామి దుష్టారిష్ట పరిహారద్వారా ఆయురభి వృద్ధ్యర్థం, సమ్ముఖోన్ముఖ
అత్మాది రాశి సర్వత తిథి వార క్రూర సర్వకూరగ్రహ వేధవశాత్, నానాచక్రభావ
అత్మాది చ ప్రాప్త సకల దోష నివృత్త్యర్థం సకల సంపత్సమృద్ధ్యర్థం, ఆదిత్యాది
అత్మాది ధీరస్సరం భీమరథ శాంతి కర్మ కరిష్యే.

ఇతి సంకల్పః

అథ రథాధిపతయే ధృత్వా ఋత్విగ్వరణం కుర్యాత్.

యథా -

అథ భ్రాథమణః అదార్యం - " అస్మి న్నుగ్రరథ శాంతి కర్మణి అదార్యం త్వా

అదార్యం కృత్" - ఇతి వృధీయాత్.

అదార్య - "వృధీన్మ కరిష్యామి" ఇతి ప్రతవదేత్.

తతః బ్రహ్మణంవృత్వా----

అథ హోతారం ఉపహోతారం చ క్రమేణ యథా పూర్వం పృత్యా మంత్ర
హోమవిధా చ యథోచితం ఋత్విజో వృణీ యాత్, ఏవం చతుర్వేదజప స్థ
నమస్కార రుద్రాభిషేక ఋత్విజో వృత్యా దుకూ లాద్యైః గంధాదిభి శ్చ తాన్ య
సంభవం పూజయేత్॥

అథ కలశ సంస్కారాః

భూమ్యోపరి దర్శాన్ సంస్తీర్య తదుపరి సర్వాన్ కలశాన్ సంస్థాప్య
తంత్రేణైకేన సంస్కర్యాత్ యథా ॥ -

1. అకలశేషు ధావతి స్వేనో వర్మ విగాహతే అభిద్రోణా కని క్రదత్

- ఇత్యభిమంత్ర

2. తస్తుం తన్వనజసో భానుమన్విహి జ్యోతిష్మతః పథో రక్ష ధియా కృ
అనుల్బణం వయత జోగువామ పోమనుర్భవ జనయాదైవ్యం జన

- ఇతి తంతు నావేష్ట

3. గంధ ద్వారాం శ్రియం

- గంధం విలిప్య

4. ధూరసి ధూర్య ధూర్వస్తం ధూర్వతం యోస్మాన్ధూర్వతి తం
ధూర్వయం వయం ధూర్వామః ॥

-ఇతి ధూపయిత్వా

5. ఆపో అస్మా న్మాతరః శున్దతు ఘృతేన నో ఘృతపువః పునస్తు విశ్వ మ
త్రప్తవహస్తు రిప్ర ముదాభ్యః శుచి రాపూత ఏమి ॥ - ఇత్యుదకమాపూర్త

6. గంగే చ యమునే కృష్ణే గోదావరి సరస్వతి
నర్మదా సింధు కావేరీ జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు ॥

ఇమం మే గంగే యమునే సరస్వతి శుతుద్రి స్తోమగ్ం సచతా పరుష్టియా
అసిక్నియా మరుద్భృధే విత స్తయాఽర్చితేయే శృణుహ్యో సుపో మయా
ఆపో వా ఇదగ్ం సర్వం విశ్వాభూతా న్యాపః ప్రాణా వా
ఆపః పశవ ఆపోఽన్న మాపోఽమృత మాప స్సమ్రా
దాపో విరాదాప స్వరాదాప శ్చందాగ్ం స్వాపో
జ్యోతీగ్ంష్వాపో యజూగ్ంష్వాప స్సత్యమాప స్సర్వా
దేవతా ఆపో భూర్భువస్సువ రాప ఓమ్ ॥ - ఇత్యుదక మభిమంత్ర

7 ఓం భూర్భువస్సువరోం

- ఇత్యక్షతా నిక్షిప్త

8 యా జాతా ఓషధయో దేవేభ్య స్త్రియుగ్ం పురా ।

మందామి బభ్రూణా మహాగ్ం శతం ధామాని సప్త చ ॥

శతం వో అంబ ధామాని సహస్ర ముత వో రుహః । అథా

శతక్రత్వో యూయ మిమం మే అగదం కృత ॥ - ఓషధీ నిక్షిప్త

9 ఓషధయ స్సంవదం తే సోమేన సహ రాజ్ఞా । యస్మై

శరోతి బ్రాహ్మణ స్తగ్ం రాజన్సారయామసి॥

- పంచ త్వచః

10 అశ్వత్థేవో నిషదనం పథేవో వసతిః కృతాః గోభాజ

ఋగ్విలాసథ యత్స నవథ పూరుషమ్॥

- పంచ పల్లవాః

11 కాందా త్యాందా త్పురోహ స్తీ పరుషః పరుషః పరి

విదానో దూర్వే ప్రతను సహస్రేణ శతేన చ॥ యా

శతేన ప్రతనోషి సహస్రేణ విరోహసి॥ తస్యా స్త్రీ

దేవీస్థ కే విధేమ హవిషా వయమ్॥

- ఇతి దూర్వాం

12 ధన్యమసి ధినుహి దేవాన్ ప్రాణాయ త్వా పానాయ

త్వా వ్యానాయ త్వా దీర్ఘమను ప్రసీతి మాయుషేధాం॥

- ధాన్యాని

13 ఉద్యతాసి వరాహేణ కృష్టేన శత బాహునా॥

మృత్తి కే హన మే పాపం యాన్మయా దుష్కృతం కృతం॥ - దశ మృదః

14 గంధ ద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీం॥

ఈశ్వరీగ్ం సర్వభూతానాం తా మిహోపహ్వయే శ్రీయం ॥

- గంధం నిక్షిప్త

15 సహి రత్నాని దాసుషే సువాతి సవితా భగః తం

ఞాగం చిత్ర మీమహే॥

-నవరత్నాని

16 హిరణ్య రూపస్య హిరణ్య స్సంద్యగపాన్నపాత్సదు

హిరణ్య వర్ణః హిరణ్యయా త్పరియోనే నృషద్యా

హిరణ్యదాద దద్యన్న మస్మై ॥

-హిరణ్యం

17. ఆప్యాయస్వ సమేతు తే విశ్వత స్సోమ వృష్టియం ।
భవా వాజస్య సంగధే ॥ -గోక్షీరం ।
18. దధి క్రావణ్ణో ఆకారిషం, జిష్ణో రశ్వస్య వాజినః
సురభినో ముఖాకర త్రృణ ఆయుగ్ంషి తారిషత్ ॥ -గోదధి
19. శుక్రమసి జ్యోతిరసి తేజోసి దేవోప సువితోత్పనా
త్వచ్చిద్రేణ పవిత్రేణ వసో సూర్యస్య రశ్మిభిః ॥ -గో ఘృతం
20. మధు వాతా ఋతాయతే మధు క్షరన్తి సింధవః
మాధ్వీర్న సుంతోష్వదీః మధు నక్త ముతోషసి మధు
మాత్పార్తివగ్ం రజః మధు ద్యౌ రస్తు నః పితా
మధు మాం నో వనస్పతి ర్మధుమాగ్ం అస్తు సూర్యః
మాధ్వీ ఛావో భవంతు నః ॥ -ఇతి మధు
21. స్వాధుః పవస్వ దివ్యాయ జన్మనే స్వాదురింద్రాయ
సుహవీతు నామ్నే ॥ స్వాదు ర్మిత్రాయ వరుణాయ
వాయవే భృహస్పతయే మధుమాగ్ం అదాభ్యః -ఇతి శర్మదా
22. పుష్పావతీః ప్రసూవతీః ఫలినీ రఫలా ఉత ।
అశ్వా ఇవ సజితర్షరీర్వరుధః పారయిష్టవః ॥ -ఇతి పుష్పాణి
23. యాః ఫలినీ ర్యా అఫలా అపుష్పా యాశ్చ పుష్పిణీః ।
భృహస్పతి ప్రసూతా స్తా నో ముందంత్యగ్ంహ సః ॥ -ఇతి ఫలం
24. పునస్తు మా దేవజనాః । పునస్తు మనవో ధియా ।
పునస్తు విశ్వ ఆయవః జాతవేదః పవిత్రవత్ ।
పవిత్రేణ పునాహి మా । శుక్రేణ దేవ దీద్యత్ । అగ్నే
క్రత్వా క్రతుగ్ రను ॥ -కుశ గ్రంధిం
25. యువం వస్త్రాణి పీవసా వసాథే । యువో రచ్చిద్రా
మస్తవో హ సర్గాః । అవాతి రత మనృతాని విశ్వా
ఋతేన మిత్రా వరుణా సచేథే ॥ - వస్త్రేణాచ్యాద్య

సద్యో జాతాది పంచ, హగ్గేసః శుచిః, ప్రతిద్విష్ట, త్ర్యంబకం,
 విష్ణోర్వ్యం, ఆనందాద్యేవ, జోతిష్మతీం - ఇతికలానావాహయేత్ ॥

అధ్యక్షాంతరణ విధినా ప్రతిమా శుద్ధిం కృత్వా పంచామృత, పంచగవ్య శుద్ధోదకై
 స్పృశ్యైః ప్రతిమాః సంస్కృత్య । కలశే దేవతా మంత్ర పూర్వకం ప్రతిమాం
 నిర్మాయ ॥

- ఓం భూః అముక మావాహయామి ।
- ఓం భువః అముక మావాహయామి ।
- ఓం సువః అముక మావాహయామి ॥
- ఓం భూర్భువస్సువః అముక మావాహయామి ॥

అతి తత్ర దేవతా నావాహ్యః । 'అసునీతే' తి ప్రాణప్రతిష్ఠాం కుర్యాదితి సర్వత్రా

అనునీయ ॥

అథ ఉగ్రరథ మండప నిర్మాణ విధిః

అధ్యక్షాః - గ్రహ మండపం నిర్మాయ యథా విధి గ్రహా నావాహ్య పూజయేత్ ॥

గ్రహమండపా తృణ్మే నిర్మతిభాగే వా భూమౌ శ్రీకలాయంత్రం విలిఖ్య

“స్వానా పృథివీ.....॥”

“సహస్ర శీర్షా పురుషః.....

.....అబద్ధ స్ఫురుషం పశుం॥”

“ఇతి ఋక్సప్తకేన చ భూమిం సంప్రార్థ్య” యేన తోకాయ...” ఇతి మంత్రేణ

అధ్యక్షాంతరణ భార పంచకం వా యథా శక్తి ధాన్య రాశిం నిక్షిప్య చతురశ్రం

నిర్మాణ మాతన వస్త్రేణాచ్ఛాద్య తదుపరి తదర్థం తండులరాశిం నిక్షిప్య నూతన

నిర్మాణాచ్ఛాద్య తదుపరి తదర్థం తిలరాశిం నిక్షిప్య తదుపర్యష్టదశ పద్మం విలిఖ్య

తద్వర్ణ ప్రాంకారం విన్యస్య తదుపరి కలశాన్ తత్ర త్ స్థానేషు తూష్టిం సంస్థాపయేత్

అధ్యక్షాః

అథ కలశ విన్యాసః

ప్రాంకార మధ్యే ప్రధానకలశం సంస్థాప్య తద్దక్షిణే తృథి దేవతా కలశం, ఉత్తర

తృథి దేవతా కలశం చ స్థాపయేత్ ఏతత్కలశత్రయ పరితః సవ రిరతిది

అధ్యక్షాః ప్రధానస్య ప్రాంగాగే ఏక మబ్జకలశం తద్దక్షిణే యుగకలశం, ఉత్తర

వత్సర కలశం చ స్థాపయేత్॥ ప్రధానస్య పూర్వే కాలదేవతా కలశం, నైర్వహణ
చిరంజీవినః కలశం ఏకం, స్థాపయేత్ ప్రధానస్య ఆగ్నేయాం వసుకలశం, తద్దక్షి
రుద్రకలశం న్యసేత్. ప్రధానస్య వాయువ్య దిగ్భాగే ఏకం నవగ్రహ కలశం స్థాపయే
ప్రధానస్య ఈశాన్యాం ఆదిత్య కలశం తద్దక్షిణే ఆశ్వినీ కలశం విన్యసేత్ మండప
దిక్షు ఇంద్రాది లోకపాలక కలశాన్. ఇంద్రేశానయోధ్యే ఆకాశకలశం, నిర్భతి వరు
యోర్మధ్యే పృథివీ కలశం చ స్థాపయేత్ । దిదిక్షు చతురోపరుణ కలశాన్ స్థాప
పూర్వే శతచ్ఛిద్ర కలశంచ సంస్థాపయేత్.

- ఇతిభీమరథ మండప దేవతా కలశ విన్యాసః

అథ దేవతా స్థాపనమ్॥

౧ హ్రీంకార మధ్యేవ నివేశిత ప్రధాన కలశే “త్ర్యయంబకం”

- ఇతి మంత్రేణ ప్రతిమాం నిధాయ

త్ర్యంబకం యాజుమహే సుగంధిం పుష్టి వర్ధనం ।

ఉర్వారుక మివ బంధనాన్మృత్యోర్ముక్షీయ మామృతాత్

ఓం భూః మృత్యుంజయ మావాహయామి।

ఓం భువః మృత్యుంజయ మావాహయామి।

ఓం సువః మృత్యుంజయ మావాహయామి।

ఓం భూర్భువస్సువః మృత్యుంజయ మావాహయామి॥

- ఇత్యావాహ్య । అసునీతేతి ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య । పంచోపచారై

- స్సంపూజయేత్॥

౨ తద్దక్షిపార్శ్వ నివేశిత బ్రహ్మ కలశే “బ్రహ్మజజ్ఞానం”

- ఇతి మంత్రేణ ప్రతిమా నిధాయ

బ్రహ్మజజ్ఞానం శ్రుధమం పురస్తాద్విసీమతః సురుచో వేన ఆవః ।

సబుద్ధియా ఉపమా అన్యవిష్టా స్స తశ్చ యోని మసతశ్చ వివః ।

ఓం భూః బ్రహ్మాణ మావాహయామి ।

ఓం భువః బ్రహ్మాణ మావాహయామి ।

ఓం సువః బ్రహ్మాణ మావాహయామి ।

ఓం భూర్భువస్సువః బ్రహ్మాణ మావాహయామి ॥

- ఇత్యావాహ్య । ప్రాణ ప్రతిష్ఠాం కృత్వా పంచోపచారైః పూజయేత్

అశ్వత్థా కలశే "తద్విష్ణోః" మంత్రేణ ప్రతిమాం నిక్షిప్య

తద్విష్ణోః పరమం పదం సదా పశ్యంతి సూరయః । దివీవ చక్షురాతతం ।

తద్విష్ణోః విపశ్యవో జాగృవాం సస్సమిధంతే విష్ణోర్య త్పరమం పదమ్ ॥

ఓం భూః విష్ణు మావాహయామి

ఓం భువః విష్ణు మావాహయామి ।

ఓం సువః విష్ణు మావాహయామి ।

ఓం భూర్భువస్సువః విష్ణు మావాహయామి ॥

• అశ్వాహ్యః । ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య పంచోపచారైః పూజయేత్ ॥

తత్పురః చిరజీవినః ప్రాగాది ప్రాదక్షిణ్యేన ఏకైకస్మిన్ కలశే క్రమేణ

చిరంజీవ కలశ స్థాపనం

నిర్భూతా కలశే ప్రతిమాం నిధాయ నవ చిరంజీవ ఆవాహయేత్ । యథా-

1. ఓం భూః . అశ్వత్థాన మావాహయామి

2. ఓం భూః . బలి మావాహయామి

3. ఓం భూః . కృష్ణద్విపాయన వేదవ్యాస మావాహయామి

4. ఓం భూః . హనుమంత మావాహయామి

5. ఓం భూః . విధీషణ మావాహయామి

6. ఓం భూః . కృపాచార్య మావాహయామి

7. ఓం భూః . పరశురామం మావాహయామి

8. ఓం భూః . మార్కెండేయ మావాహయామి

9. ఓం భూః . ప్రహ్లాదా మావాహయామి

'అశ్వాహ్యః' - ఇతి ప్రాణస్థాపనం కృత్వా । - పంచోపచారైః పూజయేత్ ॥ -

వసు కలశ స్థాపనమ్

ప్రథమః । ఆగ్నేయ భాగే వసుకలశే "అష్టాదేవా" ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

అష్టాదేవైః పూజయేత్ ॥

అగ్నిః । సువః సోమ్యాసః । చతస్రో దేవీ రజరా క్రవిష్టాః । తే యజ్ఞం పాంతు

విజయః । విరూపాక్షః । సంవత్సరేణ మమృతగం స్వస్తి ॥ - ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

అన్నిటి రుచిసా వర్తమానో నివేశయ స్వమృతం మర్త్యం చ । హిరణ్యేన
అహం గృహ దేవో యాతి భువనా విపశ్యన్ ॥

ఓం భూః సూర్యగ్రహ మా॥

అగ్నిం దూతం పృథీమహే హోతారంవిశ్వ వేదసం । అస్య యజ్ఞస్య సుక్రతుం
ఓం భూః సూర్యగ్రాధి దేవతాం అగ్ని...

అగ్నిగ్రామ ప్రచేతసే మీధుష్టమాయ తవ్యసే । వోచేమ శంతమగ్ం హృదే ।
ఓం భూః సూర్యగ్రహ ప్రత్యధి దేవతాం రుద్రం॥

అగ్నిం సంస్మ సమేతు తే విశ్వత స్సోమ వృష్టియం । భవావాజస్య సంగధే॥
ఓం భూః చంద్రగ్రహ మా...

అగ్ని మే సోమో అబ్రవీ దంతర్విశ్వాని భేషజా । అగ్నిం చ విశ్వశంభువ
శామిశ్చవిశ్వభేషజేః ।

ఓం భూః చంద్రగ్రహాధి దేవతాం అప॥

గాగ్రి ఓమాయ సలిలాని తక్ష త్యేకపదీ ద్విపదీ సా చతుష్పదీ । అష్టాపదీ
సహస్రపదీ బభూవుషేఃసహస్రాక్ష రా పరమే వ్యోమన్ ॥

ఓం భూః చంద్రగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం గౌరీం...॥

అగ్ని రూర్ధ్వా దివః కకుత్స్థతిఃపుధివ్యా అయం । అపాగ్ం రేతాగ్ంసీ జిన్వతి॥
ఓం భూః కుజగ్రహ మా... ।

గౌర్వా పృథివి భవాన్మక్షరా నివేశనీ! యద్వా న శర్మ సప్రధాః॥
ఓం భూః కుజగ్రహాధి దేవతాం పృథివీం...॥

మృగైః పశువాదయగ్ంహితేనేవ జయామసి । గామశ్వం పోషయిత్వా
సో ద్యుదతి దృశే ॥

ఓం భూః కుజగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం క్షేత్రపాలకం...॥

అగ్నిం సగ్ని ప్రతిజాగ్రహ్యేన మిష్టా పూర్తే సగ్ం సృజేధా మయం చ ।
పాపైః సగ్ం స్వై పితరం యువాన మన్వా తాగ్ంసీ త్త్వయి తంతు మేతం॥

ఓంభూః బుధగ్రహ మా...

అగ్నిం సంస్మ ర్విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదం । సమాధ మస్య పాగ్ం సురే ॥
ఓం భూః బుధగ్రహాధి దేవతాం విష్ణుం...॥

★ సహస్ర శీర్షా పురుషః సహస్రాక్షః సహస్రపాత్. సభూమింవిశ్వతో వృత్తే
అత్యతిష్ఠ ద్దశాంగులమ్ ॥

ఓం భూః బుధగ్రహ ప్రత్యధి దేవతాం విష్ణుం...॥

5. బృహస్పతే అతి యదర్యో అర్హద్యుమద్విభాతి క్రతుమజ్జనేషు । యద్దీధి
చ్చవసర్త ప్రజా త దదస్మాసు ద్రవిణం ధేహి చిత్రం ॥

ఓం భూః బృహస్పతిగ్రహం.

★ బ్రహ్మ జజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తా ద్విసీమతః సురుచో వేన ఆవః ।
స బుద్ధియా ఉపమా అస్య విష్ణో స్సతశ్చ యోని మసతశ్చ వినః ॥

ఓం భూః బృహస్పతి గ్రహోధిదేవతాం బ్రహ్మణం...

★ ఇంద్రం వో విశ్వతస్పరి హవమహే జనేభ్యః । అస్మాక మస్తు కేవలః ॥
ఓం భూః బృహస్పతి గ్రహ ప్రత్యధిదేవతాంఇంద్రం...॥

6. శుక్రంతే అన్యద్యజతం తే ఆన్య ద్విషురూపే అహనీ ద్యౌరివాసి । విశా
మాయా అవసి స్వధావో భద్రా తే పూషన్ని హరాతి రస్తు ॥

ఓం భూః శుక్ర గ్రహమా.

★ ఇంద్రాణీ మాసు నారిషు సుపత్నీ మహమశ్రవం । నహ్యస్యౌ అపరం
జరసా మరతే పతిః ॥

ఓం భూః శుక్ర గ్రహోధి దేవతాం ఇంద్రాణీం...

★ ఇంద్ర మరుత్స్వ ఇహ పాహి సోమం యథా శార్వాతే అపిబ స్సుతన్య ।
తవ ప్రణీతీ తవ శూర శర్మ న్నావివాసన్తి కవయస్సుయజ్ఞాః ॥

ఓం భూః శుక్రగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం ఇంద్రమరుత్స్వంతం...

7. శమగ్ని రగ్నిభి స్మర శ్చన్న స్తపతు సూర్యః । శం వాతో వాత్సరపా అపశ్ర
ఓం భూః శనిగ్రహ మావాహయామి - ఇత్యా

★ యమాయ సోమగ్ం సునుత యమాయ జుహుతా హవిః । యమగ్ం
యజ్ఞో గచ్ఛ ద్యగ్నిదూతో అరం కృతః ॥

ఓం భూః శనిగ్రహోధి దేవతాం యమం...

★ ప్రజాపతే నత్వ దేతాన్యన్యో విశ్వాజాతాని పరితా బభూవ ।
యత్కామాస్తే జుహుమస్తన్నో అస్తు వయగ్ స్వామ పతయో రయాణామ్
ఓం భూః శనిగ్రహ ప్రత్యధి దేవతాం ప్రజాపతిం

అంబాని శ్రీశ్రీ అభువ దూతీ సదా వృధ స్సఖా । కయా శచిష్టయా వృతా ॥

ఓం భూః రాహుగ్రహమా...॥ - ఇత్యాది

అంబాని గోః పృథ్వి రక్రమీదసన న్మాతరం పునః । పితరం చ ప్రియంఘ్నవః ॥

ఓం భూః రాహు గ్రహాధిదేవతాం గాం ॥

అంబా అస్తు సర్వేభ్యో యే కే చ పృథివీ మను । యే అంత రిక్షే యే దివి తేభ్య
పృథ్వి సమః ॥

అం భూః రాహుగ్రహ ప్రత్యధిదేవతతాం సర్పం...॥

అంబా భృద్వాస్తవ కేతవే పేశో మర్యా ఆపేశసే । సముషద్వి రజాయధాః ॥

అం భూః కేతుగ్రహ మావాహయామి

అంబా విశ్రం చిత్రయంత మస్మే చిత్రక్షత్ర చిత్రతమం పయోధాం । చంద్రం

అంబం పురుషీరం బృహంతం చంద్ర చంద్రాభిర్భణతే దువస్వ ॥

ఓం భూః కేతుగ్రహాధిదేవతాం చిత్రగుప్తం...॥

అంబా దేవానాం పదవీః కవీనామృషీ ర్విప్రాణాం మహిషో మృగాణాం ।

క్షో గృధ్రాణాగ్ం స్వధితి ర్వనానాగ్ం సోమః పవిత్ర మత్యేతి రేభన్ ॥

ఓం భూః కేతుగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాంబ్రహ్మాణం...॥

అంబా హవ్యప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య నవగ్రహాన్ పంచో పచారైః సంపూజయేత్ ॥

అదిత్య కలశ విధి:

అదిత్య కలశాన్ని ఈశాన్యభాగే ద్వాదశాదిత్యాన్ ఏకకలశే "ఉద్యన్న ధ్యేతి" ప్రతిమాం
అంబా హవ్యప్రాణయేత్ ॥

అదిత్య కలశ ముద్ర మహాః । ఆరోహ న్ముత్తరా వైవం । హ్యుద్రోగం మమ ముగ్ధ
అంబం ద నాశయ ॥

అం భూః	ధాతారం	అదిత్య	మావాహయామి	-- అంబాని
అం భూః	అర్చ్యం	అదిత్య	మావాహయామి	-- అంబాని
అం భూః	మేత్రం	అదిత్య	మావాహయామి	-- అంబాని
అం భూః	అరుణం	అదిత్య	మావాహయామి	-- అంబాని
అం భూః	అంశుం	అదిత్య	మావాహయామి	-- అంబాని
అం భూః	భగం	అదిత్య	మావాహయామి	-- అంబాని
అం భూః	ఇంద్రం	అదిత్య	మావాహయామి	-- అంబాని

8. ఓం భూః వివస్వంతం ఆదిత్య మావాహయామి -- ఇత్యాది
 9. ఓం భూః పూషాణం ఆదిత్య మావాహయామి -- ఇత్యాది
 10. ఓం భూః పర్జన్యం ఆదిత్య మావాహయామి -- ఇత్యాది
 11. ఓం భూః త్వష్టారం ఆదిత్య మావాహయామి -- ఇత్యాది
 12. ఓం భూః విష్ణుం ఆదిత్య మావాహయామి -- ఇత్యాది
 -- ప్రాణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య పూజయేత్ ॥

అశ్వినీదేవ కలశ విధి:

ఆదిత్యకలశ స్తోత్రరే అశ్వినీ కలశే "యదయాతం" ఇతి అశ్వినీదేవతే ఆవా
 పూజయేత్ ॥ యథా

యదయాతం వహతుగ్ం సూర్యాయాస్త్రిచక్రేణ సగ్ంసద మిచ్ఛమానౌ । స్తో
 దేవా వశ్వినౌ నాధితో జోహవీమి తానౌ ముంచతమాగసః ॥ (సం. 4-7-12)

-ఇతి ప్రతిమాం నిక్షిప్త్య

ఓం భూః అశ్వినౌ దేవా....! -ప్రతిష్ఠా, పూజాచ

దిక్పాల కలశాః

ప్రాగాది దిక్ష దిక్పాలకాన్ యథాక్రమం కలశేషు ఆవాహ్య పూజయేత్ ॥ య

1. ఇంద్రం వో విశ్వతస్సరి హవామహే జనేభ్యః అస్మాక మస్తు కేవలః॥

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః ఇంద్రం లోకపాల మా...! -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ॥

2. అగ్నిం దూతం వృణీమహే హోతారం విశ్వవేదనం । అన్య యజ్ఞస్య
 సుక్రతుమ్ ॥

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః అగ్నిం లోకపాలం...॥ -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ॥

3. యమాయ సోమగ్ం సునుత యమాయ జుహుతా హవిః ।

యమగ్ం హ యజ్ఞో గచ్ఛ త్వగ్నిదూతో అరం కృతః ॥ -ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః యమం లోకపాల! -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ॥

4. మోషుణః పరా పరా నిర్భతి ర్ద్వహణా వధీత్ । పతీష్ఠ తృష్ఠయా సహ ॥

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః నిర్భతిం లోకపాలం! -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ॥

|| వరుణ శ్రుధీ హవ మద్యా చ మృదయ | త్వామవస్మ్యురాచకే -

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః వరుణం లోకపాలం...|| - ప్రాణప్రతిష్ఠా చ |

|| వరుణ వృతస్పతే త్వష్ట ర్జామాత రద్భుత| ఆవాంస్యో వృణీమహే ||

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః వాయుం లోకపాలం...|| - ప్రాణప్రతిష్ఠా చ|

|| సోమో ధీమగిం సోమో అర్వంత మాశుగిం సోమో వీరం కర్మణ్యం దనాతు |

సోమం విదధ్యగిం సభేయం పితుః శ్రవణం యో దదాశ దన్తే||

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః కుబేరం లోకపాలం...|| - ప్రాణప్రతిష్ఠా చ|

|| అగ్నిశానం జగత స్తస్మషస్పతిం ధియం జన్వ మవసే మామహే వయం |

హిషానో యథా వేధసా మసద్భృధే రక్షితా పాయు రదభ్యః స్వస్తయే

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః ఈ శానం లోకపాలం...|| - ప్రాణప్రతిష్ఠా చ |

అగ్నివాహ్య ఇంద్రాది లోకపాలకా న్సంపూజయేత్

|| అగ్నివాహ్య పురతః ఆకాశ కలశే “అస్మేరుద్రా” ఇతి ప్రతిమాం నిక్షిప్య

అకాశమావాహ్య పూజయేత్ ||

అస్మేరుద్రా మిహనా పర్వతా సో వృత్రహత్యే భరహూతో సజోషాః | యః

అగ్నిగో స్తువతే ధాయి పజ్ర ఇంద్ర జ్యేష్ఠా అస్మాం అవంతు దేవాః ||

ఓం భూః ఆకాశ మా...మి... - ప్రాణప్రతిష్ఠా చ|

|| అగ్నివాహ్య పుష్పిమే మహీకలశే “మహీద్యౌ” రితి ప్రతిమాం నిధాయ మహీమావాహ్య

పూజయేత్ ||

మహీ ద్యౌః పుష్పివీ చ న ఇమం యజ్ఞం మిమిక్షతాం| పిష్యతాం నో భరీ

మహీ || (పం. 4-2)

ఓం భూః మహీ మా... - ప్రాణప్రతిష్ఠా చ |

వరుణ కలశాః

వరుణకలశా చతుష్కోణేషు చతస్రో వరుణదేవతా “ఇమం మే” “తత్త్వాయామి”,

“ఇమం నో అగ్నే”, “సత్యం నో అగ్నే” ఇతి క్రమేణ అవాహ్య పూజయేత్|| యథా-

1 ఈశాన్యం :-

ఇమం మే వరుణ శ్రుధీ హవమద్యా చ మృడయ త్వామ వస్సు రాచకే ।

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః వరుణ మా...॥ -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ

2 అగ్నేయ్యం : తత్వాయామి బ్రహ్మణా వందమాన స్తదాక్షే యజమనో హవిర్వి
అహేడమనో వరుణే హ బోధ్యురుశగ్ం సమాన ఆయుః ప్రమోషీః ॥

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః వరుణమా...॥ -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ

3 నైరృత్యం : త్వన్నో అగ్నే వరుణస్య విద్వాన్ దేవస్య హేడో వయాసి సీష్టా
యజిష్ఠో వహ్నితమః శోశుచానో విశ్వా ద్యేషాగ్ంసి ప్రముముద్ధస్మత్ ॥

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః వరుణ...॥ -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ

4 వాయవ్యాం : సత్వం నో అగ్నే వమో భవోతీనేదిష్ఠో అస్యా ఉషసో వ్యుచ్ఛే ।
యక్ష్యనో వరుణగ్ం రరాణో వీహి మృడీకగ్ం సుహవో న ఏధి ॥

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః వరుణం...॥ -ప్రాణప్రతిష్ఠా చ ।

శతభిద్ర కలశ విధిః

సర్వేషాం పురస్తాత్ శతభిద్ర సమన్విత భృహత్కలశే "అగ్నే సహస్రాక్ష" ప్రతిమాం నిధాయ ప్రజాపతి మావాహ్య పూజయేత్ ॥

అగ్నే సహస్రాక్ష శతమూర్ధ స్తుతం తే ప్రాణాః సహస్ర మపానాః । త్వ
సాహస్రస్య రాయ ఈశిషే తస్మై తే విధేమ వాజాయ స్వాహా ॥ (సం. 4-6-

-ఇతి ప్రతిమాం నిధాయ

ఓం భూః ప్రజాపతిం...॥ - ప్రాణప్రతిష్ఠా చ

అథ సమష్టి మండప దేవతాన్ షోడశోపచారైః సంపూజ్య సువర్ణ ది
మంత్రకుసుమాంజలిం దత్వా దైవతాయై పూజాం సమర్పయేత్ ॥

శ్రీ సుందరము వ్యాఖ్యనామ సంఖ్యయో వ్యాఖ్యనామ సంఖ్యయో
తతో హోమకర్మ సమారభేత్ యధాహి॥

అథ మండ నిర్మాణం

ಗೊಡ್ಡಪಾಠ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಭಾಗೆ ಕುಂದಮೆಕಕರಂ ಭವೆತ್

మార్గం అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య ఇద్ధమాధాయా ఘోరావాఘరయతి ॥

చివరి చర్చ - ఇత్యాజ్య భాగాన్ జుహోతి అత్రాయం విశేషః ।

అక్షిణాభాగాదాజ్యమాదాయ - ౬౦ అంగుళ్య స్వాహా ।

అగ్నియోగార్థ పూర్వార్థే - అగ్నియోగ ఇదం నమమ ॥

శుభాగాదాజ్యమాదాయ - ఓం సోమాయ స్వాహా ।

పూర్వార్థ - సోమాయ ఇదం నమమ॥

శుభ్రులుగాదాజ్యమాదాయ - ౬౦ అగ్నిపోమాభ్యాగ్ స్వాహా.

అగ్రీమభ్యాం ఇదం నమమ ॥

● **సర్వజ్ఞ** భాగాదాజ్యమాదయ - ఓం అగ్నే స్విష్టకృతే స్వాహా

అగ్రయే స్విష్టకృత ఇదం నమమ ॥

(తీనామూలి చతుష్టయేన నేత్రత్రయ వక్త్రాణా ముద్భూటనం భవతి ।

అ. వృష్ణ సమస్తాభి ర్వాహ్యాభి ర్ముత్యా

మీ స్వామి ఓం నమః స్వామి

ఓం భూ: స్వాహా ఓం భూర్భువ: స్వాహా

ఉ. ౧. శుభః స్వాహా

అగ్ని, వాయువులు త్రివారమాజ్యేన జుహోతి ।

“నిజమేద జాతవేద ఇహవహ లోహితాక్ష సర్వకర్మాని సాధయన్తి” ॥

- 40 -

అగ్నేః పంచదశ సంస్కారాః

అంశం: ఎం.ఎ. ఉత్తర విభాగం ప్రతినిధుల మధ్య ఉన్న అంశం

అస్సాగ్ర: గర్భదానం సంపాదయామి నమ: స్వాహా" అనెడి -

- సీమంతోన్నయనం - జాతకర్మ - భీమాగ్నిరితి నామకరణం - ఉపనిష్కృత
 - అన్నప్రాశనం - చౌలకర్మ - ఉపనయనం - ప్రాజాపత్యం - సౌమ్య
 అగ్నేయం - గోదానవత్రం - సమావర్తనం - వివాహం - ఇతి పంచదశ సంసా
 జుహ్వంతు ॥

తతః సువేణాజ్యం చతుర్వారం స్రుచి గృహీత్వా సువేణాపి ధాయ ।
 పుష్పం నిక్షిప్త హస్త ద్భయేన గృహీత్వా తస్మాలం చామ స్తనాంతం నీత్వా దక్షిణ
 పురస్థర ప్రిష్ఠన్ వైశ్వానర మంత్రం వౌషదం తేన హునేత్ ॥ యథా.

"ఓం వైశ్వానర జాతవేద ఇహోవహ లోహితాక్ష సర్వకర్మాణి సాధయ వౌష
 ఇతి వైశ్వానర మంత్రం వౌషదం తేన హుత్వాతతో శ్రీమహా లక్ష్మీగణ
 మంత్రం దశధా విభజ్య దశాహుతీ ర్హుత్వా పునః సమస్త మంత్రేణచాజ్యేన చతుర్
 హునేత్ ॥ తథాహి

- 1 ఓం స్వాహా ।
 - 2 ఓం శ్రీం స్వాహా ।
 - 3 ఓం శ్రీం హ్రీం స్వాహా ।
 - 4 ఓం శ్రీం హ్రీం క్షీం స్వాహా ।
 - 5 ఓం శ్రీం హ్రీం క్షీం గ్లోం స్వాహా ।
 - 6 ఓం శ్రీం హ్రీం క్షీం గ్లోం గం స్వాహా ।
 - 7 ఓం శ్రీం హ్రీం క్షీం గ్లోం గం గణపతయే స్వాహా ।
 - 8 ఓం శ్రీం హ్రీం క్షీం గ్లోం గం గణపతయే వరవరద స్వాహా ।
 - 9 ఓం శ్రీం హ్రీం క్షీం గ్లోం గం గణపతయే వరవరద సర్వజనం మే వశం స్వాహా ।
 - 10 ఓం శ్రీం హ్రీం క్షీం గ్లోం గం గణపతయే వరవరద సర్వజనం మే వశమానయ స్వాహా ।
- పునః సమస్త గణపతి మంత్రేణ చతుర్వారం హునేత్ ।
 సామాన్యం సర్వతంత్రాణామే తదగ్నిముఖం మతం ॥

అగ్నేభీమ దేవతావాహనమ్

"త్రైంబకం ॥" మృత్యుంజయ కల్పయామినమః

ఇత్యగ్నౌ మృత్యుదేవతా మూర్తింకల్పయిత్వా

"అత్వా వహంతు హరయః స చేతనః శ్చైతైరశ్చై స్సహకేతుమద్భిః వా
 ర్చలవద్భి ర్మనోజవై రాయాహి శీఘ్రం మమ హవ్యాయ శర్వం ॥"

స్వమిని సర్వ అగన్నాధ యావద్దోమావసానకం ।

తా నిత్యం శ్రీతి భావేన కుండేస్మిన్ సన్నిధిం కురు ॥

ఇతి సర్వా । "త్ర్యంబకం" ఇత్యగ్నౌ పుష్పం నిక్షిప్య - అసునీ తేతి ప్రాణాన్

అగ్నియ్య ఉపదాః సంపూజయేత్ ॥

అథ వక్త్రైక్వికరణ హోమః

అగ్నియ్య । అస్మిన్ భీమ దేవతా హోమే కర్మణి వహ్ని మృత్యు దేవతయోః

సంతానాన్య కర్మ కరిష్యే ॥

ఇతి సంకల్ప్య - "త్ర్యంబకం" ఇతి మంత్రేణ పంచవింశతి వారమా జ్యాహుతీ

ప్రసాదీ సందానం కుర్యాత్

అథ నాడీ సందాన హోమః

అగ్నికాదమ్య అస్మిన్ భీమదేవతాహోమే కర్మణి వహ్ని మృత్యు దేవతయోః

సంతానాన్య కర్మ కరిష్యే ॥

ఇతి సంకల్ప్య వహ్ని మృత్యు దేవతయోరైక్య మాతృనా సహ భావయన్ -

"త్ర్యంబకం" ఇతి మంత్రేణ ఏకాదశా జ్యాహుతీ ర్హనేత్ ॥ తతః ప్రధాన హోమం

ప్రసాదీ । తథాహ -

అథ ధృధదుతః గ్రహయజ్ఞోక్త ప్రకారేణ గ్రహయజ్ఞంకృత్వా "త్ర్యంబకం"

మంత్రేణ ఘృతసిక్త గుడూచి చర్వాజ్యైః రప్తోత్తం(సహస్రం) శతం జహుయాత్ ।

తతః "ఘృహ్యజ్ఞానం", తద్విష్ణోః "ఇతి ద్వాభ్యాం పలాశ చర్వాజ్యైః యధాశక్తి

ర్హనేత్ ॥

అథ హోమః । అగ్ని దేవతయో రాతృనా సహైక్యభావాన్నమతేతి త్యాగో న సంభవతి । -

చిరంజీవి దేవతా హోమః

అగ్నియ్య । చిరంజీవినః తత్తన్నామ మంత్రైః ప్రత్యేక మష్ట సంఖ్యయా

ర్హనేత్ ॥

ఉప

నమశ్చిరంజీవినే

౧. శ్వత్థామ్నే

స్వాహా

॥

॥

బలయే

3.	॥	॥	వ్యాసాయ
4.	॥	॥	హనూమతే
5.	॥	॥	విభీషణాయ
6.	॥	॥	కృపాయ
7.	॥	॥	పరశు రామాయ
8.	॥	॥	మార్కండేయాయ
9.	॥	॥	ప్రహ్లాదాయ

వసు దేవతా హోమః

అష్టవసున్ "అష్టాదేవా స్వస్తి॥" ఇతి మంత్రపూర్వకం తత్తన్నామ మంత్రే
సమిచ్చర్వాణ్యైర్వసేత్, అథవా తేషాం నామ మంత్రైర్వా।

1. ఓం నమో ధృవాయ వసవే స్వాహా
2. ఓం నమో ధ్యాయ వసవే స్వాహా
3. ఓం నమః సోమాయ వసవే స్వాహా
4. ఓం నమో భ్యో వసవే స్వాహా
5. ఓం నమో నిలాయ వసవే స్వాహా
6. ఓం నమో నలాయ వసవే స్వాహా
7. ఓం నమః ప్రత్యూషాయ వసవే స్వాహా
8. ఓం నమః ప్రభాసాయ వసవే స్వాహా

ఏకాదశ రుద్ర హోమః

ఏకాదశరుద్రాన్ "కద్రుద్రాయే" తి మంత్రపూర్వకం తత్తన్నామ మంత్రైః
అథవా తేషాం నామ మంత్రైః

1. ఓం నమో వీరభద్రాయ రుద్రాయ స్వాహా
2. ఓం నమః శంభవే రుద్రాయ స్వాహా
3. ఓం నమో గిరీశాయ రుద్రాయ స్వాహా
4. ఓం నమో భైరవాయ రుద్రాయ స్వాహా
5. ఓం నమః పినాకినే రుద్రాయ స్వాహా

అశ్వనీ దేవతా హోమః

యదయాతం ... మాగసః స్వాహా ।

ఓం నమ అశ్వభ్యాం దేవాభ్యాగ్ం స్వాహా ।

దిక్పాలక హోమః

దిక్పాలకాన్ తత్తన్మంత్రై రేకైకవారం సమిచ్ఛర్వాజ్యై ర్వునేత్ । నామ మంత్రై

1. ఇంద్రం వో కేవలః స్వాహా ।

ఓం నమ ఇంద్రాయ దిక్పాలాయ స్వాహా ।

2. అగ్నిం దూతం క్రతుగ్ం స్వాహా ।

ఓం నమ అగ్నయే దిక్పాలాయ స్వాహా ।

3. యమాయకృతః స్వాహా ।

ఓం నమో యమాయ దిక్పాలాయ స్వాహా ।

4. మోషణఃసహ స్వాహా ।

ఓం నమో నిర్భతయే దిక్పాలాయ స్వాహా ।

5. ఇమం మే ...రాచకే స్వాహా ।

ఓం నమో వరుణాయ దిక్పాలాయ స్వాహా ।

6. తవ వాయు ...మహే స్వాహా ।

ఓం నమో వాయవే దిక్పాలాయ స్వాహా ।

7. సోమో ధేనుగ్ంతస్మై స్వాహా ।

ఓం నమో కుబేరాయ దిక్పాలాయ స్వాహా ।

8. తమీశానంస్వస్తయే స్వాహా ।

ఓం నమ ఈశానాయ దిక్పాలాయ స్వాహా ।

9. ఆస్మే రుద్రా ...దేవాః స్వాహా ।

ఓం నమ ఆకాశాయ స్వాహా ।

10. మహీ ద్యౌః ... భరీమభిః స్వాహా ।

ఓం నమో మహ్యై స్వాహా ।

చతురో వరుణాన్ సమిచ్ఛర్వాజ్యై రేకైకవారం ।

మీ దరుణ రాచకే స్వాహా ।

మీ దుష్ట ప్రమోషి ॥

మీ అగ్ని స్మృత్ ॥

మీ శక్తి విధి ॥

శతచ్చిద్ర దేవతా హోమః

అగ్ని సహస్రీక్ష వాజాయస్వాహా ।

ఓం నమః ప్రజాపతయే స్వాహా ।

సాధుణ్య దేవతా హోమః

సాధుణ్య దేవతాం శ్రియం కేవలాజ్యేన అష్టవారం హునేత్ । యథా

శ్రి గృ ధనురు అలక్ష్మీర్మే నశ్యతు స్వాహా ।

తిలహోమః

అగ్నిగ్న్య । ప్రాణానాయమ్య త్ర్యంబక మృత్యుంజయ దేవతా ముద్దిశ్య త్ర్యంబక
సాధుణ్య దేవతా ప్రీతి ద్వారా మమాపమృత్యు నివారణ ద్వారా సర్వ శుభఫలా
ప్రసాద శతత్రయ తిలహోమం కరిష్యే ।

- ఇతి సంకల్ప్య - హోమం కుర్యాత్ ॥

అథాంగ హోమః

అగ్నిస్వాహా హనూభ్యాగ్ం స్వాహే త్యంగ హోమాన్ జుహోతి" -

అగ్ని	స్వాహా ।	9. ఓం అవారణక్షవః	
హనూభ్యాగ్	స్వాహా ।	పార్శ్వేభ్యః పక్ష్యభ్య	స్వాహా ।
ఉష్ణాభ్యాగ్	స్వాహా ।	10. ఓం శీర్షే	స్వాహా ।
మంథాయ	స్వాహా ।	11. ఓం క్రూభ్యాగ్	స్వాహా ।
హస్తాభ్యాగ్	స్వాహా ।	12. ఓం లలాటాయ	స్వాహా ।
అగ్నిగ్న్య	స్వాహా ।	13. ఓం మూర్ధ్నే	స్వాహా ।
అగ్నిగ్న్య	స్వాహా ।	14. ఓం మస్తిష్కాయ	స్వాహా ।
సాగర్భ్యహోమ వా		15. ఓం కేశేభ్యః	స్వాహా ।
గ్నిగ్న్య పక్ష్యభ్య	స్వాహా ।	16. ఓం వహాయ	స్వాహా ।

17. ఓం గ్రీవాభ్యః	స్వాహా ।	34. ఓం అణ్డాభ్యాగ్ం	స్వాహా
18. ఓం స్కంధేభ్యః	స్వాహా ।	35. ఓం శేషాయ	స్వాహా
19. ఓం కీకసాధ్యః	స్వాహా ।	36. ఓం రేతసే	స్వాహా
20. ఓం పుష్టిభ్యః	స్వాహా ।	37. ఓం ప్రజభ్యః	స్వాహా
21. ఓం పాజస్యాయ	స్వాహా ।	38. ఓం ప్రజననాయ	స్వాహా
22. ఓం పార్వాభ్యాగ్	స్వాహా ।	39. ఓం పద్మ్యః	స్వాహా
23. ఓం అగ్ంసాభ్యాగ్ం	స్వాహా ।	40. ఓం శఫేభ్యః	స్వాహా
24. ఓం దోషాభ్యాగ్ం	స్వాహా ।	41. ఓం లోమభ్యః	స్వాహా
25. ఓం బాహుభ్యాగ్ం	స్వాహా ।	42. ఓం త్వదే	స్వాహా
26. ఓం జహ్వాభ్యాగ్ం	స్వాహా ।	43. ఓం లోహితాయ	స్వాహా
27. ఓం క్రోడీభ్యాగ్ం	స్వాహా ।	44. ఓం మాగ్ంసాయ	స్వాహా
28. ఓం ఊరూభ్యాగ్ం	స్వాహా ।	45. ఓం స్నావభ్యః	స్వాహా
29. ఓం అప్టీవద్భ్యాగ్ం	స్వాహా ।	46. ఓం ఆస్థభ్యః	స్వాహా
30. ఓం జహ్వాభ్యాగ్ం	స్వాహా ।	47. ఓం మజ్జభ్యః	స్వాహా
31. ఓం భసదే	స్వాహా ।	48. ఓం అంగేభ్యః	స్వాహా
32. ఓం శిఖణ్డేభ్యః	స్వాహా ।	49. ఓం ఆత్మనే	స్వాహా
33. ఓం వాలధానాయ	స్వాహా ।	50. ఓం సర్వస్మై	స్వాహా

తతః స్విప్తకృజ్జయాది పూర్ణాహుతి బ్రహ్మ విసర్జనాంత హోమశేషం నిర్వ
భూతబలిం దద్యాత్ ।

అథ భూతబలిః

కుండస్య బహిరీశాన్యే “యే భూతా” ఇతి నారితేళం భింద్యాత్ ।

“యే భూతాః ప్రచరన్తి దివా నక్తం బలిమిచ్చన్తో వితుదస్య ప్రేష్యాః । తే
బలిం పుష్టికామో హరామి మయి పుష్టిం పుష్టిపతి ర్ధధాతు” ॥

పాణీ పాదౌ ప్రక్షాళ్య ఆచమ్య అగ్నిం సంపూజ్య ఉద్వాస యేద్యథా ।

ఓం యజ్ఞ యజ్ఞం గచ్ఛ యజ్ఞపతిం గచ్ఛ స్వాం యోనిం గచ్ఛ స్వాహా ।
తే యజ్ఞో యజ్ఞపతే సహనూ క్తవాకః సువీరః స్వాహా । దేవా గాతువిదో గా
విత్వా గాతుమిత మనస్తత ఇమం నో దేవ దేవేషు యజ్ఞగ్ం స్వాహా ।
స్వాహా । వా తేధా స్వాహా ॥

-- ఇత్యగ్ని ముద్వాసయేత్

తతః ప్రతిమానాం పునః పూజాం కృత్వా దేవతా ఉద్వాస యేత్ ॥

యజమానాభిషేక విధి:

అగ్రగు ధరదిగ్భాగే బాశానే వా అభిషేకార్థం కల్పిత మండపే పుత్ర పౌత్రాది

యజమానం భద్రపీఠే ప్రాజ్ఞుభి ముపవేళ్య అచార్యః బ్రాహ్మణై స్సహ

యా, అగ్రసాముంభే తత్తత్కలశోదకం నిక్షిప్త్య వక్ష్యమాణ మంత్రైర్మార్గయిత్యా

నీతిః॥

అగ్రహారాన్ని

7 గ్రహ మంత్రాః

అగ్రాన్ని వర్ణ

8 దిక్పాలక మంత్రాః

అగ్రమాను సువర్ణన

9 త్ర్యంబకం

అగ్రముద్ధ శ్చిష్టా

10 ఋతం చ సత్యం చ

అగ్ర సూక్తాని

11 సర్వేషు వా ఏషు లోకేషు

అగ్రుని సూక్తాని

12 దశ శాంతయః

౧౧ శ్లో॥ సురా స్వామభిషించంతు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరాః

తానుదేవో జగన్నాథ స్తథా సంకర్షణో విభుః॥

బ్రహ్మన్నుక్తా నిరుద్ధశ్చ భవంతు విజయాయ తే

అఖండలోఽగ్నిర్భగవాన్యమో వై నిర్భతి స్తథా॥

భరుణః పవనశ్రైవ ధనాధ్యక్ష స్తథా శివః

బ్రహ్మణా సహితా స్సర్వే దిక్పాలా పాంతు తే సదా ।

శీర్షి ధక్షీర్ణ్మ తి ర్మేధా పుష్టిః శ్రద్ధా క్రియా మతిః

బుద్ధి ర్లక్ష్య వపు శ్చాంతి స్తుష్టిః కాంతి శ్చ మాతరః ।

ఏతా స్వామభిషించంతు దేవపత్న్యః సమాగతాః

అగ్రశ్చ శృంద్రమా భౌమో బుధ జీవ సితార్కజాః॥

గ్రహా స్వామభిషించంతు రాహుకేతూ చ తర్కితాః

దేవదాసవ గంధర్వా యక్షరాక్షస పన్నగాః॥

ఋషయో మనవో గావో దేవమాతర ఏవ చ

దేవపత్న్వీ ద్రుమా నాగా దైత్యా శ్చాపురసాం గణః।

అస్త్రాణి సర్వశస్త్రాణి రాజానో వాహనాని చ

ఔషధాని చ రత్నాని కాలస్యావయవా శ్చ యే ।

సరితః సాగరాః శైలా స్తీర్థాని జలదా నదాః

ఏతాస్త్యైమభిషించంతు సర్వకామార్థ సిద్ధయే ।

ఆదిత్యా వనవో రుద్రా విశ్వేదేవా మరుద్గణాః

అభిషించంతు తే సర్వే ధర్మకామార్థ సిద్ధయే ।

అమృతాభిషేకోస్తు ॥ అతః పరం కాంస్యాది పాత్రస్థ దీపైః పరితో మంగళార్థాం
ప్రాదక్షిణ్య క్రమేణ నీరాజయేత్ । అథ మంటపస్య చతుర్దిక్షు చిత్రాన్నబలిం దద్యాత్

యథా--

యానీహ భూతాని వసంతి తాని బలిం గృహీత్వా విధివత్ప్రద త్తం ।

అన్యత్ర వాసం పరికల్పయంతు నమోఽస్తు తేభ్యః సకల గ్రహేభ్యః ॥ - ఇతి

అథ యజమాన అభిషేకాఘ్నత వస్త్రాణ్యాచార్యాయ దత్వా అన్యవస్త్ర పుండ్రాదిక
ధృత్వా గంధ పుష్పాభి రలంకృత్వా “బృహత్సామే” తి రక్షాం ధృత్వా ।

ఆజ్య దానమ్

.... అలక్ష్మీ పరిహారార్థం నిరీక్షతాజ్యదానం కరిష్యే ॥ - ఇతి సంకల్ప్య ।

1. రూపేణవో రూపమబ్యైమి వయసా వయః । తుధో వో విశ్వవేదా విభజతు
వర్షిష్యే అధినాకే॥ (సం. 1-4-43)

2. “ రూపం రూపం ప్రతి రూపం ...”

- ఇతి మంత్రాభ్యాం కాంస్యపాత్రస్థ అజ్యే స్వముఖం నిరీక్ష్య

శ్లో ॥ యా అలక్ష్మీర్యచ్చ మే దౌస్త్వం సర్వాంగేషు వ్యవస్థితం ।

తత్సర్వం శమయాద్య శ్రియం పుష్టిం చ వర్ధయ ॥

-ఇతి ఆజ్యం సంప్రార్థ్య ।

శ్లో ॥ కామధేనోస్సముద్భూతం విష్ణు ప్రీతికరం శుభం ।

దేవానా మాజ్యమాహారమతః శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥

అస్మై బ్రాహ్మణాయ సంప్రదదేనమమ " -

ఇత్యాజ్యం సదక్షిణ తాంబూలం సకాంస్యపాత్రం దద్యాత్

ఏవం అయఃపిండ, కార్పాస, లవణ, తిల, కంబళ, తైల, గుడ దానాని కుర్యాత్ ।

కుర్వానానంతరం స్నాత్వావస్త్రం పరివర్త్య వా ఆచమ్య వా శుచిర్భవేత్ ॥

అథ నవగ్రహ దానాని తత్తన్మంత్రైః తత్తద్ధాన్యైశ్చ కుర్యాత్ ॥

అథ అచార్యం భద్రపీఠే ఉపవేశ్య గంధపుష్పాదిభి రలంకృత్య సాలంకారం
సదక్షిణం ఋషభం సాలంకారాం సవత్సాం సదోహన కాంస్యాం సదక్షిణాం గాంవా

కుర్యాత్ । తస్మై ప్రధాన దేవతా ప్రతిమాం సవస్త్ర కలశ దక్షిణాం దద్యాత్ ।

ఏవం అధిదేవతా ప్రత్యధి దేవతా ప్రతిమానాం చ కుర్యాత్ । అన్యాన్ కలశాన్

శుభ్ర ప్రతిమా దక్షిణాన్ ఋత్విగాది బ్రాహ్మణే భ్యో దద్యాత్ ॥

అథ దశదానాని కుర్వీత భూదానం చ విశేషతః

శ్లో ॥ గణాశ్వ రథ వాసాంసి తాంబూలం ఛత్ర చామరే

గృహం ధాన్యాని రత్నాని ఫలపుష్పాది కన్య కాః ।

మనసోద్దిష్ట మన్యచ్చ బ్రహ్మస్థాపన మధ్వరం

ఏతాని దద్యాద్వి ప్రేభ్యో యథా విభవ మాదరాత్ ॥

విష్ణోర్వాద మంగళో యజమానః ద్విజాన్ సాధూన్ శక్త్యను రూపం భోజయిత్వా

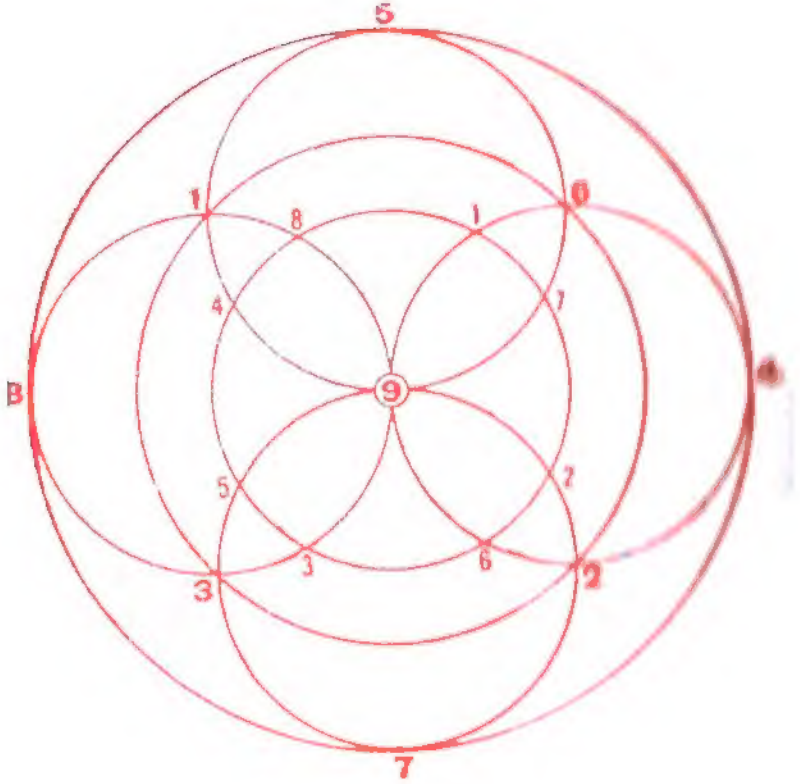
అయస్మిం రత్నా స్వజనైః పరివృతః స్వయం భుక్త్వా సుఖమాసీత

ఏతం యః కురుతే శాంతిం శ్రద్ధా భక్తి సమన్వితః

శివోన్మోక్ష నిర్ముక్తో జీవేద్వర్ష శతం సుఖీ ॥

ఇతి శివమ్ ॥

శ్రీ కలా యంత్రము

సప్తాస్యాసన్ పరిధయః

త్రిసప్త సమిధః క్షణాః

గ్రంథకర్త : వడ్లమూడి వేంకటేశ్వరరావు

ధర్మపత్ని : శ్రీమతి వసంత

జన్మతేదీ : శ్రీ ముఖ పాల్గుణ బహుళ చతుర్దశి బుధవారం 14-3-1934.

తల్లితండ్రులు : వడ్లమూడి లక్ష్మీనారాయణ, బాసమాంబలు.

గురువులు : శృంగేరిశ్రీ విరూపాక్ష శ్రీపీఠాధిపతులు జగద్గురు శ్రీ కల్యాణానంద భారతి స్వామి వారిచే శ్రీ విద్యా పూర్ణ దీక్షాభిషిక్తులు అః పూర్వ 'అచార్యశ్రీ' పదానుగ్రహిత.

విద్య : 1957వ సం॥లో నాగపూరు విశ్వవిద్యాలయం నుండి M.Sc. (Maths)

వృత్తి : గుంటూరు, హిందూ కళాశాలలో 1957 నుండి 1993 వరకు గణితాధ్యాపకులు గాను, ఉప ప్రధానాచార్యులు గాను ఉద్యోగం.

రచనలు : Intermediate, B.Sc., EAMCET తరగతులకు, (S.Chand, Delhi) తెలుగు, ఇంగ్లీషులలో, గణిత శాస్త్ర పాఠ్య పుస్తకాలు.

ఆధ్యాత్మిక రచనలు : శ్రీ చక్ర దర్శనము, శ్రీ యాగాను క్రమణిక (శ్రీ చక్రార్చన), శతరుద్రీయ హోమ విధి, మహా లింగేశ్వరి, శ్రీ లలితా నామార్థ మంజూష, వనదుర్గా మహావిద్య, యంత్ర నియంత్ర, సంధ్యాసూత్రము, రుద్రయాగ నిష్ఠా, సర్వదేవతా హోమవిధి, శ్రీ లలితార్చనా కల్పము.

రాజ్ పునవి : మత్స్య యంత్ర ప్రతిష్ఠావిధి, సర్వదేవతా యంత్రనిధి.

విరుదములు : శ్రీ విద్యా విశారద, శ్రీ విద్యా రత్నాకర, శ్రీ విద్యా వ్యాఖ్యాన చక్రవర్తి, శ్రీ గురుపాదులచే 'అచార్యశ్రీ' పదాభిషిక్తులు.

సన్మానములు : విజయవాడ, జ్యోతిష విజ్ఞాన పీఠం వారిచే సువర్ణ పుష్పాభిషేకము. సువర్ణ ఘంటా కంకణ సత్కారము.

విశాఖ, శ్రీ యద్దనపూడి అయ్యన్న పంతులు గారి శ్రీ మహా కామేశ్వరి పీఠ పురస్కారంగా సువర్ణ కిరీటాలంకరణ, సువర్ణ త్రిశూల, సువర్ణ కమల ప్రదానము.

విరునామా : శ్రీ కల, 6-3-81, 3/3, అరండలోపేట, గుంటూరు - 522 002.

ఫోన్ : (0863) 2232233.